

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 19. IZREDNA SEJA

(6. november 2012)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOK, KI TERENI MA TRAJNI IN NEODTULJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI, OI IZVIŠILO INI SODNO.
PO NAČELU DEJELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJI DO IZVIŠILO INI SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOK, KI TERENI MA TRAJNI IN NEODTULJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI, OI IZVIŠILO INI SODNO.
PO NAČELU DEJELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJI DO IZVIŠILO INI SODNO.

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

19

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 19. izredna seja (6. november 2012)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2013

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 19. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O ZAHTEVI DRŽAVNEGA ZBORA, DA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE PRESODI, ALI BI Z ODLOŽITVIJO UVELJAVITVE ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH, EPA 516-VI) ALI ZARADI NJEGOVE ZAVRNITVE NA REFERENDUMU LAHKO NASTALE PROTIUSTAVNE POSLEDICE, EPA 748-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	7
1. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O ZAHTEVI DRŽAVNEGA ZBORA, DA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE PRESODI, ALI BI Z ODLOŽITVIJO UVELJAVITVE ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH, EPA 516-VI) ALI ZARADI NJEGOVE ZAVRNITVE NA REFERENDUMU LAHKO NASTALE PROTIUSTAVNE POSLEDICE, EPA 748-VI	7
JOŽE TANKO	7
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	9
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	10
FRANC JURŠA	10
MAG. MATEJ TONIN	11
MAG. ALENKA BRATUŠEK	12
MAG. ALENKA BRATUŠEK	12
MAG. MARKO POGAČNIK	13
MAG. MARKO POGAČNIK	15
JANKO VEBER	15
BOJAN STARMAN	16
MIHAEL PREVC	18
JOŽE TANKO	20
PATRICIJA ŠULIN	20
MAŠA KOCIPER	21
MATEVŽ FRANGEŽ	23
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	25
RIHARD BRANISELJ	26
ALEŠ ŽIVKOVIČ	27
JOŽEF HORVAT	27
ROBERTO BATTELLI	28
JOŽE VELIKONJA	29
MAG. BRANKO GRIMS	29
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	30
BOJAN STARMAN	31
DRAGAN BOSNIČ	32
JOŽEF JEROVŠEK	32
MAŠA KOCIPER	34
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	34
MATJAŽ HAN	34
ROMAN ŽVEGLIČ	35
ROMAN JAKIČ	36
JANI MÖDERNDORFER	36
JANI MÖDERNDORFER	37
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	37
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	37
MAG. IVAN VOGRIN	38
BRANKO FICKO	38
SAŠA KOS	39
MAG. DEJAN ŽIDAN	39
MARIJAN POJBIČ	40
MAG. DEJAN ŽIDAN	41
IVA DIMIČ	41
BORUT AMBROŽIČ	41
MAG. BORUT AMBROŽIČ	41
BORUT AMBROŽIČ	41
MAG. BORUT AMBROŽIČ	41
MAG. KATARINA HOČEVAR	42

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	42
TOMAŽ LISEC	43
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	44
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	45
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	45
FRANC PUKŠIČ	45
ROMAN JAKIČ	46
ROMAN JAKIČ	47
DRAGAN BOSNIĆ.....	47
DRAGAN BOSNIĆ.....	47
FRANC PUKŠIČ	47
FRANC PUKŠIČ	47
ALOJZIJ POTOČNIK.....	47
SREČKO MEH	47
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	48
RENATA BRUNSKOLE.....	49
MATJAŽ ZANOŠKAR	50
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	51
SONJA RAMŠAK	51
SAMO BEVK.....	52
IVAN GRILL	52
IVAN HRŠAK	53
MAG. MAJDA POTRATA	53
IVAN PIŠEK	54
JANEZ VASLE.....	54
JOŽEF KAVTIČNIK	55
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	55
TAMARA VONTA	56
JANI MÖDERNDORFER	57
FRANC JURŠA.....	58
FRANC JURŠA.....	58
MAG. MATEJ TONIN.....	59
JOŽE TANKO	59
JANI MÖDERNDORFER	61
JOŽE TANKO	62
JANI MÖDERNDORFER	63
JANKO VEBER.....	63
MAG. MARKO POGAČNIK	63
ROMAN JAKIČ	64
MAG. IVAN VOGRIN	64
JERKO ČHOVIN	64
MAG. BRANKO GRIMS	64
TAMARA VONTA	65
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	65
MAŠA KOCIPER.....	65
MATEVŽ FRANGEŽ	66
DARKO JAZBEC	66
SREČKO MEH	66
JANJA KLASINC.....	67
RENATA BRUNSKOLE.....	67
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	67
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	67
MATJAŽ HAN	68
ALENKA PAVLIČ	68
MAG. MAJDA POTRATA.....	68
FRANC PUKŠIČ	68
JOŽEF KAVTIČNIK	69
JANI MÖDERNDORFER	69

MIRKO BRULC	69
JOŽEF HORVAT	69
MAG. DEJAN ŽIDAN	70
MAJA DIMITROVSKI	70
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	70
MAG. ALENKA BRATUŠEK	70

Državni zbor VI. mandat

19. izredna seja 6. november 2012

Predsedujoči: dr. Gregor Virant.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Jakob Presečnik.....popredsednik Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 6. novembra 2012 ob 12. uri.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC:
Spoštovani kolegice poslance in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 19. sejo Državnega zbora, ki jo je predsednik Državnega zbora sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščena sem, da se današnje seje ne more udeležiti poslanec gospod Borut Pahor.

Na sejo so bili vabljeni tudi predstavniki Vlade, vse prisotne, ministra s kolegico lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 19. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli danes, 6. novembra 2012 s sklicem seje in o predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejela, zato zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da pred tem preverijo delovanje glasovalnih naprav. Vidim, da je vse v redu. Pričenjamo glasovanje v zvezi z dnevnim redom.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 19. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O ZAHTEVI DRŽAVNEGA ZBORA, DA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE PRESODI, ALI BI Z ODLOŽITVIJO UVELJAVITVE ZAKONA O SLOVENSLEM DRŽAVNEM HOLDINGU ALI ZARADI NJEGOVE ZAVRNITVE NA REFERENDUMU LAHKO NASTALE PROTIUSTAVNE POSLEDICE.**

Skupina 30 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem, je

30. oktobra 2012 vložila zahtevo za razpis zakonodajnega referendumu o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je Državni zbor sprejel 23. oktobra 2012. V zvezi s to zahtevo je skupina 47 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, na podlagi prvega odstavka 21. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi zboru predložila Predlog sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiuustavne posledice. Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predstavniku predlagateljev gospodu Jožetu Tanku.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

V torek, 30. oktobra 2012, ob 23.45, se pravi, nekaj minut pred iztekom roka za vložitev zahteve za referendum, je bila na hitro vložena zahteva za referendum o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in zahteva za referendum o zakonu o tako imenovani slabi banki.

Kar zadeva roke, je bilo vse v redu. Problemi pa so se pojavili kasneje, ko se je začelo preverjanje skladnosti obeh vloženi zahtev z Zakonom o referendumu in o ljudski iniciativi, pa tudi s Poslovníkom Državnega zbora. Eni zahtevi so bili predloženi pravi podpisi, lastnoročni podpisi, drugi večinoma fotokopije podpisov. V tem primeru, kar zadeva fotokopirane podpise, je bila vsa pravna stroka enotna, da se s fotokopiranimi podpisi postopka zahteve za referendum ne more nadaljevati, in predsednik Državnega zbora se je odločil, da zahtevo za referendum o tako imenovani slabi banki zavrne. To odločitev so očitno sprejeli tudi podpisniki zahteve za referendum. Vodja Poslanske skupine Pozitivne Slovenije se je sicer poskušal izgovarjati na parlamentarno prakso, prav tako tudi predsednik Pozitivne Slovenije, gospod Zoran Jankovič, pa čeprav je bil v Državnem zboru samo kakšen mesec ali pa nekaj mesecev. Meni ni znano, da bi bila

parlamentarna praksa drugačna v postopkih zahtev za razpis referendumov in vedno so bili predloženi lastnoročni podpisi. Ko je postalo jasno, da enega referenduma ne bo, je na sceno stopil predsednik republike dr. Danilo Türk in v skladu z že videnim predlagal neko drugo rešitev, ki bi to slabo potezo koalicije spravila ponovno v življenje. Vlado je predsednik republike pozval, da umakne zakon o slabi banki in Zakon o Slovenskem državnem holdingu ali pa da odloži njuno uveljavitev. Nekateri pravniki so ta predlog, to pobudo predsednika republike, označili za smešno. Najbrž je res smešna, ker je neizvedljiva. Dan kasneje smo sicer dobili pismo predsednika republike, vendar v tem pismu ta famozni stavek manjka. Obakrat pa je predsednik republike pozval obe strani, Vlado in opozicijo, da stopita korak nazaj in ponovno začneta postopek. Zanimivo je, da je predsednik republike pozval samo Vlado in opozicijo, na poslance koalicije pa je kar pozabil, kot da jih v Državnem zboru in v tej državi ni. Res podpiramo Vlado, ne sicer vsi in vedno, ampak obstajamo in predstavljamo večino v tem tako imenovanem hramu demokracije.

Očitno je, da je predsednik republike spregledal poletno dogajanje in ni videl, da se je pravzaprav na področjih priprave obeh zakonov intenzivno dogajalo v času poletnih počitnic in da so bili zakoni v Državnem zboru sproščirani po poslovniških normah in v vsebini kot je bilo večinsko glasovanje. Tako da na to najbrž ne bo pripombe.

Prav tako so se v medijih pojavili tudi zapisi o sumih spornih podpisov, govorilo se je o poslanki Meliti Župevc. Že takrat bi moral predsednik Državnega zbora po uradni dolžnosti izpeljati vse postopke, da bi se opravili vsi sumi dvomov kar zadeva korektnost vložene zahteve. To se ni zgodilo in mislim, da to ni dobro. Kasneje, ko smo obravnavali predlog preverbe na kolegiju velika večina poslanskih skupin predloga, da bi se zahtevala grafološka analiza na Generalni policijski upravi, ni podprla, kar tudi menim, da ni dober znak. Ta predlog smo potem vključili v zahtevo za ustavno presojo. Kakšna bo odločitev Ustavnega sodišča, je drugo vprašanje, vendar če so bili razlogi za vključitev v ustavno presojo, da se preverijo ti podpisi, obstajajo taisti razlogi tudi za preverbo na Generalni policijski upravi. Mislim, da bo na tem področju treba še kaj storiti. Mi sicer nimamo zadržkov do referendumov, vendar morajo biti za razpis referenduma ali referendumov najprej izpolnjeni procesni pogoji. Obstaja velika verjetnost, da tudi procesni pogoj pri tej preostali zahtevi ni izpolnjen.

Imamo pa tudi resne pomisleke v vsebinsko utemeljenost te zahteve za referendum. Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki izboljšuje upravljanje in razpolaganje z državnim premoženjem, je eden izmed petih ključnih ukrepov za sanacijo slabega stanja države. Drugi so še prožna varnost na trgu dela, vzdržnost pokojninskega

sistema, sanacija bančnega sistema in konsolidacija javnih financ, ki zajema več ukrepov, med drugim vsaj fiskalno pravilo, sprejem fiskalnega pravila in zapis v ustavo in pa seveda tudi zmanjševanje proračunskih primanjkljajev v proračunih za naslednji dve leti in tudi naprej.

Torej je Zakon o Slovenskem državnem holdingu eden izmed ključnih ukrepov, ki prinaša celo vrsto kratkoročnih in posledično tudi dolgoročnih učinkov. Ta zakon predvideva, da bomo imeli samo enega upravljavca državnega premoženja, samo enega, ki bo v procesih korporativnega odločanja zastopal državo, s čimer se bo odpravil kaos, ko je več državnih upravljavcev državnega premoženja na istih skupščinah različno odločalo in zaradi tega tudi ni bilo pogojev, da bi se maksimalizirali učinki takšnega upravljanja.

Imeli oziroma dobili bomo boljšo oceno vrednosti premoženja, ki bo narejena po enotni metodologiji. Na skupščinah bo torej država imela enoten in en glas in tudi kar zadeva imenovanje nadzornikov ali drugih, bo tukaj proces zelo enoten. Enotno bo tudi odločanje države, recimo v primerih odločanja o dividendah.

Torej, odgovornost v tem primeru ne bo razpršena in tudi zaradi tega predlagatelji menimo, da bo možno na ta način dvigniti donose iz upravljanja ali odprodaje premoženja na bistveno višjo raven. Ta cilj, torej izboljšanje upravljanja in izboljšanje donosov, ni problematičen za koalicijo in najbrž ne bi smel biti tudi za opozicijo, saj se vsi zavedamo, da je cel kup interesnih skupin, ki so se zasedrale v imenu države na razne izvršne in nadzorne organe in država ni imela ravno veliko od takšnega njihovega delovanja. Je pa ta cilj, se pravi boljše upravljanje, zagotovo izvršljiv oziroma uresničljiv. Za primer, od ocenjene vrednosti premoženja v višini več kot 8 milijard evrov, eni govorijo o celo bistveno višjih zneskih, je kapnilo državi le nekaj 10 milijonov evrov dividend, manj kot 40 milijonov evrov. Sami vidite, da na ta obseg premoženja to ni praktično nič, pa čeprav gre v mnogih primerih celo za podjetja, ki so monopolisti. Če pa ob tem upoštevamo, da je država v tem istem lanskem obdobju izpeljala še celo vrsto dokapitalizacij, v katerih je bilo zmetano nekajkrat več evrov, milijonov evrov, od donosov, potem vidimo, da je bilo upravljanje s tem državnim premoženjem nikakršno. Za primer dokapitalizacije lahko navedem Adrio Airways, kjer je šlo 40, 50 milijonov evrov, lahko navedemo NKBM, kjer je šlo tudi približno 47 milijonov evrov državnega premoženja, lahko navedemo Peko 6 milijonov, Nafto Lendava 10 milijonov, NLB 243 milijonov. To je vse državno premoženje, in te dokapitalizacije so bile vse realizirane lani. Približno 10-krat toliko smo dali za sanacijo državnega premoženja, kot smo dobili donosov v istem obdobju iz tega državnega premoženja. Boljše upravljanje z državnim premoženjem teh

družb, ki so v delni ali večinski lasti države, pomeni tudi bistveno več vplačil v pokojninsko blagajno, tudi v razvoj podjetij, kjer se bo lahko tudi na novo zaposlovalo. Je pa nesporno, da Agencija za upravljanje kapitalskih naložb svoje naloge ni opravila. To se vidi že iz podatkov o upravljanju s premoženjem o donosih in dokapitalizacijah. Agencija tudi ni v zakonitem roku pripravila programa upravljanja z državnim premoženjem. Izredne težave je imela Agencija pri imenovanju, na primer, direktorja Nove Ljubljanske banke, ko smo praktično 8 mesecev bili brez operativnega direktorja. Imeli smo nekoga, ki to ni hotel biti in je to funkcijo opravljal 8 mesecev in najbrž je jasno, da niso bili optimirani pogoji za delovanje te banke.

Prav tako podpisniki menimo, da se bo izboljšala gospodarnost, to se pravi donosi, in zato podpisniki tudi predlagamo, da če se je že ugotovilo, da so na nek način izpolnjeni procesni pogoji za razpis referendumu o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, da zaradi teh razlogov utemeljujemo tudi naš predlog, da o tem predhodno odloči Ustavno sodišče.

Kot rečeno, predlagali smo tudi, da Ustavno sodišče preveri izpolnjevanje procesnih pogojev za referendum.

Zato predlagam tudi, da na glasovanju, ki bo čez nekaj ur, podprete predlog za ustavno presojo zahteve za referendum. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Predlog sklepa je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo mag. Damjani Petavar Dobovšek.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala predsedujoča Državnemu zboru. Lepo pozdravljam ministra za finance in predstavnike Ministrstva za finance in seveda kolegice in kolege poslanke in poslance.

Matično delovno telo, torej Odbor za finance in monetarno politiko, je na 35. nujni seji obravnaval Predlog sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem, na podlagi 90. člena Ustave Republike Slovenije in 12. člena v povezavi z 12.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi, vložila zahtevo za razpis zakonodajnega referendumu o navedenem zakonu. Dne 5. novembra 2012 so poslanske skupine koalicije Državnemu zboru predložile

predlog sklepa, naj Ustavno sodišče presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice. V skladu z navedenim je odbor najprej odločal o predlogu sklepa koalicijskih poslanskih skupin.

V okviru razprave je odbor pričel z obravnavo zahteve skupine poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem, za razpis zakonodajnega referendumu, v okviru te pa je hkrati obravnaval tudi predlog sklepa koalicijskih poslanskih skupin o zahtevi Ustavnemu sodišču za presojo protiustavnih posledic. Tako je v razpravi predstavnik predlagatelj Jani Möderndorfer na kratko predstavil njihovo zahtevo za razpis zakonodajnega referendumu in poudaril, da je zakon tudi po mnenju nekaterih pravnih strokovnjakov ustavnosporen. Minister za finance je na kratko predstavil postopek sprejemanja predmetnega zakona in poudaril, da je treba sprejeti ukrepe za stabilizacijo javnih financ, med katerimi pomembno mesto zaseda prenova in izboljšanje upravljanja z državnim premoženjem. To, da je cena zadolževanja za Slovenijo narasla, kaže na to, da obvestilo o referendumih ni bilo sprejeto ravno pozitivno. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila njihovo pisno mnenje in povedala, da zahteva izpolnjuje vse formalne pogoje, vložena je pravočasno, pisno in je obrazložena. Odbor je potem razpravljal in je v uvodni dopolnilni obrazložitvi predloga sklepa predstavnik predlagatelj mag. Marko Pogačnik na kratko predstavil bistvene poudarke predloga sklepa, ob tem pa izpostavil zlasti posledice, ki bi nastale zaradi odložitve uveljavitve zakona ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu. V primeru neuveljavitve zakona bo ogrožena ustavna pravica do socialne in pravne države. Nastale bi lahko protiustavne posledice in stanje, resno ogroženo pa bi bilo izvajanje celotnih poglavij Ustave Republike Slovenije, ki določajo državno ureditev Republike Slovenije in tudi z ustavo zagotovljeno varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. V razpravi so zagovorniki Predloga sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice. Predlog so podprli, saj so menili, da ima Državni zbor pravico izkoristiti zakonsko možnost, ki mu jo daje Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi in torej zahteva presojo Ustavnega sodišča.

Zagovorniki zahteve za razpis referendumu so poudarili, da predloga sklepa o zahtevi za presojo ustavnosti ne bodo podprli, saj menijo, da je zakon slab in netransparenten. Odločitev za zahtevo za razpis referendumu ni bila lahka, so jo pa vsi podpisniki podpisali lastnoročno in odgovorno, ob zavedanju, da je to njihova ustavna pravica. Opozorili so tudi, da je

dvom o lastnoročnih podpisih poglavja nesprejemljiv. Odboru je bil posredovan tudi predlog amandmaja odbora Pozitivne Slovenije. Odbor ga ni sprejel. Ker k predlogu sklepa na seji niso bili sprejeti amandmaji, odbor predlaga Državnemu zboru, da predlog sklepa sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo še predstavniku Vlade, dr. Janez Šušteršič, minister za finance.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovani poslanke, poslanci, podpredsednica! Vlada je že večkrat tudi javno izrazila mnenje, da če bo prišlo do zahteve za referendum, ki je ne bi mogli preprečiti z nekimi dogovori, da menimo, da bi moralo o takšni zahtevi za referendum odločati Ustavno sodišče. Zato seveda to pobudo, predlog, ki je danes predstavljen, pozdravljamo. Ob tem bi rad povedal predvsem dve stvari. Ena stvar so napor, ki jih je Vlada doslej vložila v to, da bi bili zakoni sprejeti in da bi se ob tem izognili referendumom. In drugič, kaj je na kocki s to zahtevo za referendum. Skušal bom obrazložiti, da so posledice že same vložitve zahteve za referendum, ki jo je danes še možno umakniti, veliko hujše kot karkoli tistega, kar izhaja iz samih določb zakona in je po mnenju opozicije morda napačno in ne najboljše rešeno.

Kar se tiče postopka, mi smo poleti umaknili Zakon o Slovenskem državnem holdingu iz obravnave v Državnem zboru oziroma smo obravnavo preložili, ker je bilo zagroženo z referendumom s strani poslancev Pozitivne Slovenije. Čez poletje smo ta zakon usklajevali. Marsikatero stvar smo v zakonu spremenili na podlagi pripomb, ki so bile dane v okviru delovne skupine, pa tudi na podlagi nekaterih stališč ali mnenj OECD in drugih strokovnjakov. Ko so sindikati vložili referendum takoj po sprejemu zakona, smo se z njimi pogovarjali, z njimi tudi dosegli dogovor in ta zahteva za referendum je bila umaknjena. Ko je Državni svet vložil zahtevo za referendum, potem ko ni uspel z zahtevo za veto, smo jim to pojasnjevali, so nam prisluhnili, na koncu tudi zahteve za referendum niso izglasovali. Ko je to vse propadlo, in ko so po lastnih besedah in po besedah predsednika Pozitivne Slovenije takoj zatem, ko so sindikati, tisti ki so vložili zahtevo za referendum o slabi banki, ugotovili, da njihovih podpisov ni dovolj, obvestili predsednika Pozitivne Slovenije in Pozitivna Slovenija je potem, ne da bi to kadarkoli prej omenjala kot možnost, vložila zahtevo za referendum, kar je sicer legitimno, spominja pa na skrivanje za drugimi ljudmi, za pošiljanje slamnatih mož v boj zato, da opravijo tisto, česar si sam ne upaš opraviti na odprti sceni.

Drugo, kar želim povedati je, kakšne so posledice teh referendumov. Bom omenil samo eno stvar, ki je materialno dokazljiva. Danes

oziroma včeraj pozno zvečer je bila objavljena informacija ene od bonitetnih agencij, kjer povedo, da so Slovenijo zaradi zahteve za referendum dali, to je edini razlog, ki ga navajajo, dali na negativno opazovalno listo in pravijo, da če Ustavno sodišče zahteve za referendum ne bo zavrnilo, bodo boniteto Sloveniji znižali za nekaj stopničk. To je edini razlog. Ni utemeljen z vsebino tega, o čemer se v tem zakonu odloča, ampak je utemeljen samo s tem, da dejstvo, da lahko opozicija z referendumom blokira kakršenkoli zakon, pove vsem, da v Sloveniji enostavno nobenih sprememb ni možno sprejeti. To je za njih tisti razlog, zaradi tega govorim o tem, da je že sama vložitev zahteve za referendum problematična, znižuje boniteto Slovenije in ima zelo resne posledice, ki se jih očitno predlagatelji ne zavedajo. Ne glede na to, kaj se bo s to zahtevo zgodilo, ali bo umaknjena ali jo bo Ustavno sodišče zavrnilo ali bomo na koncu morda celo dobili referendum o tem zakonu.

Kaj je posledica takšnega znižanja bonitetne ocene? Zelo na hitro, ker zmanjkuje časa; prvič, približujemo se oceni, ko naše banke ne bodo mogle več državnih obveznic uveljavljati pri Evropski centralni banki kot garancijo za likvidnostna sredstva. To pomeni, da bodo banke dobile edini vir likvidnosti, ki ga sploh imajo v tem hipu, poleg državnih depozitov pa vedno manjšega varčevanja ljudi v bankah. Poroštva, ki jih ta država daje, bodo praktično brez vrednosti. Lahko damo poroštvo za kakršenkoli investicijski projekt, pa je vprašanje, če bo to poroštvo dovolj kredibilno, da nam bo kdo posodil denar na podlagi tega državnega poroštva. In tretjič, tisto kar nas najbolj skrbi, 10 milijard vredno premoženje na holdingu ... / opozorilni znak za konec razprave./ krepko razvrednoteno zaradi tega, kar počnete v temu hipu.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin in besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospa podpredsednica, hvala lepa za besedo, pozdrav ministru s sodelavko. Seveda tudi vam, spoštovane kolegice in kolegi, kakor tudi ostalim prisotnim v dvorani.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije se trdno zavedamo, da je dogajanje na politični in zakonodajni platformi v parih preteklih mesecih in do konca leta, odločilnega pomena za nadaljnjo usodo Slovenije in "blaginjo njenih državljanov in državljanov". Zato v naši poslanski skupini obžalujemo, da niti slovenska politika, niti slovenska strokovna in laična javnost, ne premorejo dovolj volje za konstruktivno in odgovorno obnašanje pri sprejemanju odločitev,

ki so v nekem določenem trenutku odločilnega pomena za Slovenijo in njen napredek.

Prav vsi še kako dobro vemo, da je naša država v situaciji, ko mora sprejeti odločne ukrepe za stabilizacijo javnih financ, reformo trga dela, tudi pokojninskega sistema in ne nazadnje, okrepiti mora bančni sektor. Vse to pa po vzpostavitvi ugodne klime za ozdravitev gospodarstva.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu je le del celovitega nujnega paketa reform za stabilizacijo javnih financ. V okviru tega paketa je nujno izboljšati upravljanje z državnim premoženjem, ki se mora odražati v učinkoviti situaciji za doseganje največje vrednosti državnega premoženja. Če nam to uspe, to predstavlja tudi enega izmed pozitivnih signalov mednarodni javnosti, tujim finančnim inštitucijam in tujim vlagateljem, da se v Sloveniji dogaja nekaj pozitivnega v smislu učinkovitega upravljanja z državnim premoženjem, učinkovitega ustvarjanja ugodnih pogojev za ponoven zagon gospodarstva in posledično uspešnega popravilja razmer na vseh segmentih družbenega življenja. Torej je v tem trenutku prioriteta tega zakona vzpostaviti učinkovito, odgovorno in pregledno upravljanje državnega premoženja. K temu bo zagotovo pripomoglo centralno upravljanje državnega premoženja s strani strokovno, etično in moralno kompetentnih ljudi, ki bodo zavezani delovati z vso odgovornostjo za svoja ravnanja, po splošnih načelih dobrega gospodarjenja in v skladu s sprejetimi dokumenti, katerim bomo dali soglasje tudi poslanci in poslanke našega Državnega zbora.

Poleg tega ta zakon vsebuje tudi garancijo za stabilnost in dolgoročno vzdržnost pokojninske blagajne, saj vsebuje dvoje pomembnih določil. Eno je, da še naprej ohranja dosedanje obveznosti nakazovanja 50 milijonov evrov s strani Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki ima opredeljen namen za usklajevanje pokojnin. Drugo določilo je pomembno, da se od prodaje 10-odstotni delež kupnine namenja kapitalski naložbi oziroma kapitalski naložbi holdinga. Glede na navedeno v naši poslanski skupini menimo, da referendum o tem zakonu ni na mestu. Skoraj isti hip, ko smo lahko pozdravili odločitev za umik od referendumske pobude s strani prvotnega zbiratelja podpisov za referendum, torej Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije, je prišlo do novice, da vlagajo / sliši se grmenje/ z dvomljivimi podpisi s strani 30 poslank in poslancev Državnega zbora. Ta korak naših kolegov obžalujemo in upamo, da bo Ustavno sodišče modro presodilo, da bi uveljavitev zakona odločitev novega načina upravljanja z državnim premoženjem pomenilo za naše javnofinančno stanje nepopravljivo škodo, še nadaljnje slabšanje ugleda in padanje zaupanja tujine v našo državo.

To pa je bilo, spoštovani kolegice in kolegi, opozorilo tistega tam zgoraj na vaše ravnanje.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Najverjetneje se nihče ne bo mogel z mano ne strinjati glede naslednje trditve, da država ima premoženje in da je dolžna z njim upravljati. In da je bilo sedanje upravljanje državnega premoženja slabo in da smo mi tisti v parlamentu prvi in najbolj dolžni, da to situacijo izboljšamo. Z državnim holdingom točno to poskušamo narediti.

Danes z državnim premoženjem upravlja več različnih agencij. Rekel sem, da slabo, ker te agencije delujejo neusklajeno, velikokrat druga proti drugi. S Slovenskim državnim holdingom pa tako ali drugače poskušamo uvajati enotno upravljanje državnega premoženja; po domače povedano, vse poskušamo spraviti pod neko enotno streho. Zagotovo bo takšen način upravljanja preglednejši, kar je pa bistveno, linija odgovornosti bo veliko jasnejša. Ker prihajam iz podeželja mi najverjetneje ne boste zamerili neke primerjave. Jaz to razumem približno tako, da če imamo kmetijo, je za kmetijo bolje, če gospodari en gospodar, ne pa, da na kmetiji gospodarijo trije gospodarji. V sedanjem sistemu, ko ne vemo, kdo pije in kdo plača, je zelo lahko na tuj račun kakšen vrček piva spiti več. Zaradi sedanje nepreglednosti in neučinkovitosti upravljanja državnega premoženja v Novi Sloveniji podpiramo državni holding, ker upamo, da bo to situacijo izboljšal.

Sedaj pa na zahtevo za referendum. Opozicija in tisti, ki ste sopodpisali to zahtevo za referendum, med ključne razloge za ta referendum razlagate oziroma govorite, da se bo zgodila razprodaja državnega premoženja, da bo prišlo do kraje državnega premoženja. Seveda gre tu za zastraševanje. Drznil si bom celo reči, da gre za neresnična dejstva; če pa so dejstva neresnična, je to, po domače, še vedno laž. Zakaj? Zaradi tega, ker državno premoženje lahko že danes odprodajamo in tudi ne drži očitek, da bo Državni zbor izločen iz tega odločanja. Meni je popolnoma jasno, da bo opozicija iz tega referenduma poskušala narediti referendum o vladi, da v tej referendumski kampanji v ničemer ne bodo štel nobeni argumenti in da bodo konec koncev, če bi ta državni holding padel, nastale protiustavne posledice. To je tudi naš cilj in naše prizadevanje, da se na končni instanci obrnemo še na Ustavno sodišče, da prepreči ta nepotreben in škodljiv referendum.

Za konec bi povedal, da se mi zdi zanimivih nekaj dejstev. Če ste pozorno prebrali zapisnike iz usklajevanj, ki so tekla čez poletje lahko ugotovite, da tisti, ki so zahtevali ta referendum nekih večjih pripomb na državni holding niso imeli, z izjemo imenovanja nadzornega sveta. To je zelo zanimiv podatek. Nekako dvomim, da je to tista stvar, ki je naše kolege iz opozicije tako močno zmotila, da so zato zahtevali referendum, zato jaz njihovo zahtevo vidim predvsem v luči dveh ciljev, ki so si jih postavili. Prvi cilj je onemogočiti vlado in drugi cilj je preusmeriti pozornost v tem trenutku z izredno neprijetne afere predsednika republike v zvezi s pomilostitvami "drogerašev". To mislim, da sta tista dva ključna razloga, zaradi katerih se je opozicija tik pred zdajci, 15 minut pred 12. uro, odločila za vložitev te zahteve in te stvari najverjetneje tudi pojasnjujejo tehnične težave, ki so jih imeli pri vlaganju te referendumске zahteve. Ker, če bi bili na te stvari pripravljeni, potem se najverjetneje to ne bi zgodilo, ampak ker so ukazi in navodila prišla v zadnjem trenutku, so se zgodile tudi tehnične težave. Kot sem povedal, upam, da nas tega nepotrebneга in škodljivega referenduma vendarle reši Ustavno sodišče.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Gospod Tonin, vesela sem, da veste, kaj so naši cilji, ker o vaših nikoli ne govorite.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, gospa Bratušek, imate besedo.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane, spoštovani.

V Državnem zboru ste na 7. redni seji 23. oktobra 2012 ponovno potrdili Zakon o Slovenskem državnem holdingu; razlog, veto Državnega sveta. Zakon ste ponovno potrdili kljub pomislekom strokovne javnosti in opozicije o smiselnosti uveljavitve takega zakona. Ob sprejemanju zakona ste predlagatelji zakona poudarjali, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu zakon, ki bo prispeval k bolj transparentnemu in gospodarnemu upravljanju kapitalskih naložb države, da bo ločil načelo politične odgovornosti od profesionalnega upravljanja teh naložb ter jasno določil, da bo treba sprejeti strategijo upravljanja kapitalskih naložb in klasifikacijo teh naložb, s katero se bo določilo, katere kapitalске naložbe se bodo prodajale in kolikšen delež teh naložb se bo prodajal. Rešitve, ki so bile na koncu sprejete, pa gredo popolnoma v nasprotni smeri. Že imenovanje nadzornega sveta holdinga omogoča politiki velik oziroma gromozanski vpliv na vodenje gospodarskih družb v lasti Slovenskega državnega holdinga. Poslovanje

tega holdinga bo torej v celoti podrejeno politiki vlade in vladajoče koalicije. Tak način upravljanja je visoko politiziran. Vlada s tem zakonom vzpostavlja direktno kontrolo nad gospodarskimi družbami v državni lasti in kopiči svojo moč v gospodarstvu, zato se upravičeno pojavlja dvom o namerah vlade in njenega vpletanja v upravljanje družb v državni lasti.

Holding bo s premoženjem države razpolagal po načelih gospodarskega prava, kot bi šlo za zasebno podjetje. Holding ne bo odgovoren Državnemu zboru, s tem pa se bo v celoti izmaknil parlamentarnemu nadzoru. Poleg tega zakon Državni zbor omejuje v odločanju glede določanja strateških ciljev države, saj akti upravljanja, ki jih določa ta zakon, in način njihovega sprejemanja v veliki meri izničujejo vpliv parlamenta in javnosti na oblikovanje lastniške politike. S tem se bo tudi v celoti prekinila odgovornost med izvoljeno oblastjo, če to sploh še smo, in Slovenskim državnim holdingom kot nosilcem upravljanja kapitalskih naložb države. Zakon po našem mnenju ni transparenten in upravljanje holdinga na tak način je izpostavljeno konfliktu interesov in korupcijskemu tveganju. Za holding ne bodo veljale določbe o dostopu do informacij javnega značaja, kar pomeni, da bo onemogočena transparentnost upravljanja. Holding kot tak ponuja številne možnosti za obvođe, skrivanje dobička in mešetarjenje z državnim premoženjem. Poleg tega se bo denar od prodaje državnega premoženja prelival znotraj SDH na povsem netransparenten način in ne bo prihodek državnega proračuna, kar bi skladno z ustavo iz lastnine države in državljanov moral biti.

Zakon je prav tako v nasprotju z izidom referenduma iz leta 2007, s katerim je bila preprečena prodaja deleža Zavarovalnice Triglav, in tudi v nasprotju z namenom Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, ki je določil, da se zagotovi lastništvo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Zavarovalnici Triglav za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti pokojninske blagajne, se pravi, za pokojnine. Poleg tega so nekateri pravni strokovnjaki opozorili, da je zakon ustavnosporen oziroma v nasprotju s 146. in 148. členom Ustave. Državni holding ne bi smel biti lastnik državnega premoženja, temveč zgolj njegov upravljelec. Vsi prihodki holdinga od prodaje kapitalskih naložb države pa bi morali biti prihodki države oziroma državnega proračuna. In točno takšen je bil ali pa še vedno je naš predlog zakona o upravljanju državnega premoženja – upravljanje na enem mestu, lastništvo pa tam, kjer je danes, se pravi, v državi in državljanih. Državi na tak način ostane med 9 in 13 milijard evrov premoženja; točne številke na žalost niti danes ne poznamo.

Ker torej po našem mnenju Zakon o Slovenskem državnem holdingu ne bo prispeval k bolj transparentnemu in gospodarnemu upravljanju kapitalskih naložb države, ampak je

le pot za visoko politizirano upravljanje podjetij v državni lasti in netransparentno razprodajo skupnega premoženja, smo se skupina 30 poslank in poslancev odločili, da vložimo zahtevo za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu. Slednje kaže, da ta Vlada nima ne dobrih rešitev ne dobrih namenov za reševanje težav, s katerimi se sooča Slovenija. Odločitev za zahtevo za razpis referendumu ni bila lahka, smo jo pa vsi podpisniki podpisali lastnoročno in odgovorno, ob zavedanju, da je to naša ustavna pravica. Za vložitev zahteve smo se odločili tudi zato, ker ta vladajoča koalicija ne upošteva ne opozicije ne strokovne javnosti in ne drugih državnih organov oziroma Državnega sveta. Poleg tega je več kot očitno, da se Vlada tega referendumu boji in da bo storila vse, da ga prepreči. Naj opozorimo na dejstvo v zvezi s pobudo volivcev oziroma Sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije, ki jim je bilo onemogočeno, da bi v zakonitem roku svojo pobudo dopolnili z manjkajočimi podpisi. Da ne omenjamo izginotja določenega števila podpisov, ki naj bi jih predložili sindikati, kar meče izredno slabo luč na kredibilnost tega Državnega zbora in pristojnega ministrstva pri vodenju postopkov glede izvrševanja ustavne pravice do referendumu. Slednja dejanja nas zgolj utrjujejo v prepričanju, da se vladajoča koalicija resnično boji volje državljanov in državljanov. V Pozitivni Sloveniji ne oporekamo vladajoči koaliciji legitimne in tudi zakonite pravice, da če meni, da bi naša zahteva povzročila domnevno protiustavno stanje, od Ustavnega sodišča zahtevati presojo ustavnosti. Želimo pa opozoriti, da je zahteva za presojo ustavnosti izjemno strokovno šibka. Tako ekonomski kot tudi pravni argumenti po našem mnenju ne vzdržijo resne presoje. Pri tem pa bi radi opozorili, da je Ustavno sodišče v primeru presoje upravičenosti razpisa referendumu o pokojninski reformi zavrnilo mnogo, mnogo bolj prepričljive in utemeljene argumente.

Kar se tiče navedb iz tega sklepa glede lastnoročnih podpisov poslank, pa želimo opozoriti, da je predsednik Državnega zbora, ki na podlagi zakona v zvezi z izvrševanjem ustavnih pravic do referendumu vodi postopek na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, ugotovil, da zahteva izpolnjuje vse z zakonom in Poslovníkom Državnega zbora predpisane pogoje in da se postopek glede razpisa referendumu nadaljuje. Ampak vi ste požvižgale na vse to. Poleg tega je Kolegij predsednika Državnega zbora na 30. seji razpravljala o predlogu sklepa Poslanske skupine SDS, s katerim je ta osporaval verodostojnost naših podpisov in s tem domnevno neizpolnjevanje zakonskih pogojev in posledično morebitno neustavnost. Kolegij je predlog sklepa in argumentacijo predlagatelja zavrnil. Zoper omenjeni sklep so, razen predlagateljev, glasovale vse poslanske skupine. Zato menimo, da so navedbe domnevnih protiustavnosti, ki so povzete po predlogu SDS, popolnoma

nekredibilne in po našem mnenju nedostojne tega Državnega zbora.

Spoštovane, spoštovani, Zakon o Slovenskem državnem holdingu je daleč od reformnega zakona. To je dejstvo in to danes v svojem sporočilu zapiše tudi bonitetna agencija Standard & Poor's. Citiram: "Četudi bo Ustavno sodišče ugotovilo, da je referendumu pobuda ustavna in bo do referendumu prišlo, pa ostaja njegov izid negotov. Če bi referendum uspел, bi se oblikovanje pravne osebe, ki bo na enem mestu upravljala z državnim premoženjem, zavleklo vsaj za leto dni, čeprav v bonitetni agenciji verjamemo, da bi lahko Slovenija z državnim premoženjem upravljala tudi v okviru obstoječe ureditve." To pozabite povedati, ko govorite o tem, kaj bonitetna hiša napiše. V Standard & Poor's prav tako ugotavljajo, da možnost referendumskega blokiranja Zakona o Slovenskem državnem holdingu pomembno krepí negotovost glede vladnih zmožnosti za oblikovanje in izvedbo strukturnih reform, omeni proračunsko konsolidacijo, pokojninsko in zdravstveno reformo, reformo trga dela in racionalizacijo državne uprave in doda – ki so za slovensko makroekonomsko stabilnost občutno bolj pomembne kot Zakon o Slovenskem državnem holdingu.

Spoštovani gospe in gospodje, konsolidacija javnih financ, pokojninska in zdravstvena reforma, reforma trga dela in racionalizacija državne uprave, to so reforme, ki so za slovensko makroekonomsko stabilnost občutno bolj pomembne kot Zakon o Slovenskem državnem holdingu. To piše v istem poročilu, ki ga je danes citiral minister za finance. Spoštovani gospe in gospodje v vladi in v vladajoči koaliciji, vzemite te besede bonitetne hiše skrajno resno in končno ugotovite, kaj bo našo Slovenijo rešilo!

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovana predstavница vlade, kolegice, kolegi!

Uvodoma bi v imenu Poslanske skupine SDS podal argumente za presojo ustavnosti posledic, ki jih prinaša nesprejem oziroma zavrnitev Zakona o Slovenskem državnem holdingu na referendumu. Republika Slovenija se je znašla v situaciji, ko mora sprejeti odločne ukrepe za stabilizacijo javnih financ, reformo trga dela in reformo pokojninskega sistema, saniranje bančnega sistema, nujno pa mora v okviru tega paketa reform tudi izboljšati upravljanje z državnim premoženjem.

Pri izvajanju Zakona o upravljanju kapitalskih naložb se pojavljajo anomalije in nasprotujoče si poteze, ki niso vodile do maksimiziranja vrednosti državnega premoženja. Zaradi nesprejete strategije in

drugih strateških dokumentov v letih načrtov upravljanja je prišlo v sistemu upravljanja s kapitalskimi naložbami države do še večje nepreglednosti kot je bila pred ustanovitvijo Agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Da bi se odpravilo navedeno in da bi se s spremembo sistema upravljanja doseglo učinkovito upravljanje vseh državnih naložb na enem mestu, je treba sprejeti Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki bo kot del reform lahko prispeval k izboljšanju gospodarskega okolja in stabilizacij javnih financ. Če reformnih ukrepov ter Zakona o Slovenskem državnem holdingu v okviru le-teh Republika Slovenija ne bo uveljavljala ali jih ne bo uveljavljala pravočasno, ne izključujemo možnosti, da bo Slovenija morala zaprositi za mednarodno finančno pomoč.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu v primerjavi z obstoječo ureditvijo v večji meri zagotavlja uresničevanje ustavne pravice do socialne varnosti, vključno s pravico do pokojnine. Zakon o Slovenskem državnem holdingu vsebuje določbe, skladno s katerimi bodo prilivi v pokojninsko blagajno po uveljavitvi zakona večji, saj bo moral Kad nakazati ZPIZ vsako leto najkasneje do 30. septembra 50 milijonov evrov, primarno za usklajevanje pokojnin. Poleg tega nakazila pa bo Slovenski državni holding za zagotavljanje dodatnih sredstev ZPIZ nakazal Kad 10 % kupnine, ki jo bo dobil holding iz naslova prodaje svojega premoženja. Tako opisane določbe Zakona o Slovenskem državnem holdingu v primerjavi z obstoječo ureditvijo kot jo predpisuje zakon o preoblikovanju kapitalske družbe, omogočajo boljše izvrševanje pravice do socialne varnosti, ki jo vsebuje 50. člen Ustave.

V primeru neuveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu bo ogrožena ustavna pravica do pravne in socialne države, saj bo država v sedanjih oteženih finančnih okoliščinah težje zagotavljala financiranje in s tem potrebna finančna sredstva za izplačilo pravic, katerih upravičenci imajo pravni naslov. Določbe Zakona o Slovenskem državnem holdingu tako v primerjavi z obstoječim Zakonom o upravljanju kapitalskih naložb ter prakso izvajanja le-tega v večji meri sledijo mednarodnim pravilom. Sledijo določbi 153. člena Ustave, ki narekuje usklajenost pravnih aktov in določa med drugim, da morajo biti zakoni v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z veljavnimi mednarodnimi pogodbami, ki jih je ratificiral Državni zbor. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo takšen predlog in zahtevo podprla.

V nadaljevanju bi se pa mogoče dotaknil še tega, kaj pomenijo poteze, ki jih je naredila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in trije poslanci. Jaz osebno ocenjujem, da je legitimna pravica, kar so naredili ti 30 podpisniki. Ocenjujem, da gre pa za skrajno politično nehigieno, da so se temu odločili 5 minut pred

12. uro. Vemo vsi, da se je zakon pripravljala skozi celo poletje in da ga je vladna koalicija razumno umaknila iz dnevnega reda že na julijski seji, kljub temu, da se zavedamo, da je Slovenija zaradi tega drago plačala te posledice. Pozitivna Slovenija nikdar do torka do 5 minut do polnoči ni izrazila volje do tega, da bo zahtevala referendum. Verjamem, da so bili prepričani, da bo to v njihovem imenu naredil sindikat in so se za sindikatom skrivali. Delovna skupina, ki se je sestala skozi poletje, je delala uspešno tudi na račun članov delovne skupine, ki so bili imenovani na predlog opozicije. S tem je zakon dosegel predvsem tehnične in vsebinske izboljšave.

Prepričan pa sem, da so pravi obraz Pozitivna Slovenija in trije poslanci pokazali prav v torek pet minut pred dvanajsto, kljub temu da je njihova predstavnica na tej delovni skupini rekla: "Poglejte, ne bomo vam delali problemov pri zakonu o državnem holdingu, pričakujem pa konsenz pri enem izmed najpomembnejših dokumentov oblikovanja klasifikacije in strategije upravljanja državnega premoženja." Jaz sem imel občutek, da je bila ves čas teh pogajanj in oblikovanja držana ena figa v žepu, kar se je pokazalo že kot neka dosedanja praksa opozicije, da na vsak način hoče ustaviti in blokirati rešitve, ki jih ta vlada predlaga.

Osebno ocenjujem, da bodo posledice tega referenduma za Slovenijo vidne oziroma so že vidne. Kot je omenil tudi sam minister – zaradi zahteve po referendumu padajo bonitetne ocene oziroma smo dani na negativno listo. Slovenija že čuti posledice, jaz pa pričakujem, da bodo vsi podporniki tega referenduma posledice občutili na nedeljskih volitvah in da se bodo ljudje znali odločiti, da podprejo tistega kandidata, ki reforme podpira, ne pa tistih, ki jih zavirajo.

Delovna skupina, ki se je sestala, je delovala uspešno, to je bilo tudi priznanje tako s strani opozicije kot koalicijskih predstavnikov. Treba je poudariti, da se je Vlada tukaj zavedala pomembnosti tega zakona, zato je ponudila roko sodelovanja tudi opoziciji, kar ni bila praksa prejšnje vlade. Ta zakon z amandmaji, ki so bili sprejeti na seji, kjer se je ta zakon sprejemal, vsebuje vrsto pripomb in priporočil, ki jih je dala opozicija. Nedvomno se v javnosti pojavljajo laži in zavajanje, da ta zakon prinaša samo slabo in nič dobrega. Ta zakon prinaša odgovornejše, učinkovitejše, transparentnejše upravljanje državnega premoženja. Treba je poudariti, da je bila na predlog opozicije iz prvotnega zakona izločena slaba banka, da se je upoštevalo, da Kapitalska družba ostaja samostojna pravna oseba, da Modra zavarovalnica ostaja hčerinska družba Kapitalske družbe, da se vključi protikorupcijska klavzula, da je potrebno soglasje Državnega zbora v vmesnem obdobju od priprave klasifikacije in do sprejetja klasifikacije, da se državno premoženje ne bo moglo odprodajati brez soglasja Državnega zbora. Danes ta obstoječi sistem omogoča, da

brez soglasja Državnega zbora, Kapitalska družba, vsaj tako beremo po časopisih, prodaja delež v Petrolu, čeprav nam to stranka SD najbolj očita, da so to naši načrti, vsi pa vemo, da je predsednik uprave Kapitalske družbe vidni predstavnik SD, član delovne skupine in v medijih beremo, ne samo da se Petrol prodaja, ampak da so našli tudi že kupca.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu, upam, da bo uveljavljen in sprejet, takšnega načina dela ne bo dovoljeval. Obstaja vrsta varovalk, s katerimi bodo onemogočene brezglave prodaje državnega premoženja. Če ne bi prišlo do vseh teh zapletov, bi se Državni zbor namesto o zahtevi o referendumu, danes lahko pogovarjal o klasifikaciji, ki jo mora vlada, če bo zakon uveljavljen v enem mesecu, poslati v Državni zbor. To pomeni, da se bo Državni zbor ukvarjal z najpomembnejšimi dokumenti. Slovenija še danes nima strategije upravljanja državnega premoženja. Tavamo v temi. Ne vemo, kaj bi s sektorsko politiko, kaj bi s naložbami dela. Zaradi tega je upravljanje neučinkovito, slabo, dobički slovenskih podjetij v državi lasti imajo manjšo donosnost kot tisti primerljivih v tujini.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu je tisti, ki bo tudi zagotovil vzdržnost in stabilnost pokojninske blagajne na osnovi koalicijske pogodbe in vztrajnosti DeSUSA. Zakon določa, da mora holding izplačati 10 % kupnine Kadu. Tega nikdar v Sloveniji še ni bilo. To pomeni, da zakon prinaša veliko dodano vrednost za vse upokoјence in za generacije, ki se počasi bližajo temu sistemu. Z rušenjem tega zakona se ogroža tudi vzdržnost in stabilnost pokojninske blagajne. Kljub temu, da opozicija govori ravno nasprotno, da se bodo s tem na račun upokoјencev naredila izplačila za denacionalizacijske upravičence, temu ni tako. Preberite si 6. člen zakona, ki jasno določa namembnost in porabo sredstev. Dodatno 28. člen, ki jasno govori, da Kapitalska družba svoja sredstva lahko uporablja izključno za namene, ki jih določa zakon. Na drugi strani pa si preberite poročilo Slovenske odškodninske družbe, iz katerega je jasno razvidno, da njeno premoženje zadošča za poravnavo obveznosti denacionalizacijskih upravičencev. Ni bojazni, gre ponovno za zastraševanje, širjenje laži. Ne razumem opozicije, zakaj je toliko proti temu zakonu. Verjetno se danes še toľčejo po glavi, da so naredili takšno napako v tork, kajti verjamem, da je za njih bolj pomembno, da bi padel bančni zakon. Hvala bogu, da temu ni tako. Verjamem, da je bančni zakon veliko bolj pomemben za sanacijo slovenskega gospodarstva kot Slovenski državni holding. Vendar s temi potezami Slovenija ponovno izgublja kredibilnost v tujini. Slovenija je dala določene obljube pri ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Samo trenutek, mikrofona ne dela. Bomo povprašali

tehnične službe. Mikrofona mora delati zaradi zapisa magnetograma.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Slovenija izgublja kredibilnost. Izgublja kredibilnost še vedno na osnovi opozicije. Zavedati se je treba, da Slovenija ene same reforme ni sprejela od leta 2009, kljub velikim obljubam. Čas bi bil, da se tega zavedamo. Kolegica iz Pozitivne Slovenije je prej dejala, da so sledili tudi strokovni javnosti. Še zdaleč ne. Preberite, kaj meni strokovna javnost o referendumu o Slovenskem državnem holdingu. Kompletna strokovna javnost je mnenja, da ta zakon ne spada na referendum, da je to politična odločitev, da gre tu za strokovna vprašanja.

S tem zakonom, ki ga je predlagala, Vlada tudi sprejema kompletno odgovornost. Največ nesoglasij, kljub temu, da jih je delovna skupina veliko tega dosegla, je bilo pri oblikovanju nadzornega sveta. Vendar treba se je zavedati – odgovornost za upravljanje državnega premoženja ima Vlada Republike Slovenije, in temu je pravilno, da ima tudi večino v nadzornem svetu. Ampak pozabite, opozicija ima tudi predstavnika v nadzornem svetu. Doselej tega ni bilo. Paradržavni skladi niso imeli te možnosti, AUKN tega ni imel. Predstavnik v nadzornem svetu je tudi član Ekonomsko-socialnega sveta. Narediti smo hoteli transparenten zakon, ki bo predvsem omogočal odgovornejše upravljanje državnega premoženja, ki bo skoncentrirano na enem mestu. Ne, vi trdite svoje, odločili ste se za blokado. Prepričan sem, da tu ni vsebinskih razlogov za ta referendum, ampak da so zgolj politični razlogi.

Ne glede na vse povedano, če bo do tega referenduma prišlo, kar je slabo, sem prepričan, da bo tudi med ljudmi zavladal razum in da se bodo ljudje zavedali, da Slovenija potrebuje reforme, da je holding en del izmed teh reform in da bodo glasovali za. Predvsem pa, da bodo tudi vsi upokoјenci spoznali, da je ta zakon za njih velika dodana vrednost, velika varovalka, ki bo omogočala stabilnost in vzdržnost izplačevanja pokojnin. Tudi ljudje hočejo imeti odgovornost za opravljanje z državnim premoženjem in ta zakon jim to omogoča. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Takoj v uvodu želimo Socialni demokrati opozoriti na dejstvo, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu ni reformni zakon za izhod iz gospodarske krize, ampak zakon o nepregledni privatizaciji državne srebrnine z namenom poplačila

denacionalizacije. Zato pozivamo predsednika Vlade, da prekliče izjavo, da gre za enega od petih ključnih zakonov za izhod iz krize, saj s tem ponovno zmanjšuje kredibilnost Slovenije na tujih trgih in si ne dela izgovor za poceni razprodajo in padec bonitetnih ocen države, ki padajo zaradi zgrešene ekonomske politike vlade in zaradi zavrnjenih reform prejšnje vlade, k čemur je sam odločilno prispeval.

V zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, koalicija meni, da bodo z referendumom nastale protiustavne posledice. Nobena trditev, ki je zapisana v ustavni presoji za referendum, po našem mnenju ne drži. Bo pa z ustanovitvijo holdinga povzročeno protiustavno stanje, katerega lahko ponazorimo vsaj z enim primerom, saj zakon nacionalizira 34-odstotni delež Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Zavarovalnici Triglav. Po mnenju koalicije bo z referendumom o holdingu ogroženo zagotavljanje pokojnin. To v nobenem primeru ne drži, ker mora po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju državni proračun zagotavljati sredstva za financiranje luknje v pokojninski blagajni, prav tako pa že sedaj Kapitalska družba financira pokojninsko blagajno s 50 milijoni evrov letno, ki jih ustvarja z upravljanjem državnega premoženja. Seveda pa z razprodajo premoženja Kapitalske družbe Vlada z zakonom o izvrševanju proračuna ogroža zagotavljanje sredstev za pokojnine. Prav tako Vlada omogoča holdingu, da po lastni presoji prodaja 34-odstotni delež Zavarovalnice Triglav, ki je sedaj v lasti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zavedati se moramo, da prodaja Zavarovalnice Triglav za vsega nekaj 100 milijonov evrov omogoča tujcem upravljanje premoženja v višini 2 in pol milijard evrov.

Sprašujemo se, ali je to v interesu ljudi in države, saj Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi takšnih odločb ne bo imel zagotovljenih dolgoročnih virov za financiranje bodočih pokojnin. Socialni demokrati poudarjamo, da je ocena stanja obstoječega upravljanja kapitalskih naložb s strani Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj dobra. To je tudi zapisano v njihovem poročilu. Vendar pa je ta Vlada v aprilu leta 2012 posegla v neodvisnost Agencije in zavajala javnost, da OECD to pozdravlja. OECD je zaradi tega javno objavil, da se s takšnim poseganjem v neodvisnost Agencije za upravljanje kapitalskih naložb ne strinja. Ustanovitev holdinga OECD ni pozdravil. Mnenja glede ustanovitve holdinga še ni sprejel in ga bo v mesecu novembru 2012, kot je predvideno v njihovem programu. Kakšno bo mnenje lahko le sklepamo na podlagi neupoštevanja smernic te organizacije, kajti če ne upoštevaš smernic te eminentne gospodarske organizacije, lahko Slovenija izgubi status v tem klubu najrazvitejših držav. Tak status pa je mogoče izgubiti ravno

zaradi nepregledne oblike opravljanja kapitalskih naložb znotraj samega holdinga.

Kakšne bodo potem gospodarske posledice za Slovenijo si seveda socialni demokrati niti ne upamo pomisliti. Vlada pravi, da je zakon o ustanovitvi holdinga reformni zakon, brez katerega bi potrebovali mednarodno pomoč. Pomembnost, na katero se sklicuje Vlada glede ustanovitve holdinga, je povsem nova. Ponovno poudarjamo – ko je Vlada v Državni zbor vložila Zakon o Slovenskem državnem holdingu, je navedla le spremembo upravljanja kapitalskih naložb, ne pa, da je to reformni zakon, od katerega je odvisna suverenost Slovenije.

Kakšne so posledice ustanovitve holdinga za stabilnost Slovenije? Holding je že ob ustanovitvi prezadolžen, kar pomeni, da bo že v začetku imel težave in bo prišel v insolventne postopke, ker bo na holding prišlo 3 milijarde evrov dolga DARSa, 1,6 milijarde dolgov Slovenske odškodninske družbe, grozi mu, na podlagi izkušenj iz irske slabe banke, prenos dolgov slabe banke na holding. Vlada z ustanovitvijo holdinga dejansko povzroča gospodarsko nestabilnost. Z ustanovitvijo holdinga pa se povzroča tudi nestabilnost državnega proračuna, ker dividende državnih podjetij ne bodo prihodki proračuna, ampak te zasebne družbe. Tudi prihodki od prodaje sedanjega državnega premoženja ne bodo prihodki proračuna, kar pomeni, da vlada ogroža zagotavljanje likvidnosti proračuna za financiranje dolgov državnega proračuna. Prav tako je odpravljena možnost financiranja državnega proračuna preko zastave državnega premoženja. Denimo Finska je v začetku 90. let zastavila državne nepremičnine, da je financirala proračun. Tej rešitvi se vlada odpoveduje, saj premoženje prenaša v last holdinga, ki je, kot smo povedali, že na samem začetku prezadolžen.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov tako predloga za zahtevo Državnega zbora za Ustavno sodišče, da presodi, ali bi zaradi zavrnitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu na referendumu lahko nastale protiustavne posledice, ne bomo podprli. Prav tako pa naj povem naše stališče, da Zakonu o Slovenskem državnem holdingu nasprotujemo vse do zaključka zakonodajnega postopka, to je, ob morebiti razpisnem referendumu, do dneva glasovanja. Torej, zakona ne bomo podpirali v vsem času postopka referenduma. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Bojan Starman v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, lep pozdrav vsem skupaj.

Škoda mi je, ko izgubljam čas in to že kar veliko časa in se ne uspemo dogovoriti o eni

sami stvari – kako izboljšati upravljanje državnega premoženja. Kregamo se že od vsega začetka, odkar smo tukaj v tej sestavi parlamenta – s spremembami delovanja AUKN in potem s predlogom zakona v maju, potem o preložitvi. Končno nam je uspelo pripeljati neko rešitev, nek zakon, kako bi upravljali državno premoženje, do takšne faze, da bi lahko začel delovati in prinašati kakršnokoli korist, pa je prišlo do neke neverjetne situacije, da je Pozitivna Slovenija in še nekaj poslancev zablokirala veljavnost uveljavitve tega zakona z vložitvijo referendumске pobude. Res je škoda, da o tem govorimo, res je škoda, da so omenjeni poslanci to naredili, res je škoda za vse nas, za vse naše volivce, ker nam neposredno povzročajo ogromno škodo. Poznalo se bo pri vseh, vsak dan odlašanja uvedbe tega zakona se bo poznalo v vseh denarnicah vseh Slovencev. Seveda v nekaterih bolj, v nekaterih manj, ker nekateri si želijo obdržati svoje pozicije pri neupravičenem črpanju denarja iz državnega premoženja, iz državnih podjetij, iz državnih bank. Na vse načine se trudijo obdržati to pozicijo in na vse načine se blokira vse možne spremembe.

Kdo mi bo povedal, da je bilo do zdaj gospodarjenje z državnim premoženjem dobro? Lani smo ustvarili z državnim premoženjem 135 milijonov evrov izgube. Predlani 394 milijonov evrov izgube. Leto poprej, leta 2009, pa 254 milijonov evrov plusa. Kar poglejte, kakšne so te številke in kdor pravi, da niso pomembne, se lahko kar zamisli ob tej svoji zamisli. To so velike številke in samo poglejte, ko je začel AUKN urejati to premoženje – kako se je spremenilo to z 254 plusa na 394 minusa. To je 600 milijonov evrov, to so vse naše reforme, to so vsi naši prihranki, pa še nekaj zraven. Samo v enem letu se je toliko poslabšalo poslovanje s tem državnim premoženjem. Ta naša državna podjetja ves čas nekje služila, gospodarila slabo. Primerjalno s svetom se ustvarja tukaj bistveno manjša dodana vrednost, to so v glavnem monopolna podjetja, ki imajo specialen položaj na trgu in bi lahko ustvarjala veliko več, in to, kar bi ustvarila, bi lahko koristili tudi navadni državljani v obliki socialnih prispevkov, razno raznih stvari, ki so jih nekateri zelo potrebni in še bolj jih bodo potrebni, če bomo tako nadaljevali s tem gospodarjenjem. Zato res ne razumem nekaterih in ne razumem niti enega razloga.

Upam, da so po vseh teh razpravah o tem državnem holdingu naši volivci sprevideli, da gre res za en velik blef in da v vseh argumentih, s katerimi se nasprotuje uvedbi tega zakona oziroma delovanju tega državnega holdinga, ni niti ene prave stvari, ni nobene utemeljitve, zakaj ne bi tega zakona uveljavili. Vprašanje je bilo, pa niti ne vemo, koliko se prenaša v ta državni holding Naj pogledajo tisti, ki ne vedo koliko. Mi imamo 12 milijard 535 milijonov evrov po podatkih AUKN, konec leta 2011 je kapital vseh podjetij, v katerih ima država svoj delež, v vseh podjetjih nima 100-

odstotnega deleža, ponekod ga ima manj. Delež oziroma knjižna vrednost deležev vseh podjetij, ki jih ima država, je po stanju 31. 12. 2011 8 milijard 835 milijonov evrov. To so številke. Prenos bo verjetno narejen po nekih vrednostih, in to so debate, da ne vemo, koliko, pa kaj, pa kako. Gre za to, da ne glede na to, koliko in kaj, zagotovimo učinkovitejše gospodarjenje z državnim premoženjem, in to takoj in to čim prej in vsako zavlačevanje je ogromna škoda.

Jaz še enkrat pozivam, vsi tisti, ki imate pamet na pravem mestu, pa ki se lahko premislite in nas odrešite teh mukotrpnih razprav in zavlačevanja uvedbe tega zakona, da to storite z umikom svojih podpisov in prekinite to neumno razpravo, ki jo imamo tukaj. Mislim, da je dejansko državno premoženje in upravljanje z njim zdaj v fazi, ko se noben s tem ne ukvarja. Izgleda, da je to situacija, ki nekaterim najbolj odgovarja – naj delajo karkoli hočejo, naj prodajajo, noben se s tem ne ukvarja, ker je najbolje tako, da se lahko dela v tej megli, karkoli se hoče. Z uvedbo tega zakona bi se postavila strokovna uprava, seveda z državnim premoženjem je dolžna in bo vedno morala odgovarjati za razpolaganje s tem premoženjem pa za rezultate – vlada, aktualna izvršna oblast in nihče drug, vse drugo so sprenevedanja. Vendar pa upam, da bo vlada tukaj poiskala strokovno osebje, ki bo v imenu vlade vodilo in upravljalo to premoženje s ciljem, da se doseže čim boljši rezultat.

Jaz osebno, sem že velikokrat povedal, nisem za to, da bi se državno premoženje kar na hitro prodajalo. Jaz temu nasprotujem, posebno pa nasprotujem prodaji dobrih podjetij. Seveda sem pa zelo za to, da ta podjetja delujejo dobro, ustvarjajo veliko nove vrednosti in s tem ponovno investirajo, gradijo nova delovna mesta znotraj sistema podjetij v državni lasti in tudi omogočajo, da se del njihovega dobička nameni za saniranje kritične situacije v javnih financah. Zato dejansko ne smemo zavlačevati s to zadevo.

Ne vem, vedno ponavljam te stvari – koliko mest je in zakaj vse so odgovorni, da bi na nek način zajezili nepotreben odliv denarja s tega kupa, ki je vedno manjši, in da bi na nek način le pripeljali na ta kupček nekaj novih sredstev, da nam bo vsem lažje. Da se bodo lahko oblikovale pokojnine tako, kot je rast življenjskih stroškov, da se bodo lahko najbolj kritične socialne stvari urejale, da ne bomo skoparili z denarjem za prehrano, za vse te stvari. Mislim, da smo dolžni to narediti, da končno uskladimo to našo javno porabo na nek normalen nivo, da ne trošimo preveč. Druga stvar je, da ne trošimo preveč skozi sistem javnih naročil, kjer vse preplačujemo. Tretjič, da ne trošimo in ne dovolimo – saj ne morejo zdaj, ker nimajo denarja – ampak če bi dokapitalizirali, bi tudi banke še naprej metale denar skozi okno. Ne smemo tega dovoliti, zato smo sprejeli te zakone, zakon o slabi banki, zakon, kako upravljati z državnim premoženjem. Sprejeli smo

proračun in razpravljamo o proračunih za leti 2013 in 2014, ki sta uboga, ki ne moreta dati vsem, kar bi želeli. Sicer tudi v zlatih časih niso vsi dobili, kar bi želeli, ampak zdaj je pa res marsikatera postavka že kritična in upravičeno nekateri negodujejo, da ne bodo mogli opraviti svojih nalog s tem denarjem, kot jim je namenjen. Vendar pač to imamo in s tem se moramo sprizniti.

Zdaj sem govoril in vedno govorim o treh, petih segmentih, od katerih je vsak težak milijardo evrov. Če odpravimo, zamašimo te prevelike odhodkovne luknje ter pripeljemo nekaj novih virov, pri čemer vedno dodajam, da ne znamo pobrati davkov. Vedno pravim, da poberejo premalo davkov, da bi lahko z neko bolj enostavno zakonodajo, s pavšalnimi obdavčitvami, dosegli mogoče veliko boljši efekt v tej sivi ekonomiji glede pobiranja davkov in DDV, ki ga ne znamo pobrati. Javna podjetja, državna podjetja bi morala biti v stanju ustvariti 7 do 10 % donosa na kapital. To je zelo malo, vendar če bi toliko ustvarila in polovico reinvestirala v svoj nadaljnji razvoj ter raziskave, bi pa le nekaj prispevala v obliki dividend v svoj proračun. To bi bil potem kar precejšen donos v našo blagajno. To bi bila dva prihodka, ki bi bila večja, pa tudi pri davkih. Pri odhodkih sem pa povedal – je pa javna poraba, ki jo rešujemo. Imamo javna naročila, pri čemer nimamo denarja, da bi veliko naročali, toda veliko denarja se je tu zapravilo.

Naj se na koncu dotaknem še tega, kako spodbuditi naše gospodarstvo, kar je ključ našega izhoda iz krize. Cilj vseh nas bi moral biti, kako ohraniti oziroma ustvariti vsaj 50, 60 tisoč novih zaposlitev, predvsem za mlade ljudi, ki nam odhajajo v tujino. Veliko smo vložili v njihovo izobraževanje, zdaj pa nimajo kje dobiti službe in tako naprej. Naša osnovna orientacija mora biti, kako odpreti vsaj 50 tisoč delovnih mest. Seveda, veliko lažje je zapreti kot odpreti. Pri tem še vedno pripisujem veliko krivdo temu, da smo prehitro zapirali podjetja, kjer se je država premalo potrudila, da bi vsaj ohranila zdrava jedra v teh podjetjih, kar bi bilo povsod možno, tako v Primorju, kot Radeče Papir, kot v SCT in povsod, če bi se lastnina izločila, da bi prišli upniki, postali lastniki.

Zelo malo bi bilo treba spremeniti, pa ne vem, zakaj še ne naredimo teh zadev in bi se lahko v teh podjetjih, ki so postala praktično stvar, kot da umreš in potem te secirajo na vse strani, praktično ne ostane nič. Vsa ta podjetja bi ostala, ker je lažje ohraniti delovno mesto kot ustvariti novo. Na tisoč izgubljenih jih mogoče pridobimo novih 10. To je katastrofa za nas in to je tudi katastrofa za Evropo. Zdaj lahko slišite, v Ameriki je mogoče rešilna bilka za Obama ta podatek, ki ga je zdaj prinesel ven – da se je 170 tisoč ali koliko delovnih mest odprlo samo v mesecu oktobru. Kako je to pomembno. Ko dobimo kar naenkrat toliko davkoplačevalcev, ki prinašajo v blagajno, in zadeva gre. Seveda, pri nas pa izgubljam na lestvicah konkurenčnosti.

Naša naloga je, da dejansko nekaj naredimo in si na neki strani pa zmanjšamo prihodek. Zame je zelo pomembna ta obdavčitev dela. Videli ste, da smo prvi v Evropi po tem, pa še nihče pravilno ne izračuna, kako je obdavčeno naše delo oziroma koliko dobi oseba v žep, v primerjavi s tem, koliko mora delodajalec plačati. Še vedno mi je žal, sam sem se trudil v teh podjetjih, kako bi jih ohranil pri življenju, ko je nekaj manjkalo. Vsi smo bili pametni in smo govorili, kako bomo šli v višjo dodano vrednost in tako naprej. Tudi delovno intenzivne branže bi morali ohraniti, morali bi najti toliko pameti in reči, da ne more biti delovnointenzivno, ker predstavlja strošek dela 70 % od celotnega prihodka, enako obdavčeno. Če bi v teh delovnointenzivnih branžah ukiniли vsaj ta drugi davek na plače, ki je 16,1 %, bi imeli zdaj še vseh 100 tisoč delovnih mest v lesni industriji, v kovinski in tako naprej. To je izgubljeno, to je šlo ven. Nekaj se jih še lahko ohrani. Skratka, na nek način bomo morali izboljšati pogoje, zmanjšati obdavčitev dela in povečati njegovo učinkovitost in produktivnost, ker po tem pa bodo ljudje vlagali v naši državi in ne bodo vsi bežali od nas.

Skratka, Državljska lista bo seveda ta zakon podprla, v upanju, da se bo olajšalo delo Ustavnemu sodišču in da se bo prej umaknila ta pobuda, ki dejansko prinaša ogromno škodo vsem državljanom in tudi ogromno škodo vsem tem, ki ste predlagali to referendumsko pobudo, ker boste videli, da vam bo težko kdo še po vseh teh blokadah in teh stvareh verjel in vas ponovno volil.

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani minister s sodelavci, spoštovani kolegi in kolegi.

Že na začetku lahko zatrdim, da bo morebitni referendum o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu imel težke posledice. Še najmanjše bodo tiste 4 do 5 milijonov evrov, ki jih bomo praktično vrgli skozi okno za samo izvedbo referendumu. Ne glede na to, da smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da bi državljani potrdili obravnavano rešitev na referendumu, saj gre za premik od neučinkovitega stanja, pa to pomeni večmesečni zamik reformnega procesa in novo negotovost – tisto, kar Slovenija zdaj najmanj potrebuje.

Mimogrede, minister za finance je pogojno uspešno, saj je obrestna mera za evropske razmere še vedno zelo visoka, pridobil dodatna sredstva za financiranje proračuna z izdajo obveznic. Toda izključno z eno obljubo – da bomo izpeljali reformne procese. Zataknilo se je žal že na prvi stopnici. Ne glede na to, kaj mi

tukaj razpravljamo, ali je ta zakon reformni ali ne, Zakon o Slovenskem državnem holdingu je zakon, ki spada v paket reformne zakonodaje. Tako ga je sprejela Evropska centralna banka, tako ga je sprejel Mednarodni denarni sklad, tako ga je sprejela OECD, kar je potrdil tudi njen sekretar, gospod Gurría, tako so ga sprejele vse finančne institucije. Zato, ker zelo aktivno posega v koncept upravljanja z državnim premoženjem. Torej, tisto, kar je bilo do sedaj po vseh merilih in kazalcih slabo, neuspešno, ntransparentno, sedaj spreminjamo. Nič več številnih direktorjev, uprav, nadzornih svetov, menjav, odpravnin, razrešitev, kadrovskih mahinacij, izogibanju odgovornosti. Ena družba, ki je zadolžena za ravnanje z državno lastnino, in za katero bomo lahko vsako leto izmerili, kako uspešna je bila, in za katero bomo točno vedeli, kdo stoji za ključnimi odločitvami.

Spoštovani, v mesecih merimo čas, ki je bil porabljen za usklajevanje tega zakona. Aktivno sta sodelovali obe opozicijski stranki. Zakon, takšen kot je, je v veliki meri tudi rezultat usklajevanja vseh sodelujočih, tudi predstavnikov opozicije. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je zakon, kjer sta koalicija in opozicija bili še najbližje.

Bistveni protiargument opozicije Slovenskemu državnemu holdingu je domneva o razprodaji državnega premoženja. Spoštovani, Slovenija danes nima niti načrta, niti strategije, niti konkretnije opredelitve, kaj sploh početi s tem, kar je še državne srebrnine. Ljudem dopovedujete, da delamo zakonsko podlago za razprodajo državnega premoženja, ampak je ravno nasprotno. Danes bi lahko prodali praktično vse, ko pa bomo imeli holding, bo uprava lahko prodajala samo in zaključno tiste deleže, ki bodo opredeljeni v strategiji, potrjeni s strani Državnega zbora Republike Slovenije.

Kot že rečeno, posledice v primeru referendumu bodo tako finančne, saj bomo zelo težko preprečili vnovični padec bonitetnih ocen, kot tudi psihološke. Kajti signal, ki ga pošiljamo v tujino, je jasen – zopet blokada v Sloveniji, tokrat neposredna s strani politične stranke in nekaterih simpatizerjev. Reformni proces v Sloveniji se zopet ustavlja, vse ostalo je v evropskih očeh povsem nepomembno. Slišal sem, da nekateri politiki trdijo, kako so te bonitetne hiše nepomembne, krivične, kako finančni trgi ne vidijo realnega stanja pri nas. To je podobno, kot da bi posameznik vzel kredit na neki veliki banki, potem pa bi čez nekaj časa začel dvomiti v njena pravila in v zaveze, katere je podpisal.

700 milijonov evrov ta država letno nameni samo za obresti ob financiranju svojega dolga, s tem referendumom pa se bo stanje še bistveno poslabšalo. Ena izmed bonitetnih agencij je že danes, to smo že slišali, napovedala možnost dodatnega znižanja ocene. Toda pogledjmo širše – z izgubo zaupanja v državo pade zaupanje tudi v podjetja, ki poslujejo v Sloveniji. Zaradi tega se težje

zadolžijo, ker delujejo v negotovem okolju težje pridejo do sredstev za investicije in dobro vemo, kaj to pomeni. Ni novih zaposlitev. To pomeni nadaljnje padanje družbenega proizvoda, vse težje izvajanje proračunov. Zato nastajajo protiučustavne posledice, kajti država je tik pred tem, da ne bo zmožna več zagotavljati pravic, ki jih predpisuje Ustava Republike Slovenije, kajti vsako leto je treba zagotoviti dodatnih 1,4 milijarde za pokojnine, milijardo evrov za socialno varnost, da o šolstvu, zdravstvu niti ne govorim.

Spoštovani poslanke in poslanci, ki ste se podpisali pod referendumsko zahtevo, predvsem poslanci Pozitivne Slovenije. Vaše dejanje opravičujete tudi z izgovorom, da je podobno kot sedaj vi, počela v prejšnjem mandatu neka druga stranka in da samo izpeljujete že videne prakse. Zelo nezrelo dejanje, moram reči, ste kot otroci v peskovniku, kjer najprej eden izmed njih drugemu vzame lopatko, potem mu pa ta vrne tako, da mu vzame kanglico. Toda žal je ta peskovnik država Slovenija. Čeprav bi se lahko tudi zgledovali po politični stranki, ki je iz opozicije podprla edino strukturno reformo prejšnjega mandata in prejšnje vlade, in katere podpisi se niso nahajali pod zahtevami za referendume s strani poslanske manjšine. V Slovenski ljudski stranki se ne strinjamo z nedavno izjavo, da ste napovedali vojno Janezu Janši. Nikakor. Tudi je niste napovedali drugim strankam v koaliciji. Vojno ste napovedali državljanom in državljanom Republike Slovenije, vsem prebivalcem te države, ker oni bodo občutili posledice vaše odločitve v vsakodnevem življenju. Zapeljali ste jih še korak bližje tistemu, kar dnevno spremljajo preko malih ekranov v Grčiji in še kateri izmed drugih držav. Še prej ste zelo prefinjeno čakali, da vam bo hrbet z referendumom pokrtil kakšen od sindikatov. Ko se to ni zgodilo, je v strogi tajnosti stekla tajna nočna akcija. Ni videti, da bi dojeli, da je situacija, v kateri se nahajamo, vse prej kot stvar političnega prestiža, je nad nami vsemi in je vse pretesna za takšne politične manevre.

Spoštovani poslanke in poslanci, v Slovenski ljudski stranki se ne bojimo referendumu. Verjamemo v spremembo, verjamemo, da zmoremo bolje delati s tistim premoženjem, kar ga je v Sloveniji še ostalo. Za to rešitev, ki se je pripravljala več mesecev, se bomo borili do konca. Vendar, kot rečeno, škoda bo narejena že z njegovim razpisom. Zato apeliramo, ne zaradi koalicije, ne zaradi poslancev in ostalih političnih funkcionarjev – zaradi ljudi, ki so imeli upanje in ki so glasovali tudi za vašo stranko, požrite svoj ponos in umaknite zahtevo za referendum. Sicer bomo v Slovenski ljudski stranki izkoristili tudi možnost, ki nam še preostane, in podprli zahtevo za ustavno presojo referendumске zahteve. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu sklepa.

Kot predlagatelj, gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V stališčih poslanskih skupin je bilo izraženih nekaj dvomov, tudi nekaj netočnosti glede te zahteve za presojo ustavnosti in pa tudi glede same vsebine zakona. Najprej kar zadeva učinkovitost delovanja AUKN. Lani je Republika Slovenija prejela iz naslova dividend za 33,8 milijona evrov in istočasno v istem letu, letu 2011, v državnih podjetjih izvedla za 506 milijonov evrov dokapitalizacije. To se pravi, približno 15-krat toliko je država vložila v funkcioniranje državnega premoženja, kot je dobila iz njega prihodkov. Toliko o kvaliteti izvajanja nalog AUKN in tistih, ki so bili na določenih funkcijah v tistih institucijah, ki so upravljale z državnim premoženjem. Katastrofalna učinkovitost je to.

Drugo, kar zadeva te permanentne očitke o politizaciji in o političnem kadriranju. Tako upravo AUKN kot svet AUKN je v prejšnjem mandatu imenovala, izvedla politika. Državni zbor je opravil to imenovanje v celoti, do zadnje osebe, tako v upravo AUKN kot tudi v svet AUKN. V tem mandatu in v tem Zakonu o Slovenskem državnem holdingu predlagamo drugačen postopek imenovanja, kajti tukaj imajo možnost tudi predlaganja poslanske skupine in seveda tudi opozicijo skozi Komisijo za nadzor javnih financ. V prejšnjem mandatu tega ni bilo. Pojavljali so se tudi očitki o tem, kako bo politika vplivala na delovanje Slovenskega državnega holdinga. Naj samo spomnim, da je bil v prejšnjem mandatu izvršen politični pritisk na neodvisno agencijo AUKN in realizirana dokapitalizacija Nove Kreditne banke Maribor z denarjem družb v državni lasti. Politični pritisk. Tega ni nihče zanikal. Toliko tistim, ki govorite, kaj naj bi se ali pa kaj se bo dogajalo v prihodnosti. To se je zgodilo pri neodvisni AUKN in pri strokovnjakih, ki so brezmadežni upravljali s to državno institucijo. Kar zadeva te stalne sume opozicijskih poslanskih skupin o tem, da je nekaj nezakonito ali pa nekaj neustavno. Dejansko so to samo sumi, namigovanja, in zahtevate od nas, da bi verjetno zaradi teh sumov morali umakniti iz postopka zakon. To verjetno ne gre tako.

Mi smo prepričani, da so zakoni skladni s pravno regulativo, s pravnim redom Republike Slovenije in seveda tudi z ustavo, zato smo tudi te postopke zaključili. Če so sumi, potem je treba to zadevo ustrezno sprocesirati in dobiti verifikacijo na Ustavnem sodišču zato, da nekaj ne funkcionira v tem primeru. Govorite tudi o tem, da so podpisi verodostojni. Včeraj oziroma danes sem zaznal, da je na tisti torkovi seji zvečer, seji Poslanske skupine Pozitivne

Slovenije, gospod Vilfan podpisal dvakrat, dva obrazca, pa je bil samo en vložen, en podpis. To verjetno govori o tem, kakšna zmeda je vladala takrat, ko se je ta zahteva oblikovala in koliko so kredibilne tudi izjave tistih, ki so izjavljali, da so to vse ne vem kakšne lastnoročne zadeve.

Pa še nekaj. Očitano mi je bilo, da sem predlagal Kolegiju neko odločitev, proti kateri so glasovali vsi predstavniki poslanskih skupin na Kolegiju. V magnetogramu Kolegija Državnega zbora piše, ko je predsednik dal to na glasovanje, kdo je za – SDS, kdo je proti – nihče. Tudi predstavnik Poslanske skupine Pozitivne Slovenije gospod Möderndorfer ni glasoval proti temu predlogu. Res pa je, da predlog ni bil sprejet, zato ker je pač princip glasovanja na Kolegiju tak. Ampak proti ni bil nihče, gospa Bratušek. Toliko za to, da tudi včerajšnjih stvari niste uspeli natančno preveriti. Kako naj potem verjamem vašim zgodovinskim razlagam? Verjetno težko, še posebej, ker ste bili upravljavka državnega proračuna, ko ste sprejeli proračun z nekim smiselnim primanjkljajem, realizacija pa je bila s primanjkljajem, ki je enormno višji. Seveda je bil, lahko pogledate, če ne verjamete, in tako je to bilo. To se ni ponovilo enkrat, ampak se je ponovilo dvakrat ali trikrat zapovrstjo.

Nisem v teh letih, kar sem v Državnem zboru, pa sem 12 let, enkrat do tega mandata slišal direktorico Direktorata za proračun, da bi kadarkoli javno opozorila na kakršenkoli problem glede izvajanja proračuna, glede maastrichtskih kriterijev, glede potrebnih politik vlade, da se te zadeve ne izvajajo, namesto v tolerantnih razmerah so se izvajale na čisto drugačen način. Niti enkrat, gospa, ni magnetograma v Državnemu zboru na to temo. Lahko ste govorili kot predstavnica, kot direktorica direktorata, tako kot ste tukaj imeli možnost. Če ne tukaj, pa na odboru, če ne na odboru, pa kako drugače, saj ste najbrž bili strokovna javnost, takrat ste bili še stroka. Škoda, kajne. Škoda, pa pričakovali smo tudi takrat te vaše razprave in obrazložitve, zakaj so stvari takšne. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ni replike, gospa Bratušek še ni razpravljala, torej bo morala počakati na postopkovne možnosti, da ima repliko.

Besedo ima Patricija Šulin.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo, pozdrav vsem prisotnim.

Pred nami je torej Predlog sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče naše države presodi, ali bi z odločitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice. Na terenu večkrat sama poslušam očitke, verjetno tudi kdo od mojih kolegov, da na referendumu državljani ne bodo več hodili zato, ker smo za sprejem zakonov odgovorni v Državnem zboru, in da jih

tukaj sprejemamo ter, da so referendumi zato, ker v Državnemu zboru nismo opravili svojega dela.

Kot že danes večkrat povedano, smo Zakon o Slovenskem državnem holdingu v Državnemu zboru že sprejeli. Državni zbor je svoje delo opravil na 7. redni seji oktobra letos. Vendar je v skladu z našo zakonodajo, tudi zaradi tega, da se zagotovi najvišjo stopnjo demokracije, možno na že sprejeti zakon v Državnem zboru predlagati razpis zakonodajnega referenduma, na katerem potem državljani odločajo o sprejetju ali zavrnitvi že sprejetega zakona v Državnem zboru. Danes imamo situacijo, ko je 30 poslank in poslancev 30. oktobra letos 15 minut pred iztekom roka za vložitev zakonodajnega referenduma ali, če se izrazim metaforično, pet minut pred dvanajsto vložilo zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Da si pa ponovno malo osvežimo spomin nastajanja in sprejemanja tega zakona, potem naj povem, da smo prav v temu Državnemu zboru poleti vsi skupaj sprejeli odločitev, da se predlog Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne uvrsti na točko dnevnega tega Državnega zbora, ker smo vsi skupaj ugotovili, da ga je treba še izboljšati in smo se tudi strinjali s tem, da se ustanovi strokovna skupina, ki bo pregledala predlagani zakon, predlagala nove izboljšave, nove določbe, kar se je tudi zgodilo.

Kot vemo, so v tej delovni skupini sodelovali tudi poslanci in poslanke in drugi predstavniki opozicije, in kot smo danes že večkrat slišali tudi kolega Pogačnika, ki je to delovno skupino poleti vodil, je ta delovna skupina dobro delala in se je v glavnem poenotila o vseh stvareh, razen okoli nadzornega sveta, ki pa se ga izvoli z absolutno večino prav tukaj, v Državnem zboru. 21. člen Zakona o Slovenskem državnem holdingu je predvidel 9 članov nadzornega sveta. Štirje člani se izvolijo na predlog vlade in izmed teh enega predlaga Ekonomsko-socialni svet, štirje na predlog poslanskih skupin in eden na predlog Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ. Torej so tudi člani nadzornega sveta iz neke širše javnosti. Ta delovna skupina se je, kot že rečeno, poenotila tudi okoli lastništva in upravljanja z državnim premoženjem, danes pa ponovno poslušamo opozicijo kot da se predhodno to, kar sem povedala, ni zgodilo, in ponovno pojejo hvalospeve njihovem prvotno predlaganemu Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki smo ga v Državnem zboru sprejeli na 7. redni seji, vsebuje vrsto varovalk, ki bodo onemogočile, da bi prišlo do brezglavih in nepreglednih prodaj državnega premoženja, kar se, kot slišimo, pravkar dogaja s Petrolom.

Zakon tudi omogoča večfazni nadzor poslovanja družbe, tako s strani nadzornega sveta kot s strani Državnega zbora. Mogoče pa koga prav ta večfazni nadzor poslovanja družbe

moti. Veliko bolj bo ta družba nadzorovana in veliko več varovalk ima, da bi prišlo do brezglavih in nepreglednih prodaj državnega premoženja. Slovenija bi po mojem mnenju s tem zakonom končno dobila tudi strategijo upravljanja državnega premoženja, ki bi se prav tako potem sprejemala tukaj, v Državnem zboru. Vemo, da državno premoženje do sedaj ni bilo upravljano učinkovito, saj podjetja v državni lasti niso dosegala dobrih poslovnih rezultatov. In kaj naredi dober gospodar, ki več let zaporedoma ne doseže dobrega rezultata? Verjetno mora spremeniti način upravljanja in poslovanja svojega podjetja. Tako je glavni namen Zakona o Slovenskem državnem holdingu koncentrirano upravljanje naložb naše države s ciljem doseganja stabilnega lastništva, s ciljem doseganja gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je tudi pomemben zakon v paketu za reševanje naših finančnih težav.

Prvi ukrep, ki smo ga v okviru teh ukrepov sprejeli, je bil Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki pa žal zaradi poslabševanja gospodarskih razmer, ne samo pri nas, tudi v širši evropski skupnosti, ne zadošča, zato je treba sprejeti tudi še nekatere druge reformne predloge, ki so že pripravljene in bodo v kratkem dani v obravnavo tudi Državnemu zboru. Vlada je ta paket ukrepov predstavila tudi mednarodnim institucijam in strokovnjakom, ki so dali v glavnem pozitiven signal do predlaganih ukrepov. Tudi danes tukaj nas opazujeta domača in tuja javnost. Zaskrbljeni moramo biti nad tem, ker nam prav zaradi vložene zahteve 30 poslank in poslancev Državnega zbora po zakonodajnem referendumu Zakona o Slovenskem državnem holdingu 10 milijardna vrednost našega državnega premoženja močno pada.

Sedaj sprašujem, kje je skrb tistih, ki ste prav tukaj izražali skrb, da se bo zgodil rop stoletja. Kje je tudi skrb tistih, ki ste že zgodaj spomladi začeli finančnega ministra spraševati, ali bo morala Slovenija zaprositi za mednarodno finančno pomoč. Prav oboje, kar vas je takrat skrbelo, ste pa po mojem mnenju storili 30. oktobra letos, ko ste vložili zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o Slovenskem državnem holdingu. Pa razmislite o vašem početju.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Danes se tukaj pogovarjamo o vloženi zahtevi Državnega zbora oziroma koalicije, da Ustavno sodišče Republike Slovenije presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali njegovo zavrnitvijo lahko nastale protiustavne posledice. Ta zahteva je seveda zakonita, povsem v skladu z zakonom in

vam jo na naši strani ne očitamo. Prepričani pa smo, da ste seznanjeni z dosedanja prakso Ustavnega sodišča, ki je v takšnih zadevah že nekajkrat odločilo. Stališče Ustavnega sodišča glede teh zadev je izredno restriktivno in Ustavno sodišče si je, tudi v tej zasedbi, tukaj postavilo zelo visoke standarde. Če povzamem zadnjo določbo, ki je najbolj povedna – to je določba, ki se navezuje na zavrženo zahtevo o tem, ali se uveljavlja protiuustavnost zahtevanega referendum na Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, je Ustavno sodišče povedalo, da je referendum mogoče zaustaviti, kadar zakon odpravlja protiuustavno ureditev, in je v primeru tehtanja teh protiuustavnosti treba dati prednost vzpostavitvi ustavne ureditve in da ga je treba zavržiti, kadar javnofinančni razlogi za konkretno spremembo niso ustavnopravno merljivi.

Prepričana sem, da če v tej državi pravna država še kaj velja, vaša pobuda ne bo sprejeta oziroma, da se izrazim pravilno, bo zavržena, kar pomeni, da bo do referendum prišlo. Dejstvo je, da sedanja ureditev nikakor ni protiuustavna, ravno nasprotno. Protiuustavna bi bila ureditev po zakonu, ki ste ga predlagali vi. Kje so razlogi za protiuustavnost je bilo že tolikokrat povedano, da ne bi še enkrat naštevala. Meni se zdi najbolj sporno to, da se bo celotno premoženje, kar ga je še ostalo v tej državi, upravljalo po pravilih zasebnega prava, kar pomeni zelo netransparentno in brez vsake kontrole.

Za delovanje Slovenskega državnega holdinga – ne samo, da ne bodo veljale določbe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, kar bo onemogočalo vpogled državljanov in tudi medijev v to, kar se v holdingu dogaja, ampak se celo ne bodo uveljavljala pravila o javnem naročanju, kar pomeni, da bo celotni ogromni holding mimo pravil in zakona o javnem naročanju naročal svoje blago in storitve in na široko odpiral vrata možni korupciji, na kar je opozorila tudi protikorupcijska komisija.

Najbolj sporno pa se mi zdi, da ste s tem zakonom od vseh možnih načinov upravljanja državnega premoženja uveljavili ne samo tistega, ki je povsem v nasprotju z usmeritvami OECD in evropskih inštitucij, ampak ureditev, ki je povsem v nasprotju tudi z vašimi volilnimi obljubami. V svojih volilnih in predvolilnih programih sta namreč zlasti stranka na moji levi, SDS, in stranka Državljanska lista, obljubljali, da bosta uveljavljali takšne načine upravljanja premoženja, kjer bo politika ločena od upravljanja. Delate ravno nasprotno. Uveljavljate sistem, kjer bo država razpolaganje s tem premoženjem direktno upravljala preko uprave in tudi nadzorovala preko vlade in pri tem niti ne dopustite, da bi opozicija imenovala v ta nadzorni svet svoje ljudi ali pa druge neodvisne strokovnjake, kajti samo učinkovit nadzor lahko prepreči zlorabe.

Zato besede o tem, da bi lahko s to pobudo uspeli in kako sigurno boste in kako bo Ustavno sodišče preprečilo ta referendum, niso primerne. Prav tako so neprimerne besede, s katerimi nam osporavate vložitev tega referendum. Opozicija je v svojih dosedanjih prizadevanjih v zvezi s tem zakonom uporabila prav vsa zakonita pravna sredstva, ki jih opozicija ima, da prepreči sprejem slabega zakona. Razpravljali smo, sodelovali v delovni skupini, opozarjali, amandmirali, pripravili svoj zakon, obstruirali, si prizadevali za sprejem veta Državnega sveta, pa nič. "Afne guncajo", so nam rekli, in tudi sami smo se včasih že presneto slabo počutili, ko smo govorili in govorili, pa nismo bili slišani. "Kaj pa lahko naredite?", ste se nam posmehovali. Pa smo vseeno imeli ogromne težave, preden smo se odločili za referendum. Sodu je izbilo dno, da ste tudi pri sindikatih zlorabili postopke in zlorabili demokracijo. Z enim sindikatom je prišlo do morebiti spornega, o tem bodo govorili kolegi, dogovora, ki je morda znatno prekoračil pooblastila vlade, pri drugem sindikatu pa so se, glej ga zlomka, izgubili glasovi in o tem so bili sindikati obveščeni 15 minut pred potekom roka. Manjkalo jim je samo 146 glasov, ki bi jih enostavno nabrali, če bi lahko imeli čas, če bi bili o tem obveščeni takrat, ko je bilo znano, da podpisov ni bilo dovolj, to je pet dni prej. To je pa izbilo dno. Zato, ker karkoli je že bil interes, recimo Sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije, me pravzaprav ne zanima, in odločno zanikam, da smo kakorkoli povezani z njimi, ker nismo. Karkoli je bil njihov interes, imajo po 90. členu Ustave pravico, da če zberejo dovolj podpisov, začnejo z zbiranjem podpisov in zahtevajo, da odločijo ljudje. Saj nič drugega ne more siliti tak sindikat, kot odločitev ljudi, državljanov. Tudi mi mislimo, da je odločitev državljanov o tem, kako bo potekala zadnja faza privatizacije – ali bo transparentna ali bo kontrolirana ali bodo imeli na njo vpliv – vredna zakonodajnega referendum. To so odločitve, ki jih morajo ljudje sprejemati, in zato smo se za ta referendum tudi odločili. In pa seveda zato, ker so nas ljudje, naši volivci, prosili, rotili, naj nekaj naredimo. Mi smo zmagovalna stranka v tej državi. Zmagali smo na volitvah. Relativni zmagovalec je izraz, ki si ga je nekdo na opoziciji izmislil. Tudi v Ameriki ameriški predsednik vsakič zmaga za nekaj glasov, včasih mora celo sodišče ugotavljati, kdo je zmagovalec, pa ga nihče 4 leta ne kliče relativni predsednik Združenih držav Amerike. Mi smo zmagovalci teh volitev. Če ste vi potem uspeli sestaviti vlado, s prevaro pravijo nekateri, je to seveda drugi problem. Mi tudi smo edina stranka, poleg še ene, ki lahko samo z nekaj dodatnimi glasovi vložimo referendum. Tako da, gospod Tonin, to, da bi lahko vsaka opozicijska stranka zahtevala referendum, seveda ne drži. Tudi mi smo potrebovali nekaj pomoči pogumnih posameznikov, ki se jim ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujem.

Ali smo se odločili prav ali ne, bodo pokazali volivci. Volivci bodo šli na referendum in povedali svoje. Ali je to referendum tudi o vladi? Mogoče. Zakaj pa ne? Toliko imamo polnih ust o tem, da naj ljudje soodločajo. Pa naj imajo po enem letu restriktivnih varčevalnih ukrepov možnost, da povedo, ali podpirajo takšno pot vlade, ali je ta vladna pot pravilna. Očitno je edini način, ki ga imajo, referendum. Nič hudega, če je tako. Mogoče pa v opoziciji živimo v neki vzporedni realnosti in so ljudje res zelo zadovoljni s to vlado. Podpirajo njene odločitve. Če se bo to izkazalo, se bo pač izkazalo. Smo se zmotili in smo naredili narobe. Če pa se to ne bo izkazalo, pa smo svojim volivcem in državljanom, ki nam zaupajo, dali možnost, da se o tako pomembni tematiki izjasnijo. Samo to se dogaja. Zato vse te pogromne misli, o tem koga uničujemo in kaj uničujemo – nič ne uničujemo. To je referendum, zakonita ustavna oblika odločanja državljanov o pomembnih vprašanjih. Tudi to, da gre tukaj za reformo, je navadna laž, kajti to je zakon, ki nikakor ne spada med reformne ukrepe, kar je povedala tudi agencija Standard & Poor's.

Na koncu pa samo še nekaj besed o podpisih. Moja volja in volja mojih kolegov pod obema zahtevama za referendum je bila jasno izražena in jo je bilo mogoče preveriti. Bi morali pri zakonu o slabi banki vložiti originalne podpise? Seveda, potem nam predsednik Virant ne bi mogel osporavati. Žal jih v 4 urah nismo uspeli dobiti, nekaj ljudi iz naše stranke fizično ni bilo v naši državi. Res je, da bi bili originalni podpisi nesporni, vprašanje pa je, ali je mogoče tudi skenirane podpise šteti za veljavno izraženo voljo poslancev, ker je preverljiva. Vsi poslanci smo s svojega varovanega internetnega naslova takoj zatem potrdili, da je to naša izražena jasna volja. Ustavno sodišče je v svoji odločbi – jo bom kar citirala, da boste lahko preverili – U-I-104/01 iz leta 2001 v 19. točki sodbe povedalo, da Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi nikakor ni moč razlagati restriktivno ter da je v primeru dvoma treba razlagati obveznosti in favorem pravici do referenduma. V dvomu razlagamo v korist pravice do referenduma. Gre namreč za tako pomembno pravico in za tako pomembno človeško pravico, ki je ustavno zajamčena, da je to sodba Ustavnega sodišča. Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi ter Ustava namreč samo govorita o tem, da mora predlagati referendum 30 poslancev. Šele 15. člen zakona o referendumu govori o podpisih poslancev, šele 113. člen Poslovnika Državnega zbora govori o lastnoročnih podpisih. Poslovnik je podzakonski akt, strokovnjaki so povedali svoje. V redu, mi bomo šli naprej, zahtevali bomo sodno presojo in naj sodišče pove zadnje.

V zadevi skeniranega podpisa odvetnika je Ustavno sodišče v svoji odločbi že povedalo, da je skeniran podpis odvetnika na pooblastilu enakovreden originalnemu podpisu. Kljub temu, da Zakon o pravnem postopku

zahteva originalni podpis. Ustavno sodišče je reklo, da je v dobi komunikacij treba spremeniti mnenje in upoštevati tudi nove tehnologije. O tem, ali so lahko skenirani podpisi poslancev, ki so jih poslanci potrdili kot izraz svoje volje, veljavni, Ustavno sodišče še ni odločalo. Odločalo bo na našo pobudo in potem bomo videli, kaj bo reklo, in šele, ko nam bo Ustavno sodišče dalo narobe, boste lahko tako z levo roko zamahovali, da nismo imeli prav. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež, pripravi se gospod Rihard Braniselj.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Mislim, da je odločitev za referendum tvegana in utegne biti škodljiva. Hkrati pa mislim, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu, in enako mislim za zakon o slabi banki, nevaren za to državo in ogroža dolgoročni razvoj te narodove skupnosti. Ampak odgovornost za to, da smo pred dejanjem, ko utegnemo biti vsi skupaj soočeni z referendumom, ni na podpisnikih zahteve za ta referendum, ampak je izključno odgovornost Vlade Republike Slovenije in vladajoče večine, ker smo jo trdni in prepričani nasprotniki obeh zakonskih rešitev v temu Državnemu zboru večkrat opozarjali, da bo s termarjenjem, s slabimi rešitvami, na koncu soočena z zahtevo po referendumu.

Drugič, danes je odgovornost politike, da najde pametne izhode iz obstoječega položaja. Jaz ponavljam, da mislim, da je referendum škodljiv, ampak hkrati ponavljam, da mislim, da sta še bolj škodljiva oba zakona. Sedaj je odgovornost na Vladi Republike Slovenije in na vladajoči koaliciji, da se s pobudniki referendumu in v temu parlamentu pogovori o možnostih, da najdemo izhod, da popravimo oba zakona in preprečimo referendum. Če obstaja politična volja, če obstaja malo dobre volje, če obstaja odgovornost za to, do česar smo kot politika, kot poslanke in poslanci pred tem narodom tudi odgovorni, potem sem prepričan, da obstaja način, da to tudi dosežemo. Ampak spet, prvi znak dobre volje pri tem vprašanju mora pokazati Vlada Republike Slovenije, Vlada Janeza Janše.

Referendum je legitimen, zahteva za presojo ustavnosti tega referenduma je legalna, glede na njeno vsebino pa si upam odrekati značaj legitimnosti. Ni mogoče trditi, da se z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu odpravljajo protiustavne posledice, ki jih doslej Ustavno sodišče ni nikoli ugotovilo in ki so bile javnosti, tudi politiki, do včerajšnjega dne neznane. Ta zahteva vladajoče večine bazira na predpostavki, da smo danes v protiustavnem stanju zaradi tega, ker Zakon o upravljanju kapitalskih naložb ne daje podlage za izvrševanje načela Slovenije kot socialne

države. Dragi moji, kaj pa Zakon za uravnoteženje javnih financ? A Zakon za uravnoteženje javnih financ pa je izraz 2. člena Ustave, da je Slovenija socialna in pravna država? Ne, Zakon za uravnoteženje javnih financ je simbol tega, da Slovenija postaja nekaj, kar ni socialna država in glede na to, kakšne pravice so imeli prizadeti ljudje, upokojenci, mlade družine in drugi, je izraz tudi tega, da že zdavnaj ni več pravna država. Odrekam legitimnost tej zahtevi tudi zato, ker se v postopku pred Ustavnim sodiščem obračunava z izraženo voljo poslank in poslancev. To je nedopustno. Demokracija se postavlja na test pred Ustavnim sodiščem. Mislim, da je s tem v sami zahtevi za presojo ustavnosti ustvarjen nesprejemljiv predsednik, ki bo imel dolgoročne politične posledice. Še več – zdi se, da so nam medtem ko smo pazili, da nam ne ukradejo državnega premoženja, ukradli demokracijo. Zahtevam odgovor, kaj se je zgodilo z 394 podpisi delavk in delavcev, ki so izrazili svojo voljo, da projekt slabe banke peljejo na referendum! Zahtevam ta odgovor! Če ne bo zadovoljivega odgovora ministra za notranje zadeve in predsednika Državnega zbora, bom zahteval odstop obeh! Nemogoče je, da se v tej državi, v državi, ki želi biti zrela demokratična republika, zgodi izginotje 394 podpisov. Nesprejemljivo.

Očitno je aktivnosti za to, da se prepreči referendum o Slovenskem državnem holdingu, ki je bil iniciran s strani sindikata delavcev v energetiki, botrovala nevarna kupčija. Včeraj smo bili seznanjeni z vsebino dogovora med ministrom za finance, med ministrom za infrastrukturo in prostor in sindikatом delavcev v energetiki in ta dogovor je potrdila Vlada na dopisni seji prejšnji torek, pred enim tednom. Včeraj je bil ta dogovor kot informacija Državnemu zboru predan tudi v sistem Državnega zbora. Danes zjutraj – to so informacije s strani novinarjev – je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor novinarjem zanikalo obstoj kakršnegakoli dogovora. Ministra za finance vljudno prosim, da se opredeli do tega, ali ta dogovor obstaja ali ne.

Vsebinsko pa to seveda ni pomembno. Pomembno je seveda z vidika tega, ali so bile morebiti s podpisom tega dogovora prekoračene morebitne pristojnosti ministra za infrastrukturo in prostor, Zvonka Černača, in ministra za finance, Janeza Šušteršiča. Ampak to še ni vse in to vprašanje bomo podrobno proučili. Seveda se postavlja tudi vprašanje, ali je z določilom tega dogovora, da bo država, da bo Vlada Republike Slovenije pri pripravi klasifikacije in strategije upravljanja zasledovala ciljni delež med drugim tudi v družbi Gen energija, ki je lastnica družbe Nuklearna elektrarna Krško, – ali je bil s tem kršen meddržavni dogovor med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, ki prepoveduje prenos lastniških deležev v tej elektrarni. To je meddržavna pogodba. To je nekaj, kar zavezuje enako kot ustava in

zavezuje tudi zakon. Ta meddržavni sporazum zavezuje tudi zakon. Zakon je v tem pogledu podrejeni akt s trenutkom, ko ta Državni zbor ratificira to meddržavno pogodbo s posebnim zakonom.

Da se razume, mene niti ne moti Nuklearna elektrarna Krško, mene ne moti, da privabimo zasebne investitorje za to, da zgradimo nove proizvodne zmogljivosti v tej državi, da pribavimo investitorje v to, da bomo jutri proizvajali več in bolj čisto energijo. Ne moti me, dobrodošli so in morajo biti dobrodošli. Moti pa me, da se pod mizo z dogovorom z enim sindikatом zaradi kratkoročne nevarnosti enega referenduma baranta z zame posebej bolečimi Dravskimi elektrarnami, biserom slovenske energetike, ki proizvajajo najčistejšo energijo v državi in na najcenejši način! Te Dravske elektrarne zagotavljajo konkurenčnost polovice slovenske energetike. Kako je mogoče, da se minister za finance in minister za infrastrukturo in prostor pred tem glede na še vedno veljavna določila zakona nista prišla vsaj posvetovati o tem vprašanju v Državni zbor?. Ali lahko podpisemo tak dogovor, da bo Vlada zasledovala ciljni delež in se boste skrili za pravili in boste rekli: "Ja, na temelju tega dogovora bomo še vedno prišli v Državni zbor in Državni zbor bo sprejel to odločitev." Vse to je res.

Tisto, kar me skrbi je to, da tisto, kar sprejme ta vladajoča koalicija, da tisto, kar sprejme vlada na koncu potrdi tudi vladajoča večina v tem Državnem zboru. Bojim se te odločitve, ker je doslej veljalo, da se te energetike, tega pomembnega dela našega narodnega gospodarstva, ne bomo dotikali, ker prepoznavamo strateško vrednost v tem, da smo varni, da smo samozadostni. Še posebej ne v proizvodnem delu in to je nesprejemljivo, da dogovori na ta način potekajo. Nesprejemljivo! Zahtevam jasne odgovore pristojnega ministra in ministra za infrastrukturo in prostor. Jaz mislim, da je ta zahteva izraz zelo domišljajske, inovativne sposobnosti pisanja podobnih zahtev. Mislim, da je v veliki meri prekopirana iz podobne zahteve za presojo pokojninskega referenduma v lanskem letu.

Povsem nemogoče pa je poslušati danes tukaj nekatere razprave, ki govorijo o tem, kako Slovenija ni doslej sprejela nobene reforme. Gospod Pogačnik se je skliceval na to v svojem stališču poslanske skupine. Da, seveda je ni. Tri pomembne reforme ste peljali na referendum, spoštovani, in zato je Slovenija tam, kjer je. Bonitetne agencije so Slovenijo začele s trendom padca njene bonitete, padcem zaupanja vanjo, ocenjevati takrat in to se je stopnjevalo, še posebej po tem, ko je predsednik vaše stranke, predsednik Vlade, Janez Janša, v tujini trosil neprimerne izjave nevedne državnika, ki zasleduje najboljši interes za svojo državo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima minister dr. Janez Šušteršič.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Hvala lepa.

Gospod Frangež, dogovor obstaja. Obstaja tudi sklep predsedstva tega sindikata, da potrjuje ta dogovor in obstaja tudi dejstvo, da so na podlagi tega dogovora umaknili zahtevo za referendum. To sem še enkrat preveril tudi pri predsedniku Državnega zbora. Ta dogovor vsebuje tisto, o čemer so se ti sindikati želeli pogovarjati. Želeli so se pogovarjati o strateških usmeritvah energetike – o tem sem se pogovarjal predvsem z ministrom za infrastrukturo in prostor – in o ciljnih deležih oziroma o tem, da bo ostala večina energetskih podjetij v večinski državni lasti. To je to, kar je v tem dogovoru zapisano. Mi smo, takoj za tem, ko ga je Vlada na dopisni seji sprejela, o tem tudi obvestili javnost, z enim obvestilom. Res pa je, da smo ga šele včeraj poslali v Državni zbor tudi uradno po tem, ko ste to zahtevali na odboru. Ta dogovor je, kakršen je. Jaz delim to vašo oceno, da je sistem referendumov v Sloveniji tak, da si lahko nekdo, ki zbere zelo hitro nekaj podpisov, praktično zagotovi pravico za pogajanja z vlado, ki jo marsikdo drug nima ali pa nima te priložnosti. To smo videli zlasti nazorno pri tistem referendumu o slabih bankah, kjer so nam tudi sindikati sami rekli, da so od treh podjetij zbrali dovolj podpisov. Te podpisi, kolikor vem, se preverjajo in boste tudi verjetno o tem obveščeni.

Kar se tiče samega dogovora. Po našem mnenju nismo prekoračili nobenih pooblastil. Z dogovorom smo se zavezali samo k temu, da bomo, midva kot ministra, in vlada kot tista, ki je ta dogovor potrdila na dopisni seji, v okviru priprav in medresorskega usklajevanja aktov na podlagi Zakona o Slovenskem državnem holdingu, se pravi klasifikacija naložb in tako naprej, ciljne deleže opredelili tako kot je tukaj določeno. Ampak popolnoma jasno je, ker govorimo o medresorskem usklajevanju, da bomo usklajevali predlog, ki gre potem po zakonu v Državni zbor in ga Državni zbor potrdi ali pa ne. Zavezali smo se tudi, – to je pa ta strateški vidik razvoja energetike – da bomo te predloge aktov, klasifikacijo in strategijo upravljanja naložb, v okviru tega medresorskega usklajevanja, se pravi znotraj vladne priprave teh gradiv, usklajevali z obstoječimi sektorskimi strategijami, politikami na področju energetike in tudi s socialnimi partnerji v okviru te ESOE, kar je posebni del Ekonomsko-socialnega sveta na področju energetike.

Zavezali smo se torej samo k tistemu, kar vlada lahko počne. Če drži, da je kakršenkoli del tega dogovora pomotoma v nasprotju s kakšno meddržavno pogodbo, seveda tega ne bomo mogli narediti. To je nam tudi jasno, ampak to bomo še preverili in vas bom tudi o tem obvestil, kaj smo tukaj ugotovili.

Druga stvar, ki ste jo vprašali. Vprašali ste, ali obstaja volja za pogovore. Mislim, da sta

vlada Janeza Janše, kot ste jo imenovali, in tudi finančno ministrstvo pokazala veliko volje za pogovor.

Mi smo se, ko smo sprejemali Zakon za uravnoteženje javnih financ, s sindikati o tem pogovarjali toliko časa, da so se na koncu vsi z nekim dogovorom, ki so ga podpisali, odrekli temu, da bi šli na referendum, razen sindikata policistov, ki je na koncu vendarle vložil zahtevo za referendum. Pa smo se potem tudi z njimi toliko časa pogovarjali, da so to zahtevo umaknili.

Glede Zakona o Slovenskem državnem holdingu sem že večkrat povedal – mi smo poleti umaknili oziroma preložili obravnavo zakona, naredili delovne skupine, se z njimi pogovarjali večkrat, tudi z OECD, popravljali zakon, vlagali amandmaje, upoštevali veliko pripomb, bile so že večkrat naštete. Jaz ne bi tega sedaj ponovno ponavljal. Skratka, voljo za pogovarjanje smo pokazali, kolikor se je le dalo. Tudi, ko smo se pogovarjali s sindikati glede tega in glede naslednjega referenduma, smo jim dali ponudbo, da smo se pripravljene kot vlada zavezati, da bomo, če umaknejo zahtevo za referendum, določene spremembe zakona predlagali v Državnem zboru.

V tem primeru sindikata in referenduma o holdingu to niti ni bilo potrebno, ker zadošča ta dogovor, ki ne zahteva spremembe zakona. Če bi pa bilo to potrebno, pa smo tudi to bili pripravljene podpisati.

En mesec je, odkar smo sprejeli ta zakon oziroma ste ga sprejeli v Državnem zboru. Potem je bila zahteva za veto, so bile zahteve za referendum. Zahteva za referendum s strani Pozitivne Slovenije je prišla zadnji dan. Z nekom, ki zahteve ne napove, ne pove niti približno, kaj bi pričakoval za to, da to zahtevo umakne, ne pove, da se je o nekem umiku pripravljen pogovarjati, se ni mogoče začeti pogovarjati in meni je žal, da je zdaj izpadlo kot da se mi nismo hoteli pogovarjati, kot da smo imeli 14 dni ali pa en mesec to zahtevo za referendum na mizi in bi jo ignorirali. Ta volja za pogovarjanje obstaja in nismo mi tisti, ki jo moramo pokazati, ker smo jo že velikokrat pokazali in tudi uspešno pripeljali do rezultatov in do dogovorov, večkrat.

Druga stvar, jaz se strinjam z vami glede problematičnosti referendumske ureditve. Mislim, da tudi v Državnem zboru poteka nek proces, kjer se skuša te zadeve spreminjati. Upam, da bo ta proces na koncu uspešen in upam, da boste k temu vsi skušali kaj prispevati. Tretja stvar, ki bi jo še rekel – na koncu ste spraševali o povezavi med temi zadevami in bonitetnimi ocenami. Jaz mislim, da je bilo teh primerov zdaj pa res že toliko, da enostavno ta logika, "dajte malo paziti, kaj govorite, pa bo vse v redu s stroški zadolževanja" – mislim, da zdaj pa vsakomur, ki to skuša razumeti, je jasno, da to ne drži.

Ko smo poleti morda še mislili, da je kakšna izjava sprožila reakcijo na trgu – ja, in

včasih se zgodi, da kakšna izjava ali pa kakšen članek ali kaj podobnega, sproži kakšno reakcijo na trgu, ampak te reakcije trajajo dan, dva, to lahko sami opazujete. Kadar so pa neki realni problemi, takrat pa traja dlje. Realni problem imamo v bančnem sektorju. Ko smo začeli reševati, so se tudi donosi na naše obveznice oziroma strošek zadolževanja začel zniževati. Povsem jasno je tudi iz podatkov – kljub temu, da smo obveznice izdajali v času, ko so te donosi padali, generalno, da so naši padli bolj kot drugi, da prej, ko je recimo septembra Evropska centralna banka intervenirala, da so pa drugim padali donosi hitreje kot nam. Ravno zaradi tega, ker še nismo imeli teh rešitev izdelanih in sprejetih v Državnem zboru in zato tudi nismo mogli razlagati, kakšne so in kaj točno nameravamo narediti. Tako da na to logiko mi je žal, pa bom vseeno omenil – predsednik republike je govoril o tem, da je bolje, če sem tiho, pa se ljudje ne bodo vznemirjali, trgi se ne bodo vznemirjali in tako naprej. Jaz ne vem, kam pridemo, če bomo o problemih, ki jih imamo, tiho in upali, da jih ne bo nihče opazil. Saj imamo ja cel kup inštitucij, ki neodvisno spremljajo Slovenijo, ki imajo informacije in ki bodo seveda povedale, kaj mislijo, ne glede na to, ali sem jaz tiho ali ne. Gotovo bi bila to zelo napačna odločitev, če o stvareh ne bi govorili. To ni nobena alarmantnost in nismo več poročali o tem, kaj se na trgih dogaja, kako so bonitetne agencije reagirale včeraj – oziroma ena od njih je tudi danes javno dostopna in javno znana. Tako da neke takšne politike, "bodite tiho, pa bo vse bolje", se ne moremo iti, ker to ni realna politika, ni soočenje s problemi, ni poskus reševanja problema. Potem, ko imaš praktično vse dogovore, ki jih je treba imeti podpisane, se pojavi nekdo, ki do takrat ni postavil zahtev, ni vlagal zahtev za referendum, imel podpise deponirane nekje v predalu za vsak slučaj – če slučajno tisti, ki so jih poslali v boj, te naloge ne bi uspešno opravili. Takrat poslušati, kako se je treba pa zdaj začeti pogovarjati, ker se prej nisi, je pa res nekoliko neprimerno za tiste, ki smo praktično ves mesec porabili za te pogovore z razno raznimi, ki so vlagali zahteve, se želeli pogovarjati in tako naprej. Tudi v zadnjih dneh smo se glede te zadnje zahteve s kom pogovarjali. S tistimi, ki smo se želeli. Vsak, ki je prišel, ki je nakazal, ki je dal neko možnost. Saj se lahko pogovarjamo, morda lahko najdemo neko rešitev, morda jo lahko najdemo hitro. Tudi s tistimi smo se pogovarjali in se bomo še pogovarjali. Ne rabimo nobenih posrednikov pri tem in nobenih dobrih želja. Rabimo samo pripravljenost tudi na drugi strani, da se pogovarja in da se pogovarja z namenom, da se nek dogovor sklene.

Jaz sem bil v preteklosti velikokrat kritičen do sindikatov, ampak to bi pa rad rekel. Ko sem sedel s sindikati, enimi, drugimi, tretjimi, tudi še v času ZUJF, sprejemanja ZUJF in zdaj, je bilo njim to, o čemer ste vi, gospod Frangež,

govorili, ravno tako jasno, kot je jasno vam – da je referendum najslabša možnost. In so se zelo trudili tudi oni, da pridemo do dogovora zato, da bodo oni lahko rekli: "Glejte, ni nam treba iti na referendum". Očitno je tukaj samo 30 ljudi, ki tega ne razumejo. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rihard Braniselj, pripravi se gospod Jožef Horvat.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, gospod podpredsednik.

Del slovenske politike se je odločil, da s podpisi poslancev državljanke in državljane pošlje na referendum. Zelo pogumna odločitev, upam da stojijo za to odločitvijo in da za to prevzemajo tudi vso svojo odgovornost. Državljanke in državljani naj bi odločali o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, o zakonu, ki prinaša nujno potrebna merila, organizacijo in koncept upravljanja z državnim premoženjem. Zakon, ki je dobil zeleno luč ne le v projektni skupini, ki se je sestajala celotno poletje, ne le na vseh državnoborskih odborih, ne le v samem Državnem zboru – dvakrat z absolutno večino. Zeleno luč je dobil tudi v Državnem svetu, pri sindikatih in konec koncev tudi v strokovni javnosti, in tudi pri OECD.

Da ne omenjam, kaj zakon prinaša in zakaj je zakon dober – o tem smo v razpravah večkrat slišali. V Državljanski listi še vedno stojimo za tem, da ta zakon nujno potrebujemo takoj in da ta zakon prinaša rešitev v smislu boljšega upravljanja državnega premoženja. Državno premoženje oziroma premoženje nasploh je ustavna kategorija, lastnina je ustavna kategorija. Lastnina pomeni, da jo lahko zastavimo, prodamo in z njo upravljamo. In, ko z njo upravljamo, pričakujemo tudi neke donose. Zakaj je državna lastnina pravzaprav ustavna kategorija? Zato, ker iz te državne lastnine pridobivamo v proračun sredstva, ki so pravzaprav v zadnjih letih nekako poniknila. Kdor je delal v gospodarstvu, ve, da smo vedno, skoraj vedno planirali, in te plane tudi dosegali, 8-odstotni donos na kapital. Če pogledamo ta trenutek donos na kapital državnih naložb, ugotovimo, da je ta donos pravzaprav v letu 2010 znašal -2,9 % in v letu 2011 -0,8 %. Če bi glede na vrednost teh naložb pričakovan donos bil takšen, kot se za to spodobi, in ne bi smelo biti problem pri doseganju tega odstotka, o katerem sem govoril, ker gre vendarle za najboljša slovenska podjetja, gre za monopoliste na trgu in nikakršen problem ne bi smel biti, da se vsako leto v proračun steče, na prst približno milijardo evrov iz tega naslova. Če bi to dosegli potem ne bi bilo treba ne ZUJFa in ne zadolžitev. Samo upravljajmo z državno lastnino tako kot to storijo dobri gospodarji in kot se to od teh tudi pričakuje.

Zakaj se bojite uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu? Upam, da ne

zato, da bo nekdo lahko dokazal, da je to upravljanje državnega premoženja lahko tudi vrhunsko. Upam, da ne zato, da ne bo državni holding mogoče odkril kakšne zadeve, ki izhajajo iz prejšnjih časov in zato tudi zahteval odgovornost. Upam, da ne zato! V pobudi za presojo ustavnosti te pobude za referendum je pod točko 7 tudi problematizirano s podpisi poslancev Pozitivne Slovenije. Seveda ni ambicija predlagatelja ustavne presoje, niti ni za pričakovati od Ustavnega sodišča, da se bo konkretno spuščal v presojo, ali je s temi podpisi kaj narobe ali ne. Želimo pa, da bo Ustavno sodišče povedalo, kako ravnati v takih primerih, ko pride do dvomov, ali so ti podpisi verodostojni ali ne in samo to bi od Ustavnega sodišča želeli. Konec koncev danes odločamo o tem, ali pošljemo pobudo za ustavno presojo na Ustavno sodišče ali ne. Mislim, da je pravno – glede na to, da živimo v pravni državi – potrebno, da o tem odloči Ustavno sodišče. Po mnenju predlagateljev bi z neuveljavitvijo tega zakona nastale protiustavne posledice – kaj več o tem v naši pobudi. Konec koncev, dobili bomo pravno prakso in dobili bomo judikat, ki bo povedal tudi vnaprej, kdaj so pravzaprav možne referendumске pobude in kdaj ne.

Glede na to, da očitno v tem Državnem zboru s figo v žepu govorimo o tem, da je problem referendumov treba korigirati na ustavnem nivoju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Aleš Živkovič, državni sekretar.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Jaz bi mogoče samo še dopolnil ministra v enem od odzivov k razpravi ene od poslank Pozitivne Slovenije, gospe Alenke Bratušek – ta je namreč napačno navajala razloge, ki jih navaja bonitetna agencija Standard & Poor's. Jaz ne bom razsojal o tem, ali so bili ti razlogi navajani napačno namerno ali zgolj kot napačna interpretacija. Besedilo agencije je vendarle v angleščini, vseeno pa naj – nekako na hitro sem si poskušal zadevo prevesti – vam povem, o čem dejansko Standard & Poor's govori v svojem mnenju. In sicer takole gre: "Menimo, da možnost, da bo parlamentarna opozicija izrabljala referendumске postopke kot vzvod za blokado, predstavlja visoko tveganje, kar bi lahko ogrozilo vladno sposobnost izvedbe strukturnih reform, ki so smatrane kot zelo pomembne z vidika dolgoročne makroekonomske stabilnosti Slovenije. Reforme, ki bi bile lahko s tem ogrožene, so javnofinančna konsolidacija, pokojninska in zdravstvena reforma, reforma trga dela in javne uprave. Nadalje menimo, da bodo zakasnitve pri reševanju problema, to je sanacij slovenskih finančnih institucij, zelo verjetno ogrozile zaupanje investitorjev ter

posledično povišale strošek zadolževanja Slovenije." To je dejansko, kar piše Standard & Poor's v svojem poročilu. Ne piše ničesar o tem, da je sistem upravljanja z državnim premoženjem danes povsem v redu. Ne piše tudi ničesar o tem, da so bolj pomembne ostale reforme, kot pa upravljanje z državnim premoženjem.

Morda še ena zadeva. S strani ene od poslank iste stranke, opozicijske stranke, je bilo izjavljeno, da s sindikati poslanci te stranke nimajo nič. Naj povem eno anekdoto. Ko smo se pogajali z obema sindikatoma na Ministrstvu za finance, je predstavnik enega od obeh sindikatov povedal, da zamuja približno 45 minut na Ministrstvo za finance zato, ker je bil pri Pozitivni Sloveniji. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi se gospod Roberto Battelli.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik Državnega zbora. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister s sodelavci!

Nekateri v Sloveniji so v teh dneh v poplavih izgubili vse svoje premoženje. Nekateri v Sloveniji so danes izgubili službo in so pahnjeni v depresijo. Glede tistih, ki so izgubili premoženje v naravnih katastrofah, predlagam, poslanke in poslanci, da vsak od nas prispeva vsaj 5 % od neto plače, postopek pa naj izpelje predsednik Državnega zbora oziroma njegov Kolegij.

Toda spet drugi v Sloveniji rušijo vse tiste rešitve, ki jih mukoma uskladimo in jih v Državnem zboru sprejememo, rešitve, ki sicer niso idealne, so pa optimalne v času in prostoru. Če se zdaj sprehodim skozi kronologijo sprejemanja Zakona o Slovenskem državnem holdingu, potem začnem na prelomnici, pri datumu 19. julij, ko je koalicija pristala na zahtevo opozicije, da parlamentarno proceduro sprejemanja Zakona o Slovenskem državnem holdingu zaustavimo in da vsaka od parlamentarnih strank delegira svoje strokovnjake s področja upravljanja kapitalskih naložb. In da tako skupaj, poudarjam – skupaj, poiščemo optimalno rešitev. Lahko rečemo, da je ta zakon pravzaprav šolski primer, kako bi zakoni morali nastajati. Pri usklajevanju rešitev v času parlamentarnih počitnic so se naše rešitve srečale na točki, ki je optimalen dosežek vsake pozicije in opozicije. Najbrž pa, spoštovana opozicija, ne pričakujete, da boste vi sprejemali in vi določali zakone, mi, naša Vlada, koalicija, pa bi naj nosili odgovornost. To najbrž ne gre, to bi bil narobe svet. To je morda možno v Butalah, v Sloveniji pa to ni možno. Gotovo je, da so bili naši koncepti različni, ne vidim pa, da bi šlo za bistvene razlike pri naših pogledih, kako optimalno upravljati kapitalske naložbe

Republike Slovenije. Vsi pa se zavedamo, da to, kar se je dogajalo danes in v preteklosti pod bivšim vodstvom AUKN, ni bilo dobro za Slovenijo. Danes poslušamo očitke, da bomo skozi ta zakon vse razprodali, vse državno premoženje. Potem vas moram spomniti, da se nekateri poslovni subjekti v lasti države že prodajajo – ne bom rekel, da se razprodajajo, ker nimam vpogleda. Tudi, če sem vprašal AUKN na seji ali pa z javnim pismom, nisem dobil odgovora, kaj se dogaja s pomembnim prekmurskim poslovnim subjektom, ki ga vodijo naši prijatelji iz Pozitivne Slovenije.

Te dni smo tudi od samega najvišjega vrha slovenske politike dobili poziv h koraku nazaj – naj Vlada Zakon o Slovenskem državnem holdingu in še enega, tistega o tako imenovani slabi banki, umakne, potegne nazaj. Po katerem členu Poslovnika Državnega zbora, po katerem členu Ustave, se sprašujem, kolegice in kolegi.

Spoštovani kolegice in kolegi, gospe in gospodje, tu gre za vprašanja, ki ne sodijo na referendum. To kompleksno zakonsko gradivo je resnično pretežak zalogaj za povprečnega slovenskega volivca in državljana. Referendumi so po mojem trdnem prepričanju zadnja stvar, ki jo Slovenija v teh kriznih razmerah potrebuje. Na referendumu se ljudje ne bodo odločali o zakonu, odločali se bodo za Vlado ali pa proti Vladi, in to je tudi ključen namen predlagateljev referenduma. Ta zahteva za referendum o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu – resnično si želim, da je verodostojno vložena – je legitimna in je v skladu z ustavo. Je pa eklatanten primer, kako se politični prestiž postavi pred interes države. To upam zelo odločno zagovarjati, še posebej glede na okoliščine, v katerih je bila zahteva pripravljena in v katerih se je vlagala. To je tudi jasen signal v tujini, da bo opozicija – bolj točno del opozicije – storila vse, da Republiko Slovenijo pahne v politično blokado.

Slovenija je glede na zadnje oziroma sedaj že predzadnje zahtevane donose na obveznice na finančnih trgih spet začela pridobivati na kredibilnosti. Ta kredibilnost je s to referendumsko zahtevo dramatično omajana. To je tudi znamenje, da v Sloveniji ni dovolj enotnosti glede nujnih ukrepov izhoda iz krize. Predlagatelji referenduma torej še niso spoznali, da je kapital plaha ptica in da Sloveniji tako potreben kapital, taisti ljudje, predlagatelji referenduma, permanentno odganjajo in odvrčajo od Slovenije. Kako si pravzaprav želimo in potrebujemo tujih in seveda tudi domačih investitorjev prav v tem trenutku. Če je torej del opozicije, podpisan pod referendumsko zahtevo, včasih prikrito rušil, zdaj to počne odkrito, na odprti sceni.

Spoštovani kolegice in kolegi, predlagatelji referenduma, verjamem, kot sami pravite, da ste težko dali svoje podpise pod referendumsko zahtevo. Verjamem pa, da ste sposobni še enega treznega razmisleka, dokler

je seveda še čas. Kot rečeno, verjamem, da ste se z velikimi težavami podpisali pod referendumsko zahtevo, verjamem, da boste tudi s težavo, ampak po razmisleku, lahko umaknili zahtevo za referendum. Verjemite, da vam bomo Slovenci hvaležni. Sicer, kolegice in kolegi, vas bo še dolgo pekla vest, ker ste nekaj slabega naredili za Slovenijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Roberto Battelli, pripravi se gospod Jože Velikonja.

ROBERTO BATTELLI (PS NS): Hvala lepa za besedo.

Privatizacije v Sloveniji dejansko nikoli ni bilo. Neposredno ali po sistemu matrošk je politična elita zmeraj skozi lastniško strukturo obvladovala gospodarstvo, bančni sistem, nepremičninsko sfero, predvsem na lokalni ravni, in pa seveda tudi medije, tako skozi lastniško strukturo kot tudi z oglaševanjem. Pajdaštvo ni nikoli spustilo nobenega zraven, še toliko manj sveži kapital, naj bo domači ali tuji, razen ob plačevanju ustreznih provizij temu istemu sistemu. V času krize je sistem začel najedati samega sebe in je začel račun izstavljati državljanom. Skratka, se je iztrošil. Slovenski državni holding predstavlja ta trenutek alternativo temu sistemu in temu trendu. Referendum se kaže kot zadnje orožje tega sistema, da se obdrži.

Nekaj o dobri veri pobudnikov; najprej, pobuda je bila dana potem, ko je bilo jasno, da te iste poteze ne bodo povlekli sindikati. Dana je bila v nasprotju z izjavami pobudnikov, da se orodja referenduma ne bodo poslužili. Del opozicije se skriva za to pobudo z enim samim podpisom in ti podpisi, ki dejansko lahko, tistemu, ki želi, vzbujajo določene dvome o njihovi avtentičnosti. Tudi, če pogledamo ta list, vidim – iz njega seva dejstvo, da je bilo to narejeno na vrat na nos, cela neka zmeda. Smo slišali, da se je to dogajalo 4 ure pred 12. uro, kaj bi šele bilo, če bi "befel" prišel eno uro prej. Še eden od argumentov, ki so jih pobudniki stalno dajali in razlagali, tudi javnosti, proti zakonu o holdingu, je bil ta, da je protiustaven. Vendar pobudniki niso šli na Ustavno sodišče, da bi preverili to protiustavnost, ampak so kar zbrali podpise in bodo šli na referendum in bodo to naložili ljudem, naj to odločijo.

Vse to dejansko zbuja določene dvome v dobro vero predlagateljev. Vsekakor bolje holding kot pa referendum in ta neskončni zdrs v popolno negotovost, ki jo povzroča sistem, ki ne more več živeti tako, kot je prej bival.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Velikonja. Pripravi se mag. Branko Grims.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Mojo današnje razpravo želim omejiti le na nekaj ključnih dejstev. Postopek obravnave Zakona o Slovenskem državnem holdingu in tudi zakona o slabi banki je potekal na vseh odborih in dvakrat v tem Državnem zboru v zelo pregretem vzdušju. Večina opozicijskih poslancev je vseskozi poudarjala le to, da sta oba zakona slaba in da lahko povzročita nepopravljive posledice. Ocen njunih posledic nismo videli – pa saj je to že celoletna praksa tudi pri vseh drugih sprejetih zakonih v tem Državnem zboru. Vendar pa je teža teh obeh zakonov po nekaterih ocenah celo preseгла 17 milijard evrov. Takšne trditve je predstavila stroka, nihče od predlagateljev pa tega ni znal argumentirano zavrniti. Ostalih dogodkov v postopku sprejemanja obeh zakonov raje ne komentiram. Poskusi preprečevanja morebitnih sprememb obeh zakonov za vsako ceno – Državni zbor, Državni svet, ponovno Državni zbor. Predlog koalicijskih poslancev – da, predlog opozicijskih poslancev – ne. Kje je vsebina zakonov in amandmajev v tem Državnem zboru? Sindikati in vlada, dogovor v interesu države. Prodali bomo le polovico holdinga in polovico Nuklearne elektrarne Krško, razprodali Energetiko. Katastrofa. Ali bo tokrat uspela še manipulacija poslancev in zakonitih postopkov referendumске pobude? Kakršnihkoli sprememb obeh zakonov vlada očitno ne dovoli. Dvomim, da bo lahko predlaganemu vprašanju Ustavno sodišče presodilo povsem ustrezno. Upam pa, da bodo o tako slabih in škodljivih zakonih presojali državljani, tudi z mojo pomočjo, ki je bila jasno izražena. Presenečenja, da bo vlada pripravljena na kompromis z opozicijskimi predlogi, pa se žal ne bojim. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims, pripravi se dr. Andreja Črnak Meglič.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav.

Vsaka ustavna presoja je tehtanje ustavnih pravic in socialne pravice so zapisane v slovenski ustavi. Teh pravic nič bolj ne ogroža kot neučinkovito gospodarstvo, žal predvsem tisti del, ki je v večinski javni lasti. Zgodba o neučinkoviti državni lasti podjetij je zgodba, ki je ne pozna samo Slovenija, je zgodba, o kateri se vedno znova odpirajo debate v vsem svetu, je pa pri nas v veliki meri prignana kar do skrajnosti. Tisto, kar je vprašanje s tega vidika, tudi ustavnih pravic, spoštovanja ustavnih pravic in to v tistem delu, ko gre za socialne pravice, ki so zaščitene v slovenski ustavi, je vprašanje uspešnosti tega dela gospodarstva. Velikansko število milijard evrov, ki je zabetoniranih v tem lastništvu, ne opravičuje teh naložb, ne prinaša dobička, ne krepi skupne blaginje in mnogi

različni mehanizmi so bili preizkušeni v minulem obdobju. Vsi so se izkazali kot neučinkoviti, zato se postavlja vprašanje, zakaj se sedaj tisto, kar se ponuja kot rešitev, poskuša ustaviti na tak način, z referendumom – ko je jasno, da je Sloveniji dragocen zaradi ohranjanja ustavno zaščitene socialnih pravic, ko gre za krepitev njenega gospodarskega razvoja, za krepitev uspešnosti tistega dela podjetništva, ki je v javni lasti, za vprašanje tednov in mesecev. Izgubljenih treh katastrofalnih minulih let prejšnje vlade nihče ne more povrniti. Gre za to, da se sedaj poskuša narediti, kar se narediti da. Bolje pozno, kot nikoli. Zavlačevati tudi to je, blago rečeno, neodgovorno. In samo za zavlačevanje gre, o tem sem trdno prepričan.

Zakaj pravzaprav tovrstno zavlačevanje? Po eni strani je jasno, da je neka struktura v Sloveniji, ki se je oblikovala v času precej divjega procesa lastninjenja, neka neformalna interesna skupina, ki je bila nekoč vezana na LDS, pa se je kasneje povezala v glavnem v okvir Zaresa, danes je pri Pozitivni Sloveniji – da bo ta skupina jutri iskala nekega novega slednika, nekega novega voditelja. Namreč zakaj? Odkar je predsednik te največje opozicijske stranke v preiskavi, je očitno tam zavladała panika in se poskuša na vsak način izsiliti predčasne volitve ali pa vsaj neko spremembo oblasti – za vsako ceno, pa naj stane to državo kar hoče, ker je panika, ker vedo, da so tisti, ki so dejanski nosilci oblasti, dejanski nosilci moči v tranzicijski levici, od njihovega vodje že dvignili roke in bodo verjetno prej ali slej ustvarili neko novo podobo, neko novo silo, ki bo imela na čelu nekaj drugih obrazov, zagovarjala bo pa isti interes te skupine, ki se vedno znova prelije in išče poti do javnofinančnih sredstev, ker zna zelo globoko seči v žep davkoplačevalcem. Zato je seveda treba hiteti in zavlačevati, pa če to državo uniči – koga to pravzaprav tam zanima, važna je oblast. Na srečo ne sodelujejo v tem vse stranke, daleč od tega, in tiste, ki ne sodelujejo, pa tudi, če so v opoziciji, s tem dokazujejo, da še zmorejo državniški premislek.

Po drugi strani se vpraša človek, kako je mogoče, da ena politična stranka, ki je v preteklosti toliko imela za povedati o nekaterih referendumih, ki so bili izvedeni na zahtevo sindikatov – pa so leteli politični očitki potem v določeni smeri. Sedaj sama, kot politična stranka, še s podpisi ljudi, ki jih je prej sama zasramovala – kar je tudi zelo zanimiva nenačelna povezava in govori o tem hitenju in paniki, o kateri sem govoril –, poskuša zaustaviti tisti razvojni korak, ki je v tem trenutku edini, ki je na mizi. Boljšega predloga ni, sedanje stanje pa je tako, da zagotovo ne opravičuje svojega nadaljevanja. Nasprotno, kliče po tem, da je treba ukrepati, da se mudi.

Politiko te stranke bi lahko povzeli v enem samem stavku. S tem dejanjem je politika Pozitivne Slovenije razgaljena kot radostna destrukcija, radostna destrukcija vseh razvojnih

potencialov Slovenije, razvojnih možnosti in poskus popolne blokade kakršnihkoli sprememb v obrambi monopolov, ki so bili izoblikovani v minulem obdobju, in o katerih je gospo Battelli pred menoj tako lepo govoril – ker so se namesto kompetitivnih elementov oblikovali monopoli na različnih področjih tako družbenega življenja in po drugi strani različnih področjih ekonomije. Ti monopoli so se prelivali tudi v medijsko moč preko različnih lastniških vzvodov in potem se je iz tega oblikovala tudi politična moč, ki je pripeljala do dolgoletne prevlade enih in istih v slovenski politiki. Zaradi tega je sedaj tak odpor, zaradi tega je treba blokirati tisto, kar Slovenija nujno potrebuje. Slovenija pa nujno potrebuje kompetitivno okolje, Slovenija potrebuje uspešnejše gospodarstvo, zaradi tega, ker samo uspešnejše gospodarstvo, uspešno podjetništvo, pomeni večji priliv, tudi v proračun, ob tem, ko se lahko manj obremeni posamezne subjekte in to pomeni večji dodatek k skupni blaginji. Če pa se to zaustavlja, pa je treba zelo jasno povedati, da v tem trenutku to direktno ogroža z ustavo zajamčene pravice državljanov in državljanov – od pokojnin do socialnih pravic, do zdravstvenega, šolskega in vsega drugega varstva, zavarovanja in bonitet, ki jih ljudje uživajo po slovenski ustavi. Kajti, če ne bo prilivov, ne bo denarja, ne bo blaginje in zaradi tega je v tem trenutku zaustavila tiste najbolj nujne gospodarske ukrepe, ki bi zaslužili konsenz in ta konsenz se je tudi iskal in je bil v veliki meri dosežen s strani sedanje koalicije in oblasti. Sedaj pa se vse to s temi dejanji negira, meče pod mizo, neodgovorno.

Na tej osnovi, gospe in gospodje, se politike dolgoročno ne da graditi. Ne da se graditi razvoja, Slovenija pa na ta način izgublja. Izgublja v ekonomiji, izgublja v podjetništvu, izgublja ugled v svetu. Zaradi tega, ker se na ta način ogrožajo ustavne pravice, sem trdno prepričan, da je opravičljivo, da se to vprašanje tega referendumu pošlje v presojo Ustavnemu sodišču in da bo Ustavno sodišče pretehtalo tudi te ustavne pravice, o katerih govorim. Kajti, trdno sem prepričan, da v danem primeru opravičujejo ukrep, da se tega referendumu nikakor ne dopusti. Slovenija potrebuje ekonomske ukrepe, Slovenija potrebuje dejanja, Slovenija potrebuje razvoj in samo razvoj in uspešno podjetništvo prinašata blaginjo.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič, pripravi se gospod Bojan Starman.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni.

Torej, to kar imamo pred seboj je neke vrste sklepno dejanje neuspešnega iskanja kompromisa o dejansko zelo pomembnih vprašanih slovenske prihodnosti. Naša stranka je vseskozi v procesu sprejemanja te

zakonodaje poudarjala, da rešitve, ki jih ponujate, niso dobre, ponujala je tudi predloge, kako stvari spremeniti, vendar dogovor ni bil dosežen, zato sta obe dejanji, tako vložitve zahteve za referendum kot vaša pobuda, da se ustavnost tega referendumu presodi, legitimni. S tem nimam problemov.

Dejstvo je, da smo vseskozi imeli razlike v tem, kako smo mi razmišljali o optimalnem upravljanju z našim premoženjem in seveda se nismo strinjali s tem, da zgolj sprememba forme, ki jo ponujate vi z določenimi rešitvami, za katere smo potrjevali, da so ustavnosporne, ne bo rešila problema in zagotavljala boljšega upravljanja. Sedaj smo tukaj in danes se odločamo o potrditvi vaše vloge za oceno ustavnosti predloga, ki je pred nami. Moram reči, da sem bila v prejšnjem mandatu kot predsednica Odbora za delo, družino in socialne zadeve in invalide pogosto soočena s temi zahtevami in po službeni dolžnosti sem se veliko poglobljala tudi v gradiva, ki so bila pripravljena za argumentacijo Ustavnemu sodišču za presojo, ali so zahteve za referendum, pri katerih ste tako tvorno sodelovali vi – ne se sprenevedati, te plazove ste sprožili vi v prejšnjem mandatu –, utemeljili, da pač zahteve za referendum ne bi dopustili. Zato imam precejšnje probleme z vašimi argumenti. Danes veliko poslušamo o političnih razpravah za in proti, zelo malo pa se pogovarjamo o argumentih, ki ste jih zapisali v vaše gradivo. Jaz moram reči, da imam z vašim gradivom velike probleme in srčno upam, da jih bo imelo tudi Ustavno sodišče, kajti strinjam se s kolegico Kociper – postavilo je strašno visoke standarde pri oceni, kdaj se referendumu dopusti in kdaj se ne dopusti.

Dotaknila se bom samo dveh argumentov, ki ste jih navedli, in sicer, da je ogroženo zagotavljanje socialne varnosti oziroma izvedba 50. člena Ustave. Kaj pravi 50. člen Ustave v drugem odstavku? Država zagotavlja obvezno zdravstveno, pokojninsko, invalidsko in drugo zavarovanje ter skrbi za njihovo delovanje. Kako skrbi? Tako, da zagotavlja pogoje za delovanje zavarovalniškega sistema in tudi tako, da na podlagi sedanjega 233. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zagotavlja pokrivanje razlike med prihodki zavoda iz prispevkov in iz drugih virov, ter odhodki zavoda. To obvezo je država zapisala tudi v novi zakon o invalidsko-pokojninskem zavarovanju. Torej, če vi predpostavljate, da boste s tem bolje poskrbeli za to, da se bodo ti prihodki pokojninske blagajne polnili – seveda ne vemo, koliko to bo, ker ne vemo, koliko je recimo 10 % od prodaje, ker ne vemo, koliko boste prodali. Dejstvo pa je, da vsako leto potrebujemo milijardo 400 tisoč prispevkov iz samega proračuna. Skratka, lahko, da bodo ti prispevki pomembni ali ne. Saj to ni tako zelo pomembno. Lahko, da vaša predpostavka drži, vendar to še ne dokazuje protiučustavnosti

sedanje ureditve – in o tem govorimo. Na te argumente se sklicujete.

Druga točka, sklicujete se na ustavno pravico do varstva dela. Kaj pravi 66. člen? Država ustvarja možnosti za zaposlovanje in za delo ter zagotavlja nujno zakonsko varstvo. V redu, ampak zopet – v čem je protiuustavnost tega, kar imamo danes? Lahko, da boste z vašim holdingom dosegli to, kar trdite – boljše rezultate, ki bodo posledično lahko nudili nova delovna mesta. Bodo, če bodo, ko bodo. Saj ste že veliko stvari obljubljali, pa še nismo videli nobenih rezultatov. Ampak, kje je – glede na to, kar imamo danes – protiuustavnost? S tem imam jaz probleme – z vašimi argumenti, ko dokazujete protiuustavnost, dragi moji, in upam, res upam, da ne bom tukaj osamljena.

Sicer pa naj končam s tem, da mislim, da je kljub vsemu še čas, in če pravite, da je potreben še en trezen premislek, se strinjam – samo, dragi moji, ponudba je na vaši strani. Ne se sklicevati na opozicijo, ki je do sedaj izkoristila vse možnosti, ki jih je imela za to, da bi prišlo do boljšega dogovora, kajti tisto, kar je najpomembnejše – ti zakoni, o katerih se pogovarjamo danes, so zakoni, ki imajo nepopravljive posledice. Zato je ta odpor toliko večji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Starman, pripravi naj se gospod Dragan Bosnić.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo.

Razmišljal sem o razlogih, ki jih navajajo tisti, ki nasprotujejo uvedbi tega zakona – ali so res tehtni ali niso. Pa se bom mogoče dotaknil par teh razlogov, ki jih navajajo. Eden od močnih argumentov je, da bomo potem vse razprodali. Niti v eni stvari ta zakon o državnem holdingu ne olajša prodaje. Celo bolj transparentna bo ta prodaja kot je sedanje stanje. V sedanjem stanju se pač odloči in se lahko proda kakršenkoli delež, in ne vidim tukaj razloga, kaj je s tem državnim holdingom narobe, in zakaj se bi zaradi tega začela kar splošna razprodaja državnega premoženja. Jaz sem že večkrat povedal, da sam tudi osebno zelo nasprotujem temu in veliko je držav, ki imajo veliko državnega premoženja, imajo pa tudi velike dohodeke.

Enkrat sem se pogovarjal z ministrom za gospodarstvo Finske. Tam imajo združene finance, vse resorje, ki prinašajo novo vrednost, imajo združene in imajo en oddelek, ki vodi državno premoženje. Sem bil presenečen, ker ga je v tej državi kar veliko. Sem vprašal: "Kako pa to?" So rekli, da je bila edina država zmožna po vojni oblikovati nove objekte, industrijske itn., in še zmeraj je velik lastnik in s tem gospodari specializirana ekipa, ki na leto prinese 5 do 6 milijard evrov dividend v proračun iz tega premoženja. Zelo enostavno. Tako, da jaz ne

vidim razloga in, kot sem že rekel, nisem za neke prodaje. Potem poslušamo vse, kaj hudirja bo tukaj zdaj vlada si vzela oblast in bo delala po svoje in tako naprej. Jaz tega enostavno ne razumem. Že odkar spremljamo to zadevo, vedno je bila vlada tista, ki je odgovarjala in je bila dolžna razpolagati s tem in ustvarjati in gospodariti s tem premoženjem, vedno in povsod.

Skupščina Slovenske razvojne družbe, ki je imela tudi eno funkcijo prestrukturiranja gospodarstva, je bila vlada, skupščina Kada je vlada, skupščina Soda je vlada, ker je država lastnik in tu ne more biti drugače. Pri tem pa si vlada lahko pomaga, da si dobi pravne in druge nasvete in tukaj ni nič drugače oziroma še celo premalo – upam, da se vlada zaveda tega, da bo še vedno imela popolno odgovornost za rezultate te družbe, ki jo bodo vodili specialisti, specializirani za to zadevo.

Potem je bilo očitano, da ne vemo, kakšne vrednosti se prenašajo v ta holding. Točno vemo številke, jaz sem jih prej celo omenil. Knjižna vrednost na dan 31. decembra vseh deležev podjetij vseh podjetij je bila 8 milijard 835 milijonov evrov, celotna vrednost vseh podjetij, v katerih ima država kakršenkoli delež je pa 12 milijard 535 milijonov evrov, po stanju 31. decembra. Seveda se ta menja – če ima neko podjetje izgubo, se mora njegov kapital znižati v naslednjem letu, da se iz kapitala pokrije izguba in to se sproti usklajuje.

Od vseh teh, potem pa še ta navajanja nekih neustavnosti in vseh teh stvarih, dejansko ne dobim enega argumenta, zakaj ljudje nasprotujejo temu in zato sem razmišljal in poiskal. Samo en argument je. Dejstvo je, da izgleda, da so ta podjetja v državni lasti tako pomembna za prelivanje denarja za to pooblaščenca, da se nekateri bojijo, da bi se razkrilo, kaj se dogaja v tej podjetjih – preko vseh stvari, ki so popolnoma legalne, ki jih ne bo nikoli nihče preganjal, preko ogromnih računov za intelektualne storitve, svetovanja, notarske zadeve. Tu je en kup stvari, na katere se lahko to državno podjetje prisese, cela vrsta – do tega, kdo bo rože postavil na en konec. Tukaj vemo, kaj se v podjetjih dogaja, kaj je prav in kaj ni prav. Sigurno je v teh podjetjih, ki poslujejo skrajno slabo, ogromno neupravičenih stroškov in ogromno prelivanje v tiste pooblaščenca osebe, ki so pri koritu. Jaz ne vidim drugega razloga in žalosten sem, ker se nekateri tukaj tako krčevito branite, da bi obdržali te privilegije v teh podjetjih, da bi obdržali to moč in na noben način ne odstopate od tega. Drugega razloga ne vidim, zato mi je žalostno, da se o teh stvareh tako dolgo pogovarjamo in da ne dopustimo ene druge variante, za katero tudi sam pravim, da ni idealna. Jaz sem rekel – mogoče bi bilo možno doseči isto skozi spremenjeno obliko AUKN, na drug način poslovanja.

Sem pa jaz že leta 2004 na nekem mestu predlagal – žalostno je, da nismo sposobni v tej državi združiti državnega

premoženja na enem mestu in zagotoviti enotna pravila igre in en sistematičen nadzor. Dolga leta, skoraj 10 let nazaj sem o tem govoril. Ravno tako kot sem rekel – zakaj za božjo voljo se ne znamo ene inštitucije v vladi izmisliti, da bi pomagala vsem uporabnikom evropskih sredstev, da bi poskrbela za logistiko, ne pa da smo vsako leto posebej videli, da ne moremo izkoristiti teh evropskih sredstev. Ta zakon ni idealen, je pa edini, ki ga zdaj imamo. Imamo ga tudi možnost spremeniti, če bi se pokazalo kaj katastrofalnega, samo dajmo dati možnost, da se začne na tem področju delati, ker ta status quo – res ne vem zakaj se vzdržuje –, in lepo prosim še enkrat, da se razmisli o teh podpisih in da se začnemo ukvarjati s samo problematiko.

Še enkrat o številkah. Lansko leto je bilo 135 milijonov izgube iz državnega premoženja iz podjetij v državni lasti. Leto poprej 394 milijonov evrov. Trdim, da je z dobrim gospodarjenjem v teh podjetjih sigurno možno ustvariti vsaj 800 milijonov do milijarde evrov dobička. Ni treba, da vse pokurimo skozi državni proračun – naj ga ostane polovica za razvoj v branže kot so elektrosistem, telekomunikacije. Prav je, da ostane tam, kjer se ustvari, ker tam se bodo ustvarila najbolj kvalitetna delovna mesta za naprej. Nekaj ga pa tudi lahko pride. Izgleda, da ko govorimo o tem, kaj je pomembno, kaj ni pomembno, da si res ne znamo razlagati teh razsežnosti. Naš BDP je padel z 38,5 na 36 milijard evrov. Naš proračun za naslednje leto predvideva 8 milijard 600 milijonov prihodkov in 9 milijard 500 milijonov porabe, še zmeraj je ena milijarda minusa. To leto smo načrtovali milijardo 70 milijonov, pa tudi gre. Številka 500 milijonov ali pa 800 milijonov je izredno pomembna in izredno vpliva na denarnice vseh naših državljanov – ali jim je treba manj davka plačati ali dobijo lahko zagotovljene malo večje plače kot jih imajo, ali ni treba odpuščanja in vseh teh stvari. Mi se pa sprenevedamo, da je to nepomembno – vse bomo naredili, da bomo pustili stanje, takšno kot je, naj se "afne guncajo", kot je nekdo rekel prej. Nadzora tukaj ni, bomo naredili vse, da ga ne bo in da bomo omogočili situacijo, kakršna je. Noben mi ne bo dopovedal, da se s tem dobro gospodari, da se racionalno gospodari in da se pelje. Še nekaj o teh številkah. Toliko govorimo o teh bonitetnih ocenah, pa o teh stvareh, pa kakšni so stroški zadolževanja. Prebrali smo, da je naša bonitetna ocena padla, da se stroški zadolževanja povečajo za 0,5 %. Jaz ne vem – ali se ne zavedamo kaj to pomeni? 0,5 % je 100 milijonov na letni ravni. Če smo približno, recimo poenostavljeno, 20 milijard dolžni, je 0,5 % 100 milijonov na leto! 1% je 200 milijonov na leto. Pa pogledajte, ko gledate tiste številke, ko se kregamo znotraj proračuna, kaj pomeni 200 milijonov. Mi sedaj niti približno ne vemo – če bi sedaj morali obnoviti vse kredite, vseh 20 milijard, bi to pomenilo milijardo 400 milijonov. Jutri bi morali počrpati še 700 milijonov iz našega proračuna ven – to bi morali cele kategorije raznih izdatkov

črtati. Mi se sploh ne zavedamo tega. Ali veste, da se Nemčija zadolžuje po 0,5 % na trgu? Mi pa po 7 %! Mi se enostavno tukaj pred vsemi našimi volivci, ki nas gledajo, igramo z njihovim denarjem, ga zapravljamo na vse možne načine in nismo sposobni reči bobu bob in reči: "Pa dajmo nekaj narediti za te ljudi." Hvala lepa.

Jaz bom to presojo podprl, pa upam, da bo do nje prišlo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dragan Bosnić, pripravi naj se gospod Jožef Jerovšek.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Ja, to sem res jaz. Se pravi, lahko svojo identiteto potrdim – upam, da brez analize DNK in prstnih odtisov. Enako tudi, kar se podpisa tiče – je moj podpis, in če me pogledate dobro, verjetno delujem dokaj resno zato, da bi pustil, da kdorkoli z mojimi podpisi manipulira. Za začetek.

Druge stvar. Čas vloženega referendumu oziroma pobude za referendum glede holdinga. Res je to pozno, prispodoba 5 pred 12. uro ali 15 pred 12. uro, ampak meni ena stvar pri tem času ne gre naprej kot neka ustrezna razlaga. Jaz sem delal nekaj časa kot reševalec iz vode in tam smo opozarjali enega gospoda, da za bazen ni dobro poskrbel. Potem se je ena deklica utapljala in dilema, ki je sploh ni – pač skočiš in jo rešiš. Tukaj imam občutek, da bi bilo zelo dobro pustiti, da se utopi in potem reči: "Saj sem opozarjal, pa niste nič ukrenili." Strinjam se s tem, da je ta referendum zelo problematičen, tudi zaradi tega, ker je drag, ker gre za neka sredstva, ki bodo za to porabljena. Ampak mislim pa, da je upravičen in tudi argument o tem, da ne bi prepuščali državljanom, da o zadevah, ki jih ne razumejo, kot sem prej slišal od predhodnika, da pač to ni odgovorno, da lahko potem govorijo zgolj o vladi.

Jaz sem naredil en mali predreferendum zato, da upravičim svojo odločitev. Vprašal sem ljudi – verjetno to niso isti ljudje, s katerimi se vi pogovarjate. Vprašal sem, ali menijo, da moj podpis za referendumsko pobudo ogroža njihovo prihodnost. Odgovori so bili zelo zanimivi, ampak en odgovor je bil pa zelo transparenten. Ne, nikakor ne, našo bodočnost ogroža trenutna – če bi rekel vlada, bi odgovoril do konca. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek, pripravi se mag. Lejla Hercegovac.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani kolegice, kolegi, predstavniki vlade.

Smo v zelo resnem trenutku naše države, ko celotna Evropska unija in tudi tisti, ki so močni na denarju in na finančah in odločajo

na tem svetu o tem, kako se morajo nekatere države obnašati na finančnem področju, smo mi soočeni s tem, da naša opozicija hoče na vsak način blokirati državo. Jaz sem prepričan, da je vaš načrt, kako spraviti državo še v bistveno večjo blokado, bistveno hujši položaj do skrajnih podrobnosti razdelan, kajti, oprostite, ste stranka velekapitala, ste predstavniki velekapitala in je žal, da se nekateri tega ne zavedate – da ste žrtve tistega dela velekapitala, ki ni bil pridobljen pošteno, ki je bil pridobljen z ropom slovenskih bank, s tajkunskimi prevzemi in na druge po mojem nezakonite, predvsem pa nesprejemljive, neetične in nemoralne večine, ki so slovensko državo in slovensko družbo pahnilo v obup in odvzele prihodnost naslednji generaciji ali pa velikemu delu naslednje generacije. Ampak, smo politiki in moramo seveda v tem zboru, v tej hiši, delati za dobrobit države. Vsaj eni se tega zavedamo.

Seveda je meni popolnoma jasno, da je, tako kot je bilo danes že omenjeno, ta Zakon o Slovenskem državnem holdingu in ta referendum skorajda tako imenovana kolateralna škoda zakona o tako imenovani slabi banki. Večkrat ste ga izrazili in večkrat smo tisti, ki znamo opazovati, videli silni strah ljudi v vaši stranki, da se uveljavi tisto, kar piše v 33. členu zakona o slabi banki, to pa je, da se odprejo kreditne mape, da bo vidno, kdo je odobral kredite brez kritja in kdo jih je prejemal. In seveda tudi določba, da se za takšna, to so kazniva dejanja, zastaralni roki, zastaranje kaznivega dejanja podaljša štirikratno, da ti ljudje ne bi ušli roki pravice. Prvoten načrt in originalni načrt je to blokirati. Žal je pri tem očitno sodeloval tudi predsednik republike s svojo zahtevo, da vlada umakne zakon. Vlada naj umakne zakon. Jaz ne verjamem, da predsednik republike kot pravnik ne pozna abecede parlamentarnih procedur in pravnega reda v tej državi. Žrtvoval se je s pravniškim fiaskom za dobrobit tistih, ki so to državo oropali. Upam, da če je imel danes razgovor s predsednikom Virantom, da se je parlamentu opravičil za to, da je tako grobo napadel pristojnosti parlamenta in zahteval, da vlada umakne zakon, ki je v lasti parlamenta in tokratne procedure.

Zaradi tega, kolegice in kolegi, nas ne prepričevati, da so vas vodili dobri in plemeniti nameni. Morda koga, morda naivneže. Sredica, ki je vedela, za kaj pri tej zadevi gre, pa je brezkompromisno uporabila vsa sredstva. Najprej preko transmisije, preko sindikatov, preko Državnega sveta. Ker to ni uspelo, potem ste pač 5 minut pred 12. uro izvedli ta maneuver. Pri tem ste mislili, da bo delo lažje, posel že prej opravljen in se niste pripravljali in ste pri tem napravili nekaj tehnoloških napak, ki so vam glavni zadetek izbile iz rok – zakon o slabi banki. Vendar ste očitno naredili politični premislek, da za blokado države, za popolni zlom te države, zadostuje tudi referendum o Slovenskem državnem holdingu.

Jaz se čudim tudi temu, da imate tako podobne pisave v vaši poslanski skupini, da ste lahko zelo praktični, racionalni in s podobnimi pisavami, in da recimo gospodu Gašparju Gašparju ne zaupate, da se Vilfan podpiše namesto njega – tako vsaj zagotavlja. To so takšne obskurne podrobnosti. Ko boste nadaljevali tečaj o kratkih podpisih, bom pa šel tudi jaz, ker imam tudi dolg priimek.

Treba se je ozreti tudi na nekatere besede, ki so bile izrečene tukaj danes, ko je kolega Frangež rekel, da je nedopustno, da se obračunava z voljo poslancev. To, da se zahteva ustavno presojo, je pogosto počela prejšnja vlada in legitimno in v skladu z ustavo. Prejšnji teden se je skušalo obračunati z voljo poslancev, ko je predsednik republike dal predlog, da vlada umakne zakon, ki ga sprejema in ki je v posesti tega Državnega zbora. To je bil obračun z voljo poslancev in z voljo ljudstva. Ampak, za višji cilj – kako preprečiti, da bi pri tej državi prišlo na dan, kdo je oropal banke in kdo je prejel tisti denar. Jaz upam, da se da tudi ugotoviti, kam je šel ta denar, v katere davčne oaze, in da bomo s pomočjo uveljavitve tega zakona tudi nekaj tega denarja nazaj potegnili, da otroci bolj preprostih staršev ne bodo ob šolanje, ob dobrine, ki bi jih morala socialna država zagotavljati in bi jih lahko, če ne bi bila izropana. Jaz upam, da bodo državljani tako normalni in pametni, da ne bodo volili za tako tehnologijo, ko se hoče prekriti, kdo je kradel v tej državi. V nedeljo se bo o tem odločalo. Gospe in gospodje, zaradi tega ne govoriti, da se vlada boji ljudstva. Vaši lastniki se bojijo ljudstva, vaši lastniki se bojijo ljudstva. Tisti, ki vas držijo za roko, ko morate dvigovati, tisti se bojijo ljudstva in zaradi tega blokirate države z anarhijo, z vsemi načini in mogočimi potezami, kako blokirati to državo, da se ne izvleče iz blata, kajti tisti, ki so obogateli in imajo denar na varnem, v davčnih oazah, bodo seveda gospodarji te države, pa magari pod tujci, ker tujec bo tudi za denar bil pripravljen kaj narediti.

Zaradi tega ne sprejemam tega, kar je govorila gospa Kociper, da so jih ljudje prosili, naj to storijo. Ljudje so vas prosili, verjamem, da so prosili, vendar zlorablajte voljo ljudstva. Ljudje so vas že prosili, da naredite kaj, da se ugotovi, kam je šel ta denar. Ker so ljudje poštene in naivni in mislijo, da delate tisto, kar govorite demagoško in populistično. Vi imate pa prekrizaliziran načrt, kako preliciti ljudstvo. Zaradi tega moram povedati, da se je danes sklicevati na to, da ste zmagovalci – res ste bili relativni zmagovalci in ste še relativni zmagovalci. Imeli ste priložnost in bi jo lahko uresničevali, vendar te priložnosti niste znali izkoristiti zaradi sebičnih človeških lastnosti, zaradi prestižnih bojev s svojimi partnerji. Če mislite, kolegica Kociper, da ste zmagovalci – vidim na odboru za notranjo politiko, da si hkrati domišljate, da ste tudi predsednica Državnega zbora, da ste na tistih volitvah zmagala, kajti mimo procedure protiposlovniško jemljete

besedo. Kakor hitro omenim korupcijo v tej državi ali tisto, kar je včasih povezano, in danes vidim, da je celo nekdo iz te znane ljubljanske družine grozil s pištolo, ko so prišli dacarji. Ne vem, kaj se lahko potem tukaj omenja. Zaradi tega je skrajni čas, da vladi in tej koaliciji, ki si resno prizadeva, da to državo reši pred pogumnimi posledicami, pustite, da to izvede. Gospod Starman, neki finančni strokovnjak, vam je povedal, po kakšni ceni se zadolžujemo in kako se je ta denar podražil samo prejšnji teden, ko je bila ta zahteva za referendum vložena in nato predsednikova zahteva, da naj vlada umakne ta zakon, protiustavno seveda. Bonitetne hiše so reagirale takoj. Danes nam je minister povedal, na kakšen indeks so nas postavile bonitetne hiše ravno zaradi vaše zahteve po referendumu. Še enkrat – vaša zahteva za referendum ni v službi volje ljudi reševanja finančnih problemov te države, je v funkciji zaščite tistih, ki so okradli to državo. Samo v funkciji tistih – da bi se večno ohranili na vzvodih moči, da bi še naprej cuzali to državo in jo spravili tja, kjer je mi ne želimo. Mi jo želimo rešiti in upam, da bo naše ljudstvo toliko spregledalo, da vaše demagogije ne bo sprejelo in da bo že v nedeljo odločilo, da ne bo podprlo tiste politike, ki poskuša zakriti to, kdo je izropal to državo. To moramo v interesu naših otrok in naših bodočih generacij razkriti, ugotoviti, procesirati in pripeljati ta denar nazaj v državo, da bo služil razvoju in za to, da bodo naši otroci enakopravni z drugimi otroki v Evropi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: K repliki se je prijavila gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči.

Razprava in njen nivo največ pove prav o gospodu Jerovšku, tako da tukaj nima smisla kaj prida izgubljati besed. Od Zorana Jankovića preko tranzicijske levice do predsedniških volitev – to je standarden repertoar, ki ga poslušamo kar naprej in naprej na vsakem odboru, na vsaki seji. Že precej dolgočasno, moram reči. Bi pa samo replicirala v delu, ki se nanaša name in bi mu odgovorila, da zdaj v Pozitivni Sloveniji resno pripravljamo in študiramo rešitev za spremembo zakona o bankah, kjer bomo predlagali pravo rešitev in sicer bomo proučili možnosti, da umaknemo to poslovno skrivnost, ki jo ima to poročilo, pa da potem vidimo, kdo je jemal kredite, o katerih vi tako radi govorite, kajti zakon o bankah, o katerem vi govorite, je predlagal rešitev, ki je pesek v oči volivcem, češ da boste podaljšali zastaralno dobo za ta kazniva dejanja. Za nazaj, za že narejena kazniva dejanja, se zastaralne dobe, gospod Jerovšek, ne more spreminjati, ker je to retroaktivnost, pa četudi je nepravda. Držite se stvari, ki jih obvladate, čeprav ne vem v bistvu katere so to. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lejla Hercegovac. Pripravi naj se gospod Matjaž Han.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

O proceduri se ne razpravlja, gospod Jerovšek. Učijo me strokovnjaki. Res je, procedur je namenoma več in se lahko tudi zlorabljajo. Lahko povem, da sem res podpisala in dala svoj podpis pod oba zakona s premislekom in obrazložitvijo. Zakaj sem podpisala? Zato, ker strokovnjaki pravijo, da sta oba zakona slaba in škodljiva. Oprostite, ampak jaz sem tukaj, da spoštujem stroko in voljo ljudi. Prav tisti ljudje sedanjega spoštovanega predsednika Vlade ne ocenjujejo kot dobrega gospodarja in pravijo, da imajo negativne izkušnje, ki jim vsiljujejo dvom o pozitivnih gospodarskih rezultatih in vidijo politizacijo delovanja gospodarskih družb. Spoštovani ekonomist gospod Peter Kraljič pravi: "Zakaj bi prodajali dobra podjetja? Ena vlada obljubi nekaj, druga pa to zanika. In na koncu koncev, zakaj pametni ljudje ne najdejo skupnega jezika?" S tem bom končala. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, pripravi naj se gospod Roman Žvegljč.

MATJAŽ HAN (PS SD): Lepa hvala. Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Tako kot v vseh razpravah do sedaj, tudi danes verjetno ne bomo prišli do enega skupnega imenovalca, zato nisem optimist, da bo moj prispevek v tej razpravi pomagal k odločitvi. Najprej naj povem, da nimam nič proti referendumu in jaz osebno ne kupim teze, ki jo vsi govorite – da referendum kaj stane. Referendum ne stane nič. Niti enega evra. To je edini denar, ki ga damo iz proračuna direktno ljudem, volilnim odborom, slovenskim tiskarjem, da stiskajo nek papir, in se mi zdi, da se ta denar potem razporedi med ljudi nazaj. Iz tega vidika se mi zdi, da ta denar ni zapravljen, če govorimo, da se potem narod odloči po svoji vesti in odloči tako kot misli, da je prav. Res pa je, da se jaz nikakor ne bi podpisal pod ta referendum kot poslanec, ker že ves čas zagovarjam tezo, da je naše delo poslancev, da z argumentacijo, predvsem strokovno, poskušamo prepričati drugo stran in izboljšati zakone, ki jih daje katerakoli vlada. Če nam to ne uspe, nam pač ne uspe, ker če bi vsak poslanec podpisoval referendum, potem resnično blokiramo to državo in tega ne želimo.

Zanima me, kaj bo Ustavno sodišče naredilo – ne bom komentiral –, vendar če Ustavno sodišče pri pokojninski reformi pred enim letom ni ugodilo tudi tedanji vladi, potem

upam, da tudi zdajšnji vladi ne bo ugodilo in da bo ta referendum šel naprej. Zakaj smo prišli do sem? Zato, ker imamo izredno, izredno slabo vlado, vlado, v kateri – razen Slovenske ljudske stranke – nekatere stranke niso verodostojne. Kako ste lahko govorili pred enim letom in pol, da referendum, ki ste ga s pomočjo takratnih sindikatov vlagali, ne bo ogrozil bonitetnih ocen, da ne bo ogrozil življenja ljudi? Takrat ni bilo problema, danes, ko sploh ne govorimo o zakonu, ki je reformne narave, ampak o nekem konceptu, ki ste si ga vi izmislili, da boste lahko privatizirali še zadnje premoženje, pa je problem, da generacije naprej ne bojo mogle živeti. Ni res, gospe in gospodje iz pozicije, ste zelo neverodostojni. Enostavno vašim dejanjem v zdajšnji vladi in v vladi 2004–2008 pač ni moč zaupati. To bom tudi argumentiral, zakaj ni moč zaupati. Vaša samozavest, gospe in gospodje iz vladajoče koalicije – kje so tisti silni predlogi, ki ste jih imeli kot opozicijski poslanci, da boste s sto zakoni rešili gospodarstvo v Sloveniji in na nek način tudi utemeljili še večjo socialo v Sloveniji. Teh predlogov kar naenkrat ni. Ali ste imeli takrat fige v žepu ali pa danes enostavno ne znate.

Ekonomska politika, ki jo sprejemate, ni prava. Sprejeli ste Zakon za uravnoteženje javnih financ z argumentacijo, da bo pomagalo gospodarstvu. Nič ni bilo od tega, še naprej se gospodarstvo na nek način duši v svojih problemih, ljudje pa iz dneva v dan težje živijo. Holding, ki ga na nek način želite uzakoniti oziroma ste ga že uzakonili, da bom bolj natančen, je, kar se tiče Socialnih demokratov, konceptualno čisto različen. Mi bi seveda še naprej imeli AUKN. AUKN ni bila slaba varianta, je pa res, da bi jo bilo treba na nekaterih segmentih popraviti. Vi pa vse premoženje spravljate v delniško družbo in tam boste lahko mešetarili, kolikor boste želeli.

Gospod Starman je v tem času govoril, da premoženje pada, da delnice padajo in tako naprej, vendar on je gospodarstvenik, predvsem krizni menedžer, in bi lahko vedel, da so situacije v Sloveniji in na svetu bistveno drugačne kot je bila pred nekaj leti in je to tudi neka normala. Ko bodo zadeve v svetu boljše, bodo tudi te naše firme bistveno boljše stale.

Zdaj se bom vrnil samo še na to, zakaj vam ne zaupamo. Jaz se spomnim, da ste vi vladali leta 2004–2008, ko ni bilo ne AUKN in ni bilo niti tega holdinga. Kako je končala Intereuropa, kako je končala Luka Koper, kako je končal Hit? Slovensko industrijo jekla smo tako prodali, da smo jim potem z elektriko subvencionirali in so Rusi dobili ves denar nazaj. Kaj je bilo z Bavčarjevim holdingom, kaj je bilo s Šrotovim holdingom oziroma s Šrotovim podjetjem? To je bilo vse, gospe in gospodje, v vašem mandatu in meni je dobro jasno, kako vi znate na nek način poslovati. Kako je Petrol kupoval Istrabenz? To so vse napake, gospe in gospodje, vaše vlade, ki je vladala v letih 2004–

2008, zdaj pa s holdingom želite te zadeve uzakoniti, da boste lahko delali, kot želite.

Jaz bom počakal na Ustavno sodišče kaj bo reklo, glasoval na referendumu, če bo prišlo do referenduma, seveda tako, kot mislim da je prav in proti temu holdingu. Mislim pa, da ni prav, in s tem bom tudi zaključil, da poslanci in poslanke vlagamo v teh težkih časih zahteve za referendume. To naj opravijo sindikati. Če so sindikati, za katere pravite, da so naši, socialdemokratski, imeli moč leta 2008 rušiti pokojninsko reformo, rušiti delovnopravno zakonodajo, ne vem, zakaj sedaj nimajo moč rušiti največjo krajo v 20. letih samostojne Slovenije – zato, ker je Janez Janša zopet znal na nek način poiskati varianto, kako te sindikate utišati in zato sem razočaran nad sindikati. Jaz sem razočaran nad sindikati, tudi našimi, kot jim vi pravite. Tako da, gospe in gospodje, upam, da bo Ustavno sodišče storilo tako, da tega referenduma ne bo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dva Romana sta na vrsti, najprej gospod Roman Žvegljč, pripravi se gospod Roman Jakič.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik, drage kolegice, spoštovani kolegi!

Jaz sam ne bom problematiziral zahteve za razpis referenduma, kajti prepričan sem, da so se odločili po svojem prepričanju in bodo seveda zato tudi prevzeli polno odgovornost. Tako kot jo je prevzela Slovenska ljudska stranka v prejšnjem mandatu, ki se ni podpisovala pod zahteve za referendume in ki je podprla ključne vladne reforme v prejšnjem mandatu, čeprav je bila seveda opozicijska stranka. Sam sicer imam do referenduma, ki je resnično kot ljudska iniciativa, ali pa do tako imenovanega poslanskega referenduma, čisto drugačen odnos. Vendar referendum je referendum. Govorite, da je zakon slab in da je v neskladju z drugimi zakoni in z Ustavo, zato bi sicer pričakoval, da bi ga po uveljavitvi dali na presojo na Ustavno sodišče. Ampak očitno ste se odločili drugače. Tudi prav.

Očitkov, da gre za krajo in razprodajo v ureditvi o novem Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, pa ne sprejemam. Kajti, po sedanji ureditvi bi prejšnja ali pa ta vlada lahko prodala vse, brez soglasja Državnega zbora in brez strategije, ki je pač nimamo. Po uveljavitvi Zakona o Slovenskem državnem holdingu seveda tega ne bo mogla storiti ne ta vlada, ne sledeča. Ključna bo seveda strategija, ki jo sprejme Državni zbor, pa naj bo na oblasti ena ali druga vlada, tako kot v Franciji, pa na bo na oblasti Sarkozy ali Hollande. Jaz sicer ne pričakujem, da bi kdo umaknil podpis pod zahtevo za razpis referenduma, zato bom podprl ustavno presojo, spoštoval odločitev Ustavnega sodišča, kakor sem ga tudi vedno do sedaj in

tudi rezultate referendumu, če bo do njega prišlo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Roman Jakič, pripravi se mag. Damjana Petavar Dobovšek.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Naj na začetku povem, da je moja volja pod obema zahtevama za referendum jasno izražena z mojim podpisom in jo je mogoče preveriti. Toliko za začetek.

Drugič. Menim, da je prišel čas, ko bo treba internacionalizirati poskuse, ne samo poskuse, ampak aktivnosti te koalicije in te Janševe vlade, ki dosežene demokratične standarde vračajo v čas, ko ta za nas ni bil demokratičen. Eden od kamnov v tem mozaiku je seveda tudi izigravanje volje ljudi ali pa strah pred ljudsko voljo. Začelo se je sicer že v 90. letih, ko se je Demos bal, da ljudje ne bodo glasovali oziroma šli na referendum o samostojnosti in so zahtevali, da je referendum veljaven s 25 %, ampak to je zgodovina. V tem mandatu se je začelo po volitvah, ko ste seveda izigrali voljo ljudi, ki je največ glasov namenila Zoranu Jankoviču in njegovi stranki, Pozitivni Sloveniji. Nadaljevalo se je z vsemi diskriminatornimi zakoni, ki so, še bolj kot prej, razklali ljudi in jih pahnili v spiralo ideoloških kreganj in sovraštva. Voljo ljudi, kaj o tem menijo, si pa lahko prebirate v javnomnenjskih raziskavah. Mimogrede, pri boljših od teh javnomnenjskih raziskav, kot zdaj kažejo, glede vlade, je takratni opozicijski poslanec gospod Janša v prejšnjem mandatu pozval vlado gospoda Pahorja, da takoj odstopi, ker nima več nobene legitimnosti, ampak najbrž je pa ta predsednik vlade nezamenljiv – kot pravi.

Da bi preprečili izrek volje ljudi na referendumu, ste ponovno izbrali metodo, lastno predvsem SDS, in sicer diskvalifikacija in diskreditacija. V tem primeru s kreiranjem dvoma o pristnosti osebnih podpisov. To delate na vseh nivojih s pomočjo svojih "spin-offov" in pa dvornih podpornikov in pisunov. Pogledal sem spletno stran, kjer ste napisali en članek "Odločitev sodišča še enkrat postavila na laž predsednika Türka" – oziroma da je Janez Janša zmagal v aferi Velikovec. Res je, da je sodišče zavrglo zadevo zaradi procesnih napak. Ni pa nič reklo o tem, da je SDS podtaknila nepravne dokumente predsedniku države, ga na podlagi teh istih dokumentov očrnila v javnosti, potem pa se opravičila, ampak samo internetni javnosti, predsedniku države ne.

Vprašanje tukaj je, zakaj je Gregor Virant, predsednik Državnega zbora, ki vodi postopek, 14 dni v predalu držal pobudo sindikata, preden ga je dal dr. Gorenaku v preverbo. Vmes so izgubili nekaj sto podpisov. Če drži to, kar je gospod Virant ravnokar rekel javnosti na tiskovni konferenci, da so se v resnici

izgubili ti podpisi – če je to res, nas to postavlja ob bok nepravilnostim, ki se dogajajo v Ukrajini. Tam izginjajo glasovnice, podpisi po volitvah. Postavlja se tudi vprašanje, zakaj je gospod Virant 4 dni v predalu držal rezultat preverjanja MNZ in ga sindikatu dal 15 minut pred skrajnim rokom, vedoč, da ne bo mogel dopolniti vloge s 150 manjkajočimi podpisi.

Ujeti nas poskušate v past razprave o proceduri. Sama razprava o proceduri, kot je bilo že rečeno, pa je na nek način onemogočanje dela opozicije, je ubijanje razprave o vsebini. To delate permanentno – ubijate razpravo o vsebini, ampak se vračate na to, kdo je kako podpisal in na katero vrstico je podpisal svoj podpis. Vlada si v bistvu tega referendumu ne želi, ker se boji volje državljanov in državljanov, predvsem pa se boji, da imamo mi prav, da je ta zakon krinka za netransparentno prodajo državnega premoženja. Če pa mislite drugače in ste prepričani v nasprotno, potem pa pojdite na referendum, izid pa naj Janez Janša veže na svojo zaupnico.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Proceduralno, gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani predsedujoči, glede na to, da je dejstvo, da je predsednik Državnega zbora izjavil na tiskovni konferenci, da je izginilo toliko in toliko lističev, kjer so državljani in državljanke na podlagi Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi jasno izrazili svoje mnenje, ne vemo pa kakšno in kako in če je bilo vse v redu, in da je uvedel interno preiskavo. Najmanj, kar je, je, da ta zbor tukaj v tej dvorani nekaj več ve in malo prej izve kakšno stvar, kot pa to, kar predsednik Državnega zbora poroča na tiskovni konferenci. Zato predlagam, da prekinemo sejo in naj predsednik Državnega zbora skliče Kolegij predsednika in obvesti vodje poslanskih skupin, kajti to postavlja pod vprašaj celo zgodbo, ki poteka na današnji dan. Zakaj? Če to, kar slišim drži, bi v resnici danes mi morali razpravljati o dveh zakonodajnih zahtevah. Ker je pa postopek samo do 12. zvečer in je to vam vsem jasno, hočem, da Zakonodajno-pravna služba tudi pove, kaj v tem primeru odločati. Ker se bojim, da bomo v nasprotnem primeru prišli do resnega pravnega in demokratičnega zapleta in ne bi rad, da se delamo nore in tukaj razpravljamo samo o eni zahtevi, ampak da predsednik Državnega zbora razloži, kako bomo delali naprej.

Zato predlagam, da prekinete sejo in da predsednik Državnega zbora nemudoma skliče kolegij vodij poslanskih skupin. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Jaz te informacije, ki jo očitno imate vi, nimam. Jaz pričakujem, da bo predsednik Državnega zbora ustrezno Državni zbor tudi

obvestil. Zato v tem trenutku ni nobenega razloga, da prekinjamo to razpravo.

Besedo dajem, kot rečeno, mag. Damjani Petavar Dobovšek. Pripravi naj se mag. Ivan Vogrin.

Proceduralno, Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Glede na to, da kot predsedujoči ne boste spoštovali – to sem predvideval, kot vedno – mojega predloga, ki je bil tehten, argumentiran, in mi ga ta hip ne more nihče oporekati, ker vsi mediji poročajo, samo mi se delamo tukaj nevedne. Kot vodja Poslanske skupine Pozitivne Slovenije zahtevam maksimalno 45 minut odmora, da se bomo odločili, kako bomo delali naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Boste dobili in zahtevali lahko pred odločanjem. Zdaj pa gre razprava naprej.

Kot rečeno, mag. Damjana Petavar Dobovšek, pripravi se mag. Ivan Vogrin.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu je eden načrtovanih ukrepov celovite reforme v Sloveniji, vendar smo o vsebini tega zakona že veliko govorili in tudi v preteklih treh mesecih smo se veliko pogovarjali. Veliko je bilo že rečenega, torej vsebinsko, in vsebinski razlogi za ta zakon so bili že dani. Tri mesece je bil odprt dialog, sodelovali smo tako koalicija kot opozicija. V okviru delovnih skupin so sodelovali tudi strokovnjaki, ki ste jih, spoštovana opozicija, sami predlagali. Na koncu smo se tudi uskladili z reprezentativnimi sindikati. S ciljem, torej z resnim namenom ...

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Besedo ima mag. Damjana Petavar Dobovšek, prosim ostale za mir.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Usklajevanje in sprejetje tega zakona je bilo s ciljem in resnim namenom ohraniti slovensko suverenost za vsako ceno. Sprašujem vas, spoštovana opozicija, s kom bi se še želeli pogovarjati, koga bi radi še postavili na odgovornost? O vsebini, kot sem že dejala, torej dovolj. V končni fazi lahko z dialogom tudi noveliramo ta zakon po uveljavitvi. Gre pa v tem konkretnem primeru za drugo stvar. Danes govorimo o odgovornosti, in sicer o odgovornosti, ki jo želi skupina, to je Pozitivna Slovenija, skupaj s še tremi poslanci, preložiti na ljudstvo, s tem ko je vložila zahtevo za referendum. Danes govorimo o odgovornosti teh 30 poslancev, torej o Pozitivni Sloveniji in treh poslancih, ko postavljajo svoje politične interese pred ustavno zagotovljeno suverenostjo. Osebno menim, da je skrajno neodgovorno, da se prelaga odgovornost na ljudstvo.

Ali menite, vas sprašujem, Pozitivna Slovenija in trije poslanci, ali je ljudstvo kompetentno za odločanje o fiskalnih zadevah? Naj vas spomnim, spoštovani poslanci iz Pozitivne Slovenije, v vašem ustanovnem programu dne 22. oktobra 2011 ste zapisali, citiram: "Referendumska mrzlica preprečuje delovanje ustavno zapisane parlamentarne demokracije in na plečih državljanov uvaja referendumsko demokracijo, ki odločevalcem preprečuje, da bi prevzemali odgovornost za vedno težje odločitve." Toliko o načelnosti Pozitivne Slovenije. Legitimno je sicer, da se vložijo zahteva za referendum, vendar pa se mi zastavlja vprašanje, ali je, glede na resnost položaja v državi, ko se odloča o tako pomembnih vprašanjih, legitimno, da skupina poslancev postavlja svoje politične interese pred suverenostjo? Ali je to legitimno, vas sprašujem. Upravičeno se tudi sprašujem, ali je Pozitivna Slovenija in skupina še treh poslancev sploh sposobna treznega razmišljanja in trezne presoje, kakšne posledice prinaša to njihovo dejanje.

Minister je pojasnil, kako je mednarodni finančni trg odreagirjal na to nespametno potezo in odreagirjal je takoj v zvezi z donosi po prodanih dolarskih obveznicah, v zvezi z znižanjem bonitetnih ocen, v zvezi s sposobnostjo države, da daje poročila, tudi za TEŠ 6. V vseh teh primerih bo Slovenija prizadeta in prizadeta bo njena suverenost, pa naj bo predlog za ustavno presojo, naj bo ta predlog zakona razglašen za protiustaven ali pa ne.

Skrajno neodgovorno se mi zdi, da Pozitivna Slovenija svoje politične interese postavlja pred zaščito slovenske suverenosti. Izguba slovenske suverenosti pa pomeni tudi izgubo človekovega dostojanstva in človekovih pravic prav vsakega posameznika v Sloveniji. Ali je to državotvorno dejanje, vas sprašujem, Pozitivna Slovenija in trije poslanci. Kaj pa boste takrat dejali, ko ne bo denarja za pokojnine, ki ga zakon, o katerem govorimo, Zakon o Slovenskem državnem holdingu, zagotavlja – kaj boste takrat dejali? Kje je vaša nacionalna zavest, Pozitivna Slovenija in trije poslanci, vas ponovno sprašujem. To ni državotvorna poteza in takšna stranka po mojem mnenju nikoli ne bo kredibilna in nikoli ne bo uveljavljena v evrskem prostoru, kajti Evropa vas spremlja in Evropa vas gleda.

Jaz sem upala, da je bil ta vaš maneuver kot neko nagajivo dejanje v afektu – očitno je bilo v afektu, ker ste naredili napako pri vložitvi zahteve o zakonu o bankah in še vedno upam, spoštovani poslanci Pozitivne Slovenije in ostali trije podpisniki, da boste zahtevo umaknili. V nasprotnem primeru pa seveda podpiram predlog sklepa o ustavnih presoji in upam, da Ustavno sodišče referendumu ne bo dovolilo. V primeru, da do referenduma pride, upam, da bodo ljudje oziroma naši državljani in

državljanke glasovali za Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin, pripravi se gospod Branko Ficko.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Moj skromni prispevek bi začel, zakaj sem jaz podprl vlado Janeza Janše in takratnega kandidata za premiera. Zato, ker sem bil prepričan in sem prepričan, da je kompetenten človek za vodenje vlade. Jaz sem se odločil, kljub mnogim natolcevanjem, zakaj se bom drugače odločil. Jaz sem se tako odločil.

Zakaj sem podpisal referendumsko zahtevo za oba zakona? Zato, ker jaz menim, da sta zakona slaba. Povejte mi, sprašujem parlament, kolegice in kolege, široko javnost – ali imam jaz, kot poslanec, pravico misliti? Imam pravico delati, imam pravico se odločati ali ne? Ker če nimam, potem se mi naj to jasno pove in ne bom mislil in ne bom delal. Jaz sem se obakrat tako odločil, ker menim, da je tako prav, brez kakršnihkoli zunanjih vplivov.

O tem, zakaj sta zakona slaba, sem jaz v postopku sprejemanja zakonov govoril in ne bi ponavljal, ker niti več nimam dosti časa. Argumentiral pa bom s tehtnim dokazom. To so lastninski certifikati, ki smo jih dobili leta 1993. Jaz jih nisem vložil – pridite pogledati. Od moje družine so certifikati tukaj, ker sem takrat, sicer relativno mlad, pri sebi rekel, da v tej krajji družbenega premoženja ne bom sodeloval. Tukaj so certifikati. Bil sem dovolj mlad in sem rekel, da si bom pridelal, kar rabim. Kaj se je zgodilo? 20 let kasneje imajo koristi od tega lastninjenja samo redki posamezniki.

Zakona sta slaba in seveda ju je možno spremeniti. To je ugotovil tudi predsednik parlamenta in posredno oziroma neposredno priznal, da je mogoče narediti spremembo v smislu, da ima nadzor Računsko sodišče, da so to informacije javnega značaja in da se naredi drugačna sestava nadzornega sveta. To je povedal, tudi jaz sem imel razgovor z njim. Jaz pričakujem, da se nehamo obkladati in jemati drug drugemu dostojanstvo, ker smo si sami sebi že dovolj vzeli s tem, da je država v bankrotu. Mi več porabimo kot pridelamo. Ko več porabiš kot prideláš, si v bankrotu. Jaz se imam pravico odločiti, sem se odločil na podlagi lastnega premisleka in seveda bom naredil vse, da bo zakonodaja spremenjena in da do referendumu ne bo prišlo. Je mogoča pot, da ne bo prišlo do referendumu, samo treba se je začeti poslušati in tudi upoštevati tiste strokovnjake, ki vendarle mislijo malce drugače. Berem izjavo predsednika Türka in predsednika parlamenta, tukaj na internetu: "Obstaja pot, da do referendumu ne pride." Najdimo to pot. Mogoče jo je najti, izbrati, samo odločiti se moramo. Referendum je samo izhod v sili.

V povezavi s katerakoli mojo odločitvijo je vedno zraven moje podjetje, moje osebne stvari. Krediti mojega podjetja so, za razliko od mnogih kreditov, zavarovani s hipoteko na premoženje podjetja in z mojim lastnim jamstvom. Kje ste tisti, ki ste to naredili? Takrat, ko ste sprejemali odločitve, ki so usodne za državo in ki so pustile nekaj milijardne luknje, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju itd. Kje ste? Pokažite se, podpišite osebno jamstvo in sprejemajmo zakonodajo, za katero večina misli, da ni prava. Je pa pot, da pridemo do dobre zakonodaje ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Na žalost vam je zmanjkalo časa. Naslednji je gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem.

Najprej bi se zahvalil kolegici Dobovšek, da nas je tolikokrat omenila, Pozitivno Slovenijo. Kar se pa dostojanstva tiče – istočasno se zunaj dogaja kraja glasov s strani sindikatov ali pa se je zgodila, mi pa govorimo oziroma ste dosti govorila o samem dostojanstvu. Če to ni razvrednotenje pravic ljudstva, potem se tudi vprašam, kam gremo naprej. Toliko o tem.

Okoli holdinga. Spraševal sem se že na začetku prevzema oblasti s strani Janeza Janše in njegovega CK, kaj je bilo dejansko njegovo osnovno vodilo, da prevzemajo oblast na svoj način. Višina osebnega dohodka verjetno ne, ker s tem denarjem ne more odplačevati niti anuitete za relativno visok kredit. Razlog je bil in je plen, ki je še ostal iz prvega mandata, ta zlatnina in srebrnina, teh 13 milijard evrov. Način in sredstvo za doseg cilja – vzor so si vzeli po Madžarski, po prijatelju Orbanu. Takšne holdinge so namreč ustanovljale postsocialistične države 90. let, Madžarska, Slovaška, Češka, ker je bil cilj samo eden – premoženje hitro in brez zapletov privatizirati. Madžarska je tako ostala brez premoženja in analiza je pokazala ogromno korupcije. Da o totalitarizmu Orbana ne izgubljam besed. Ta isti CK seveda že ima prakso iz svojega prvega mandata. Sporna prodaja Mercatorja leta 2005 v navezi z Bavčarjem in Šrotom. Slovenska industrija jekla, leta 2007 prodana v sumljivih okoliščinah za slabih 105 milijonov evrov – pred tem je bilo vloženo preko 700 milijonov evrov. Splošna plovba, kjer se je govorilo o tako imenovanem primeru vzorčne prodaje. Dejansko to pomeni, kot da damo lisici, da pazi na naše kokoši. V tem primeru je to seveda lisjak. Ker se tukaj ne bodo spremenili, jim ostali, ki ste z njimi v koaliciji, pri tem pridno pomagajte, češ koalicijska pogodba nas zavezuje. Ta koalicijska pogodba, ta ljubezenski roman med žensko in štirimi moškimi, ta ljubezen seveda ne more biti iskrena in ne more dolgo trajati. Ne preostane drugega kot referendum, katerega si sicer ne želite, ker to pomeni, da se bojite. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Saša Kos.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Moja volja pod obema zahtevama za referendum je jasno izražena in jo je mogoče preveriti. Poleg tega je gospod Virant kot predsednik Državnega zbora, ki na podlagi zakona vodi postopek izvrševanja ustavne pravice do referenduma, sprejel moj lastnoročni podpis pod referendumsko zahtevo o Slovenskem državnem holdingu, zato pričakujem, da v današnji razpravi ne bomo več poskušali očitkov o domnevni vprašljivosti verodostojnosti podpisov, ampak da bomo soočili argumente glede smiselnosti razpisa referenduma in zahteve, da Ustavno sodišče preveri, ali bi referendum oziroma nesprejetje Zakona o Slovenskem državnem holdingu povzročilo morebitne protiustavne posledice. Sama ocenjujem glede Predloga sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče Republike Slovenije presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne posledice, da argumentacije sicer ne vzdržijo resne strokovne presoje in tudi navedeni argumenti nikakor ne dokazujejo morebitnih protiustavnih posledic. Še več, absurdno se mi zdi, da vladajoča koalicija – vlada pa se s tem strinja – zatrjuje protiustavnost referenduma, medtem ko mnogi strokovnjaki opozarjajo na to, da je v resnici v neskladju z ustavo in pri tem opozarjajo na kršitve 146. in 148. člena Ustave.

Vsekakor, kot so že povedali kolegice in kolegi iz Pozitivne Slovenije, mi nikakor nismo za to oziroma smo se že pred volitvami odločili, da referendumov na splošno ne bomo podpirali. Vendar glede tega, kar se je zgodilo s sindikati oziroma z njihovimi podpisi in seveda škodljivosti obeh zakonov, menim, da je bila zadeva, da ste nas prisilili, da smo stopili na to pot, ki nam nikakor ni blizu in seveda želimo, da se nekako zadeva reši tako ali drugače. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, lep pozdrav.

Jaz mislim, da se danes tukaj vsi počutimo nelagodno. Nelagodno se počutimo zato, ker verjamem, da vsak od nas ve, da je referendumska zgodba v Sloveniji slaba zgodba. Imamo izkušnje izpred enega leta, ko so referendum, ko je vlada sprejela potrebne zakone, ko so referendum, ko je Državni zbor sprejel potrebne zakone – ko so referendum dejansko razrušili Slovenijo. Do tistih

referendumov je Slovenija bila tudi po obrestnih merah v skupini držav, v kateri sta bili tudi Nemčija, Avstrija. Po tistih referendumih smo postali čudaški otrok med 27-člansko družino, od katerih ima 26 držav referendumsko zakonodajo racionalno urejeno, pri nas pa je urejena na način, da povzroča zlorabe. To grenko izkušnjo imamo in če je danes ne bi imeli, bi bila Slovenija v bistveno boljšem položaju, stvari pa tudi ne bi bile idealne, ker kriza je prisotna v Evropi, v svetu in bi tudi drugače bila v Sloveniji, ampak na boljšem bi bili.

Referendum torej ni dobra stvar. Vendar je potem vprašanje, ali so zakoni tako slabi, da kljub vsemu dajejo opravičilo za referendume, ki so jih nekateri poslanke in poslanci sklicali. Moj odgovor je tukaj preprost – zakoni so še bistveno slabši kakor škoda, ki jo sam referendum v Sloveniji lahko povzroči. Tudi, če ne bi bilo odločitve zadnji trenutek, ob 10., 11. uri zvečer, verjamem, da je bilo podpisov pod referendumsko pobudo več in ne samo 30 in to je verjetno edini razlog, da je podpisov samo 30. To je tudi ena usmeritev v Pozitivni Sloveniji – dajte, prosim lepo, ne vsak dan spreminjati stališča, bodite bolj konsekventni pri njem.

Sedaj pa bi nekaj drugega še rad povedal. Zakoni so slabi, zakon o holdingu nima dejansko nobenega učinka na reševanje akutne krize, v kateri je Slovenija, in vse ostalo, kar se danes tukaj govori, je demagogija. Ta zakon, tako kot je napisan, omogoča ljudem, ki so naredili v letih 2003–2008 izredno veliko gospodarsko škodo v Sloveniji, da to delajo od sedaj naprej – če bo zakon veljal – na legaliziran način. Že zaradi tega je treba ta zakon zavrniti, čeprav nima učinka na akutno reševanje krize, v kateri smo prisotni. Seveda, zakon o slabi banki je čisto drugačen – banke je treba sanirati takoj. Meni je žal, ker je koalicija izbrala model, ki je bolj zapleten, ki je bistveno dražji in ki potrebuje več časa, da da učinek, kakor model dokapitalizacije.

V tem trenutku pa je treba povedati, da obstaja neki občutek, da se mi bistveno hitreje peljemo v smer diktature, kakor smo upali, da je to v centru Evrope možno. Zadnji dogodki – da iz tega Državnega zbora izgine skoraj 400 podpisov, da mora predsednik Državnega zbora odrediti neke vrste preiskavo, kje so ti podpisi! Ali se vi zavedate, kam ste nas pripeljali?! Pripeljali ste nas v skupino držav, ki jim ni mesto v Evropski uniji, niti v Evropi ne! Ali se sploh zavedate kaj to pomeni? Ali pa to, da na Kolegiju predsednika Državnega zbora del vladajoče politike na drugo politiko pošilja policijo – dajte v miru prebrati, kaj ste govorili. To vam govorim zato, ker pohod v temo, prihod diktature – to ni proces, ki se zgodi s klikom na gumb, to je proces, h kateremu vsak premik tolerančne meje, ki ste jo v temu tednu dvakrat grobo premaknili, pripelje, da se potem zbudiš in rečeš: "Kaj sem pa počel zadnje tedne in

mesece, da sem dovolil pohod v temačno družbo?"

Zato, spoštovani poslanke in poslanci, – dejansko apeliram na vse tukaj prisotne, z menoj vred – sedaj je čas, da v miru zajamemo zrak, da se zavedamo, da smo mi edini predstavniki državljanek in državljanov v tej državi, naredimo mogoče kakšen korak ali dva tudi nazaj in da se zavedamo, da smo mi tisti, ki smo odgovorni, da to državo ponovno peljemo na neko pravo pot in da v tej državi s tem, ko se znamo dogovoriti, brez tega, da dražimo ljudi, najdemo rešitve, ki so, kadar gre za tako velike milijarde, usklajene med opozicijo in koalicijo in s tem omogočimo, da mogoče neki žarki optimizma v državi ponovno zasijejo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica, vendar preden začnem razpravo, kot sem jo imel načrtano, moram uvodoma nekaj povedati. To, kar je zdaj govoril moj poslanski kolega, gospod Dejan Židan, presega vse meje dobrega okusa.

Gospod Dejan Židan, najmanj, kar bi pričakoval od vas, ker ste bili minister, je, da bi vedeli, da poslanci nikoli nobenih podpisov nismo sprejemali, jih tudi nismo mogli izgubiti in nimamo nikakršnega vpliva na to, kje so tisti podpisi in točno se ve, kdo je v parlamentu podpise sprejel, katere so tiste strokovne službe, ki so za to krive in kje je tukaj odgovornost generalne sekretarke Državnega zbora! Dajte se obrniti na te službe in naj one dajo pojasnilo skupaj s predsednikom Državnega zbora, kaj se je zgodilo, ne pa obsojati nas poslanke in poslance in našo poslansko skupino, da kujemo v ozadju neko zaroto! Kako si nekaj takega lahko dovolite, kot človek, ki je bil pred leti minister vlade v tej državi?! Zato me pa nikakor več ne čudi, da ste v treh letih, ko ste vodili to državo, to državo pripeljali tja, kjer danes je.

Spoštovani, – ko se pogovarjamo okrog referendumu – kako lahko katerakoli poslanska skupina v Državnem zboru, ki tukaj sedi, upraviči pred slovenskim narodom, da zapravljamo ponovno 3 ali pa več milijonov evrov, ko imamo proračun praktično popolnoma prazen, ko upokojemcem režemo pokojnine?!. Vprašanje, kdaj bomo imeli denar ali če ga bomo sploh imeli, če bomo šli po tej poti naprej, da bodo invalidi lahko dobili invalidnino, da bodo delavci dobili plače in tako naprej. Ta vlada je sprejela določene zakone, ki so v tem trenutku izjemnega pomena, nujno potrebni, če želimo to državo izpeljati iz te godlje, v kateri je, v katero ste jo pripeljali tudi vi, dragi kolega gospod Židan, ki ste bil takrat v vladi.

S tem zakonom zagotovo poskušamo rešiti, kar se v tej državi rešiti da in zato nikakor ne morem zagovarjati nobenega referendumu in zato je tudi prav, da smo se odločili, da to

posredujemo Ustavnemu sodišču. Kako bo Ustavno sodišče odločilo, je drugo vprašanje. Hkrati pa iz tega mesta že sedaj pozivam vso slovensko javnost, da če se zgodi, da bo Ustavno sodišče odločilo drugače, da če bo ta zakon šel na referendum, da ta zakon podprejo, ker je nujno potreben – je eden izmed petih protikriznih ukrepov, da to državo izpeljemo iz te svinjarije, v katero je prišla. Nujno potrebno je, da se ta zakon sprejme. S tem zakonom bomo izboljšali upravljanje z državnim premoženjem. Ta zakon bo združil veliko večino ali pa večino vseh upravljavcev državnega premoženja pod eno streho in s tem bomo dobili boljše, cenejše, transparentnejše upravljanje z državnim premoženjem. Nikakor ne moremo govoriti, da je doslej bilo tako. Upravljanje z državnim premoženjem je bilo izredno slabo, saj praktično nismo dobili dividend v državni proračun ali pa zelo malo in to se mora spremeniti. Vsi vemo, da na tak način zadeve v tej državi več ne morejo funkcionirati.

Minister je danes povedal in jaz njemu pritrjujem. Definitivno je vlada storila čisto vse, kar je bilo v njeni moči, da bi našli soglasje, da bi se med seboj dogovorili, da ne bi bilo potrebno takih sej, kot je ta današnja tukaj, da ne bi razpravljali o referendumu. Samo, dragi moji kolegice in kolegi, mi se lahko pogajamo s komerkoli, če je na drugi strani tudi pripravljenost, da se o čem dogovorimo. Ampak opozicija je igrala s figo v žepu, hujskala sindikate. Pametna vlada je našla rešitev in se s sindikati dogovorila, da so umaknili referendumske pobude. Zato je prišlo 5 minut pred polnočjo do vložitve te zahteve za referendum. Ali je to odgovorno dejanje za naše državljanke in državljane, za naše ljudi?! Na mi kdo reče, ali je to odgovorno dejanje?! Zapravljane še tistih zadnjih nekaj evrov, ki jih je v državni blagajni. Kako si lahko to dovolite?!

Minister je danes zelo jasno povedal, kakšne posledice bodo, če ta zakon ne bo sprejet. Povedal je, in to smo že danes ugotovili – bonitetne hiše so že pričele s postopki znižanja bonitetnih ocen. To bo imelo za posledico tudi bistveno manjšo vrednost državnega premoženja. Zdaj govorimo, da je vrednost nekje okoli 10 milijard. Če bo šla zadeva tako naprej in če bomo poslušali opozicijo, bo čez nekaj mesecev samo še 6 ali pa še manj. Kje bomo dobili nov denar, zato da bomo financirali banke, banke, ki bodo dajale kredite gospodarstvu, da bomo lahko pričeli z gospodarsko rastjo, z novimi delovnimi mesti in tako naprej. Čisto vse poskušate blokirati, vse delate, da ne bi storili ničesar za to, da bi to državo iz te svinjarije rešili!

Prejšnji teden ali pa mesec dni nazaj sem poslušal, da smo govorili o razprodaji slovenske zlatnine. Danes sem že poslušal, da govorimo o prodaji slovenske srebrnine! Če bo šlo to še mesec ali pa dva naprej, bomo pa govorili o prodaji starega železa. Tako daleč vi peljete to državo. Tako daleč peljete to državo,

da ne bomo več govorili ne o srebrnini, ne o zlatnini, ampak o starem železu. Na vsak način hočete uničiti to državo. Ne vem, kakšni motivi. Ali so motivi v ozadju res ti posamezniki, ti privilegiranci, tisti lopovi, ki so pokradli banke, spraznili banke in se skrivajo za ne vem kom. Enkrat začnimo razmišljati o tem, da bi poskusili stopiti skupaj in rešiti to državo iz te težke situacije. Kar se tiče vložitve referendumu. Še enkrat – ne morem sprejeti dejstva, da ste šli 5 minut pred polnočjo vložiti to pobudo. Če bi imeli resne namene, bi to storili na način, ki je nekako normalen. Ta je bil nenormalen, si upam to trditi. Ker, kot ste ugotovili, ne glede na to, da tisto, kar ste poskušali doseči preko sindikatov, niste uspeli, ste pač izbrali to edino možnost in definitivno ste s tem naredili velikansko škodo našim državljanom in državljanom. Še enkrat bom povedal – ponovno bomo dajali denar. Ponovno upravljali še tisti zadnji evro, ki ga imamo v državni blagajni. Iz vsega tega, kar sem zdaj povedal je jasno, da bom podprl pobudo, da gre ta predlog na Ustavno sodišče.

Kot sem že prej povedal, pozivam vso slovensko javnost, da ne nasede tem poskusom opozicije, da bi blokirala to vlado in to državo pripeljala do tiste točke, iz katere več ne bi bilo izhoda.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Replika, gospod Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Hvala, kolega poslanec, ker si me omenil. Kljub vsemu dovoli, da ti preberem besede enega od šefov vaše koalicije – gospoda Viranta: "Da, podpisi sindikatov so se izgubili." V Državni zbor je prišlo 307 podpisanih listov, od ministrstva, ki ga vaša stranka vodi, minister vaše stranke, pa je bilo nazaj vrnjenih 271 podpisov. Jaz mislim, da se v tem trenutku izrazito hitro bližamo kakšni preiskovalni komisiji. Zelo jasno mi je, kaj ste sedaj naredili – s prstom ste pokazali strokovne službe Državnega zbora. To pomeni, da ste tudi že pri vas ugotovili, da nekaj smrdi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Nadaljujemo z razpravo.

Prosim za malo tišine, na vrsti je kolegica gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

V Novi Sloveniji podpiramo ustanovitev Slovenskega državnega holdinga. Ustanovitev Slovenskega državnega holdinga je eden izmed ukrepov vlade za zaustavitev negativnih gospodarskih trendov. Na včerajšnji seji Odbora za finance in monetarno politiko smo poslušali slabe napovedi Umarja glede bruto domačega proizvoda v naslednjem letu – padec BDP za 2,5 %. Za pokrivanje javnofinančnega primanjkljaja bo potrebno dodatno zadolževanje na tujih trgih.

Ti tuji trgi nas budno spremljajo in ugotavljajo, da v Sloveniji nismo sposobni doseči političnega soglasja glede najpomembnejših ukrepov. Posledično bonitetne ocene padajo, zadolževanje na tujih trgih pa kmalu ne bo več mogoče. Človek se vpraša, ali si v opoziciji želijo, da Slovenija zaprosi za mednarodno finančno pomoč? Se zavedamo vsi skupaj, da bodo pogoje za njeno pridobitev posledično narekovali drugi, ti pogoji pa bodo veliko hujši. Te institucije nam bodo narekovala gospodarsko politiko, upokojitvene predpise, število zaposlenih v javnem sektorju.

Ponovno se sprašujem, ali si opozicija želi, da izgubimo suverenost, katero smo si tako težko pridobili pred 21 leti?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Praden nadaljujemo, prosim kolege vsaj za toliko korektnosti, če že klepetajo, da se malce tiše pogovarjajo, da bodo razpravljavci lahko v miru povedali, kar želijo.

Naslednji pa je na vrsti mag. Borut Ambrožič.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav vsem prisotnim, kolegicam in kolegom.

Dne 30. 10. 2012 nas je skupina poslank in poslancev vložila dve zahtevi – zahtevo za referendum o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in zahtevo za referendum o tako imenovani slabi banki. Razlog, zakaj sem to storil, je sledeč, podobno sem odgovoril tudi novinarjem v preteklih dneh, ki so me bombardirali s podobnim vprašanjem, in je v bistvu enostaven. Že v proceduri v Državnem zboru oziroma v okviru glasovanja sem v obrazložitvi svojih glasov povedal, da v primeru slabe banke bolj podpiram – tudi iz razlogov, ki so mi jih osvetlili strokovnjaki – model dokapitalizacije, in ne ponujen model s strani koalicije. Prav tako pa tudi, da raje podpiram organizacijo oziroma upravljanje državnega premoženja v smislu načela, ki je danes že bilo izrečeno – upravljanje na enem mestu, lastništvo pa drugje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Še enkrat vas prosim za malo pozornosti.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (PS PS): Prav tako se mi zdi nenavadno – mogoče celo razumljivo z njihovega zornega kota –, da koalicija oziroma koalicijski poslanke in poslanci nekako ne razumejo naše legitimne pravice po vložitvi te zahteve. Sam pa vsekakor razumem tudi njihovo legitimno pravico, o kateri pravzaprav danes konkretno odločamo, se pravi Predlog sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče Republike Slovenije presodi, ali bi z odložitvijo uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastale protiustavne

posledice. Pustimo to odločitev Ustavnemu sodišču, njihovo odločitev pa vsekakor ne postavljam pod vprašaj. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim.

Spomnimo se, vlada je tudi na vztrajanje Državlanske liste, da si je za razmislek o zakonodaji treba vzeti več časa, oba predloga zakona – o holdingu in slabi banki – predstavila na jesen. Strokovnjaki Ministrstva za finance smo vse poletje presedeli skupaj z opozicijo. Dali ste mnogo predlogov, ki so vključeni v oba zakona. Nenazadnje – tudi na predlog opozicije smo sanacijo bank umaknili iz holdinga. Zato smo toliko bolj razočarani nad vašo odločitvijo, spoštovana opozicija, da skupen trud, vaš in naš, na ta način zavržete.

Državlanska lista ne trdi, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu popoln, trdimo pa, da je strokovno ustrezen in vsebinsko dovolj dobra osnova za težave, s katerimi se srečujemo. Omogočil bo umik politike iz gospodarstva. Z izstopom politike iz gospodarstva se premoženje države ne zmanjša, zmanjšalo bi se, če bi ga porabili za tekočo porabo. Tega pa ne moremo, ker nam to preprečuje že Zakon o javnih financah.

Državlanska lista želi predvsem prestrukturiranje v smislu izstopa iz slabih naložb in vstop v boljše naložbe, kjer politika ne bo imela kontrolnega deleža. V Vegradu imamo 27-odstotni delež, pa presodite sami, koliko je vreden danes in koliko je bil na primer pred 10 leti. V luči zadnje izdaje obveznic in gospodarskih trendov postaja vedno bolj očitno, da tako naše gospodarstvo kot državna blagajna živita na izposojenem času. Dodatnih mesecev zamude pri uveljavitvi kateregakoli ključnega zakona si ne smemo, pravzaprav pa tudi ne moremo več privoščiti. Če bomo zaprosili za mednarodno finančno pomoč, bodo o Sloveniji razpravljali tuji parlamentari. To pa pomeni izgubo suverenosti, ki je temelj naše Ustave in zato bom tudi sama pobudo za ustavno presojo podprla, kljub temu pa na tem mestu pozivam k iskanju sporazuma, ki bi pomenil preseganje nasprotij, ki so pripeljale do zahteve za referendum. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

Lepo prosim kolege tudi na tej strani, če so lahko malce tišji.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Podpredsednica, hvala.

Danes nas je vse tukaj prisotne poslanke in poslance polna usta, kako želimo tej državi dobro, kako se zavedamo svoje

odgovornosti. Jaz pa sem mnenja, da se mi premalo zavedamo svoje odgovornosti, kajti če bi se zavedali prave odgovornosti, in če bi čutili to odgovornost, ne bi ravnali tako, kot ravnamo. Vse, kar je treba narediti pri teh zakonih, o katerih se pogovarjamo, pri Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in pri tistem zakonu o slabi banki, je to, da koalicija oziroma vlada – ker ta koalicija je samo glasovalni stroj vlade – ne popusti pri nadzoru. Če bi bil nadzor boljši – da naredimo dvočlansko upravo iz opozicije in iz koalicije oziroma pozicije. To nam dajte in takrat ne bo nikakršnih referendumov.

Vi pozabljate, da ne upravljate lastnega premoženja, ki je last koalicije, ampak upravljate premoženje in odločate o usodi vseh državljan in državljanov in o premoženju, kar ga je še preostalo v tej državi. Zato ni dopustno, da onemogočate transparentno poslovanje, da celo onemogočate, da pri delniški družbi od holdinga ni zavezan v informacije javnega značaja. Da je celo jasno izpostavljeno, da ne bdi nad holdingom Računsko sodišče – komu je potem ta holding namenjen? Državno premoženje prenesemo na neko delniško družbo in "muca papala", potem pa nihče več ne nadzira, gospodje. Zakaj? Kar je moje ni vaše, kar je vaše ni moje, kar je pa naše skupno – tukaj se pa stvar ustavi. Ne boste le vi odločali o našem skupnem, niti jaz ne, in več kot logično je, da morate dopustiti, da imamo vsi nadzor nad skupnim premoženjem. To bi bilo pošteno. Ker to ni zapisano v tem zakonu in ker ta zakon onemogoča jasno in pregledno poslovanje in upravljanje z državnim premoženjem, ga ne moremo podpreti.

Saj ni cilj referendum, ljudje božji, jaz sem zavestno in suvereno podpisal za oba zakona, da gremo na referendum, kajti to je še zadnje, kar nam je ostalo. Kar slišim danes – da ste izgubili in da ste našli nekaj podpisov od sindikata. Zdaj se pa delate vsi: "A, jaz? Ne, ne, nisem jaz, moja nona pokojna." Ja, ljudje božji, to ni normalno! Državni zbor je že od začetka tega sklica iz dneva v dan pod slabšo lučjo. Kako nas ljudje gledajo?

Ko sem bil zdaj doma med prazniki, sem opazoval in gledal nekatere inserte in sem razmišljal, ali se sploh še odpravim iz Portoroža v Ljubljano ali sporočim, da ne grem več v Državni zbor, ker me je že sram, da sem tukaj in da odločamo in sprejemamo zakone, ki ne spodbujajo, ampak zavirajo razvoj te države. Vse, kar bi radi je to, da bi delovni ljudje v državi Sloveniji imeli pogoje za delo in človeka dostojno življenje. Vse nas je polna usta, češ ja, to želimo – pa dajmo potem se dogovoriti. Zakaj nam ne pustite nadzora nad našim skupnim premoženjem? Kdo ima stegnjene roke proti temu kapitalu?

Vi nimate niti strategije o upravljanju, nimate niti koncepta, ljudje božji, nimate niti ovrednotenja s čem razpolagate. Ničesar nimate – kakšen je recovery rate pri slabi banki, kakšne so ocene, kako se bo stvar prenašala, na koga.

Zakaj teh podatkov ne objavite na spletni strani Republike Slovenije, vlade in Državnega zbora, in zakaj nam tega ne date na mizo? Zakaj?! Zakaj se pri Novi Ljubljanski banki prodajajo določeni deleži od Zvona Ena, Zvona Dva? Zakaj hitijo s prodajo? Dražbe se dogajajo vsak teden.

Vi ste nas pozvali, da Ustavno sodišče presodi o morebitnih protiuustavnih posledicah, jaz pa pozivam državljanke in državljane Republike Slovenije, da presodijo o posledicah, ki jih prinaša ta Zakon o Slovenskem državnem holdingu in jih bo pustil na plečih državljanek in državljanov. Na koncu koncev smo ugotovili že nešteto krat, da vse, kar se zgodi narobe – napačne odločitve v tem hramu demokracije, napačne odločitve vsakokratnega sklica, vsakokratne vlade – na plečih nosijo socialno najbolj ogroženi državljani in državljanke. Ali je to pošteno? Delavci, upokojenci, invalidi in še mnogi drugi, ki niso prav nič krivi, da je ta država zavožena. Zato se morajo ljudje upreti. Edina pravica je ta, da se uprejo tako arogantni oblasti in vladi, kot je danes ta. V prejšnjem sklicu ste napovedovali 6 ali 7 takšnih podobnih referendumov in takrat je bilo vse lepo in prav. Danes, ko smo mi izkoristili kot zadnje orodje, da preprečimo ta absurd, sami sebe nadzirate. Če vi ne bi želeli zavlečevati situacije, če bi želeli resnično rešiti ta krč, v katerem smo se znašli, bi predlagali kompromis – da gresta zakona naprej, da gremo v sprejem zakona o spremembi in dopolnitvi obeh zakonov in potem bi rešili situacijo. Spremenili bi dva do tri člene, v katere bi zapisali, da ima tudi opozicija enakovreden vpliv pri nadzoru, pri poslovanju z državnim premoženjem – in ste opravili zadevo. Potem vsi poslanke in poslanci, ki smo dali podpise, umikamo zahtevo po referendumu. Potem tudi sindikati ne bodo imeli več želje po kakršnihkoli referendumih.

Referendum ni namenjen referendumu, referendum je namenjen, da prepreči svinjarijo te vlade! Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani, spoštovane! Sicer me malo mika, da bi začel z mojim predhodnikom, ampak se mi zdi, da je glede nekoga, ki ne loči med delovanjem Agencije za upravljanje kapitalskih naložb in delovanjem vlade, škoda vsake sekunde debatirati.

Za začetek bi, kljub resnosti dogodkov, povedal nekaj glede polemike s podpisi, ker res ne morem mimo tega. V teh dneh sem dobil kar nekaj esemesov in mejlov, kdo na tem svetu ima krajši ali daljši podpis. Dobil sem odgovor, da imajo nekatere indijske igralke dolga, neprebavljiva imena, ki jih potem skrajšujejo, da jih lahko gledalci vsaj preberejo. Na drugi strani pa imamo tudi take primere, ko nekateri

zadenejo trojke iz nemogočih položajev, ob tem pa zgrešijo 3-centimetrovsko razliko med svojim podpisom in tisto črto, ampak takšne so pač zadeve.

Glede pravnih nebuloz predsednika republike, ki se hvali z doktoratom iz prava, pa dovolj povejo že nasmehi študentov Pravne fakultete, najsi bo v Ljubljani ali Mariboru, v teh dneh, ko govorijo o njegovih pravnih teorijah. Ampak dovolj o tem, skušal se bom dotakniti predvsem delovanja AUKN in državnega holdinga oziroma tega, zakaj je neuveljavitev zakona eden ključnih udarcev pod pas opoziciji, ki ima po mojem mnenju in tudi po mnenju koalicije – zato smo tudi dali predlog sklepa – lahko uničujoče posledice za delovanje države.

AUKN je čisti političen projekt, ki je pač zdržal dlje časa kot enako opevani KAS. Ta AUKN je trenutno brez strategije upravljanja, za kar ni odgovorna vlada, ampak AUKN. Gospod Gašpar Gašpar Mišič – lahko potem kakšno rečeva. To neupravljanje oziroma nestrategija je lahko pogubna za državno premoženje.

Glede Zakona o Slovenskem državnem holdingu je bilo ogromno govora že spomladi. Potem smo se vsi odločili pred parlamentarnimi počitnicami, da si vzamemo čas. Ustanovili smo skupino, koalicija, opozicija in strokovnjaki. Tu bi opozoril vse tiste, ki govorijo o tako imenovanih strokovnjakih – ja, res je bilo na začetku nekaj pomislekov strokovnjakov, tudi OECD je imel določene pripombe, ampak skozi to strokovno komisijo so se ta stališča zblíževala. Prišli smo do kompromisnega predloga, kjer je upoštevana tudi marsikatera dobra zadeva s strani opozicije, pa tudi mednarodnih strokovnjakov. Zato me sploh ne čudi, da to sprejeto različico zakona podpirajo tako OECD, Evropska komisija, Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka, pa verjetno sem še koga izpustil.

Morda stavek ali dva o nadzornem svetu tega predvidenega holdinga. Sam osebno bom zelo občudoval tiste junake, ki bodo imeli toliko poguma, da se bodo sploh odločili za kandidiranje, pa najsi bo to za nadzorni svet ali pa za člana uprave. Pogoji, ki jih predvideva zakon, so zelo strogi. Poleg vseh teh predlogov pa mislim, da bo treba veliko poguma, če bo hotel kdo od kandidatov dobiti tudi politično podporo oziroma iti skozi politično sito. Zakaj? Vsi vemo, da bo nadzorni svet izvolil Državni zbor, in to z absolutno večino. Torej bo mnogokrat treba priti skupaj, da dosežemo teh 46 glasov, ki jih nekateri niso bili sposobni najti niti v prvem koraku pri svojem udejstvovanju v Državnem zboru, ampak to je pač njihova napaka, ki se jim bo verjetno še kdaj maščevala.

Torej, zakon je sprejet kljub nekim pomislekom predsednika republike, ki pa pravno ne zdržijo, kar očitno nekatere boli, zato je seveda to treba rušiti. Na srečo se je glede slabe banke izkazala nesposobnost opozicije, da se pravilno podpiše oziroma pravilno vloži, kljub temu, da nekateri pogosto mahajo s poslovníkom in kričijo o nekih teorijah zarote v

Državnem zboru. Po mojih informacijah se te teorije zarote bolj dogajajo v nekem mestnem svetu v Ljubljani, ampak to ni stvar te razprave. / oglašanje iz dvorane/

Hvala, gospod Jakič, vedno v svojem stilu.

Opozicija ni uspela s pomočjo Državnega sveta zrušiti zakona, poskušali so celo dvakrat, pa ni šlo, niti s pomočjo sindikatov. Zavlačevali so pol leta, zdaj pa kričijo, kako ni bilo nič upoštevano. Tako je ostala njihova zadnja rešitev vložitev 30 takšnih ali drugačnih podpisov za vložitev referendumske pobude, tik pred polnočjo – takšen horror film ste pripravili.

Danes je bilo veliko rečeno o teh referendumskih pobudah, zakaj smo bili mi trikrat proti. Vsaj tri bistvene razlike so – s tem, s čimer se danes srečujemo pa zakaj smo mi takrat nasprotovali. Takrat so bili proti tistim trem zakonom predvsem upokojenci, študentje, sindikati. Mi smo se samo pridružili tem njihovim pozivom. Zakaj? Zato ker si prejšnja vlada s predsedniškim kandidatom ni vzela 5 minut časa, da bi se z nami karkoli sploh uskladila. Jaz sam sem bil kot strokovni sodelavec v poslanski skupini in niti enkrat ni prišla ena pobuda za sestanek. Šlo je za nekaj malenkostnih ali pa malo večjih vsebinskih razlik. Glede na to, da ste danes vsi polni govora, kako bi lahko to vse uskladili, kako bi lahko prišli do nekih kompromisov – 5 minut si niste vzeli v prejšnjem mandatu, mi smo se pa zdaj z vami celo poletje usklajevali in še vedno vam ni všeč. Jaz mislim, da nihče izmed teh, ki so bili v teh strokovnih komisijah ni nobenemu iz opozicije obljubljal, da bosta ta dva zakona sprejeta z maksimalno podporo, torej s soglasjem vseh 90 poslancev. Seveda, vi bi imeli svoje predloge, celo večino v raznih nadzornih svetih in upravi, izgovarjali bi se pa potem na vlado, kako je ona kriva in odgovorna za celotno delovanje.

Jaz čisto razumem strah posameznikov glede tega holdinga zato, ker se dogaja to, da bo verjetno prišlo do nekega prereza popkovine med gospodarstvom in politiko – to politiko in to povezavo, ki je bila izvajana do sedaj, ko so se politično izbirali kadri, se je izrabljalo nacionalni interes bolj za lastni interes, se je s telefonskimi klici dobivalo kredite, ker je bil nekdo posvečen. Jaz podpiram prizadevanja vlade in vseh tistih, ki pravijo, da je treba temu narediti konec.

Jaz vem, da je vaš problem – za vas je napačna vlada ampak, kot sem že rekel, sami ste imeli priložnost, zakockali ste jo na prvem koraku. Zakon sem prebral – moram priznati – dvakrat, čeprav nisem finančni strokovnjak, čeprav vidim, da imamo v Državnem zboru ogromno finančnih strokovnjakov – pogledaš Wikipedijo pa te malo pri srcu stisne, da vse govori o financah. Tudi sam nisem imel namena o tem govoriti, ampak s svojo izobrazbo lahko z marsikaterim vsaj, bom rekel, stopim z njim v korak.

Tako da, jaz res ne vem, zakaj je takšen strah pred tem zakonom, čisto nobenega

bavbava ni, vem pa, da je nekatere strah, da se nekatere stvari odprejo in za ta namen so tudi pripravljene rušiti tako zakon kot pa tudi samostojnost države. Pri tem pa se seveda izgovarjajo, kako je za vse na svetu kriva ta vlada, pa najsi bo to pred letom 1990, po letu 1990, pa verjetno bo tudi do leta 2020 še vedno za vse kriva ta vlada.

Morda samo še nekaj odgovorov na posamezne razprave, ki so se danes odvijale; glede ostalih reform – brez skrbi, se pripravljajo. Marsikateri so s tem tudi seznanjeni. Te reforme – se vsi strinjamo – so potrebne, ampak zakaj hudirja jih niste sprejemali že pred tremi leti, ko smo vas spodbujali, da sprejmite ukrepe. Polne plahte listov papirja smo vam predlagali, nove zakone, ampak seveda ne – z lahkoto ste jih vrgli v koš in se nam veselo nasmihali. Glede razprodaje državnega premoženja – če bo stanje kot je sedaj v veljavi šlo naprej, bomo ostali brez tega državnega premoženja. Jaz enkrat pričakujem nek klic, mogoče gospoda Berlusconija, Abramoviča pa še koga, da nas kupi vse skupaj, skupaj s parlamentom.

Morda še čisto za zaključek. Gospod Gašpar Gašpar Mišič – saj vem, da se bo javil k repliki – me je pozval. Spregovoril je o tem, kako smo glasovalni stroj vlade. Gospod Gašpar Gašpar Mišič, če boste enkrat imeli možnost – verjamem, da je sicer ne boste imeli –, ko boste član koalicije, boste videli, da nekateri postopki lahko stečejo tudi preden pride kakšen zakon v Državni zbor. Jaz moram reči – že prej kot strokovni sodelavec in zdaj kot poslanec – to delo je zelo aktivno tako da, prosim, da te vaše pavšalne besede o glasovalnih strojih raje zadržite zase oziroma za kakšno drugo priložnost.

Skratka, sam podpiram predlog današnjega sklepa. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Replika, Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Jaz ne vem, od kod vam v koaliciji toliko takšnega naboja, da se mi nečesa bojimo tako ali drugače. Vse kar je narobe, morate razumeti, dragi gospodje, je narobe to, da sami sebe nadzirate. Upravljate pa državno, naše skupno premoženje. To je ključna napaka. Ta Zakon o Slovenskem državnem holdingu – jaz bi mu dal pravo ime, to je zakon o nepregledni privatizaciji državne lastnine. To je to. Zato, ker enostavno, če nam boste dali nadzor, dvočlansko upravo, dvotirno upravljanje, se strinjamo, podpišemo in s tem boste tudi sebe, ljudje božji, oprali pred slovensko javnostjo. Če bo karkoli narobe, boste lahko rekli: "Ja, pa saj ste bili zraven, saj ste enakovredno odločali o usodi skupnega premoženja". Kdor se boji volje državljanek in državljanov, spoštovani kolegice in kolegi, ni vreden zaupanja, da vodi in odloča o usodi teh državljanek in državljanov. Česa se vi bojite?

Česa se vi bojite?! Ja, nečesa se očitno bojite. Zakaj nam ne daste nadzora? Saj to je ključno. Gospod Matej Tonin je uvodoma, ko je predstavljal mnenje poslanske skupine, jasen bil, da je ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Gašpar Gašpar Mišič, omejite se na repliko.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): ... je bil jasen, da...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Boste pojasnili to, kar je bilo napačno razumljeno.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Prosim. Gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa in lep pozdrav, kolegice in kolegi.

Če bi lahko, bodi toliko korekten in me pusti pri besedi, če sem že jaz dobil besedo, kolega poslanec iz Pozitivne Slovenije. Sicer verjamem, da ste vsega zmožni in vsega sposobni, to ste pokazali, ampak vsaj tokrat se poskušaj vzdržati.

Glede na to, da se je predhodnik gospod Gašpar Gašpar Mišič spraševal oziroma celo napovedal, da bi se z zakonom strinjali, če bi imeli nadzor, bi ga samo opomnil, da toliko časa, dokler bodo v opoziciji, tudi vodijo odbor za nadzor javnih financ. Odbor za nadzor javnih financ bo imel oziroma ima vse možnosti vpogleda v vse te finančne zadeve in ni torej nobenega vprašanja, da opozicija nadzora ne bi imela. Prvič. Drugič pa, šlo bo za projekt, strategijo, kako se bo s tem premoženjem ravnalo. Strategija pa bo sprejeta tukaj, v Državnem zboru. Seveda bo sprejeta z večino koalicije, kar je običajno, vendar bo prav odbor za nadzor javnih financ potem lahko nadziral, ali se bodo stvari odvijale v skladu s sprejeto zakonodajo in transparentno. Torej, tu ni nobenega problema in nobenega vprašanja. To je eno.

Drugo pa, spomnim se prejšnjega mandata, ko smo bili v koaliciji oziroma vodili to državo – torej, še en mandat nazaj, 2004–2008. Takrat je bilo prvič, da je takratna vladna koalicija imela tako sestavljen nadzorni svet, da je bil vedno en iz opozicije tudi v nadzornem svetu. Skratka, pri informacijah – tam kjer lahko zahtevaš vse – imaš kompletan vpogled in stvari preneseš v svojo bazo, kjer lahko tudi o njih predebatiraš in preko tega, jasno, postavljaš tako vprašanja vladi kot razpravljaš o zadevah v Državnem zboru.

Torej, kolegice in kolegi. Ne gre za to, da bi se česa bali, da mi državljankam in državljanom ne zaupamo. Gre za nekaj drugega, gre za to, da pravzaprav ni več kaj, ker državljanke in državljani skoraj več nimajo oziroma nimamo nič. Velika večina tega se je

lastninilo in pokradlo. Samo spomnite se časov oškodovanja družbenega premoženja, eno preiskovalno komisijo – ko smo govorili o Elanu, ko smo govorili o Hidromontaži, Metalni. Se še kdo spomni za koliko milijard dinarjev je bil takrat sprejet sanacijski program za tovarno avtomobilov v Mariboru, da bo ostala, da bodo ostala delovna mesta – in kaj se je zgodilo? Problem je prav v tem, da je ta denar poniknil, ušel preko raznih Satexov, Guinnessov in ne vem česa vse in seveda preko tistih, ki jim pravijo botri iz ozadja in preko teh tudi počasi prihaja nazaj. Veliki del slovenskega premoženja se je lastninil.

Velika žalost te države je, da 90. leta, po osamosvojitvi, žal ni bilo narejene lustracije, potem šele privatizacije. Tako bi preprečili odhod takratnih milijard mark v tujino in preko tega nazaj kupovanje. Lahko se nekateri v tej dvorani danes smejite, nekateri ste tudi tako ali drugače, ali direktno ali indirektno, veliko botrovali k temu, da so mamice, žene, delavke, delavci prodajali svoje certifikate, ki nam jih je pokojni – bog mu daj dobro – dr. Drnovšek poslal za, če se dobro spomnim, 400 tisoč SIT. Kupovali pa ste jih oziroma so jih nekateri tudi verjetno za nekatere vaše račune, ali ste pa vsaj v tem sklopu zraven sodelovali, od 5 do 10 %. Zato tudi nekateri imajo ali imate velika premoženja. Skrajni čas je, da bi sami pri sebi naredili mea maxima culpa, pogledali svoje račune – ker čas bo, da vam jih bo nekdo drug – če ste od tega plačali davke državi. Če bi jih, danes ne bi bili na takšnem psu, kot smo.

Nekdo je danes omenil, kaj se je zgodilo s privatizacijo železarne. Po mojih informacijah imajo tam dobre plače, imajo trinajsto plačo, imajo božičnico, imajo regres – skratka, imajo vse. To pomeni, da, če bi tudi mariborski TAM prodali ne za toliko in toliko, ampak za 1 evro, bi danes tam delalo, tako kot je nekoč, 8 do 10 tisoč ljudi, pa ne samo sestavljalo nekaj, ampak tudi inženirski kader, razvojni kader – potem bi naredili dobro. Jaz sem bil prepričan, da o teh dveh zakonih, tako o slabi banki kot o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu več ne bomo govorili v tem Državnem zboru, ker se je vlada enostavno dogovorila z vsemi akterji v tej družbi, od Državnega sveta naprej, ministru pa je očitno uspelo državne svetnike prepričati in so razumeli poanto s sindikati in vsemi ostalimi. Bil sem prepričan, da opozicija kaj takšnega ne bo naredila, ker je že prej napovedovala, da referendum za izkoriščanje političnih iger niso korektni, niso primerni in da si v tem času tega ne moremo privoščiti.

Kolegice in kolegi, nekateri ste danes razpravljali tudi o tem, kam smo pripeljali to državo. Te države ta koalicija še ni pripeljala nikamor, začela je samo ustavljati drvenje proti grabi v klanec – začeli smo ustavljati z določenimi potezami. V pozicijo, v kateri smo, ste nas žal pripeljali od 1992 leta naprej vsi tisti, ki ste pri tem sodelovali. Zadolžitve, ki so bile v

prejšnjem mandatu okrog 8 milijard evrov, so katastrofa za celotno državo in za rodove, ki prihajajo za nami. Katastrofa je bila tudi neizkoriščanje evropskih sredstev. Ali se spomnite – iz klopi izpred mene iz tretjega stola – 3 leta sem vas spraševal, kako je z koriščenjem evropskih sredstev? Vsi počez, ki ste bili takrat na oblasti – danes sedite nekateri v Pozitivni Sloveniji, čeprav jaz mislim, da se vam od torka od polnoči naprej lahko mirno reče, da ste Negativna Slovenija – do kolegov iz SD, ste zagotavljali, da sedaj stvari tečejo, da je koriščenje nadpovprečno itd. Danes pa isti, ki ste v opoziciji, na to vlado naslavljate vprašanja pri proračunskih razpravah, kako si upa 1,4 milijarde evrov zapisati, da bo izkoristila. Tudi sam se bojim, da bo to skoraj nemogoče, vendar ne zaradi tega, ker ta vlada tega ne bo naredila, ampak zaradi tega, ker vseh razpisov, vseh postopkov, ki bi jih morali speljati, enostavno niste – od 2007 do 2013, sedaj prihajamo v zadnjo 2013. Spomnite se, da smo v prvem letu, leta 2008, razpisali več kot eno milijardo evrov, ko so na ministrstvu za lokalno samoupravo sedeli dr. Ivan Žagar in ostali.

Česa se zavedamo v tej državi, česa se ta vladna koalicija enostavno zaveda? Kogice in kolegi, zavedamo se tega, da, če tega ne speljemo, bo jutri prišla evropska trojka. Evropska trojka pa ne bo gledala in vprašala, kje in kako, evropska trojka bo enostavno postavila pogoje: zmanjšati pokojnine, zmanjšati socialo, zmanjšati javne uslužbenke, zmanjšati ne vem, kaj vse za toliko ali toliko procentov, vprašanje koliko. Jasno – več kot bomo potrebovali, več bomo morali zmanjševati. Ne bo samo tega postavila trojka, še nekaj drugega. Če hočete milijardo evrov, boste pa za to dali – kaj? Kaj pa še imamo? / oglašanje iz dvorane/

Bom počakal, da se bodo umirili.

Kaj še imamo? Ja, imamo energetiko. In takrat bodo oni rekli, ne da bi mi razpravljali: "Dali boste Dravske elektrarne!" Mogoče za milijardo, mogoče so danes vredne tri, ne vem, ampak, kogice in kolegi, v naši koalicijski pogodbi piše, da energetike ne bomo razprodali. Naša vlada je sindikatom povedala: "Ne mahaj z nečim, kar ni res." Povedala je, jasno in glasno, kaj in kako. Ne pod mizo, tako kot so to bili navajeni delati 17 let tisti, ki ste bili, seveda Roman Jakič, ti, ko si bil v veliki LDS koaliciji, ko vas je tukaj sedelo 34 – takrat ste naredili največ škode v tej državi in tudi v tistem času se je največ pokradlo v tej državi. Žal ni imela moči in možnosti odločanja, tako kot bi seveda morala. Tega se v tej državi ta vladna koalicija zaveda. Če bi se zgodilo, da teh dveh zakonov, tako slabe banke kot holdinga, ne bi bilo, potem so nam enostavno napovedali, kako bodo stvari tekle naprej. Skratka, najslabše prav za državljanke in državljane, za tiste, ki so vas volili.

Kolega Dragan Bosnić je v svoji razpravi dejal, ko ga je nekdo vprašal, ali bo njegov glas ogrožal stabilnost te države in njegov odgovor je bil, da ne – da mu je tisti

rekel, da ne, da ogroža stabilnost te države Janševa vlada, ta vladna koalicija. Dragi kolega Bosnić, verjamem, da to ni bila delavka s 600 evri ali nekdo, ki je ostal brez službe ali mlad študent ali študentka, ki nima kje stanovati v študentskem domu, ampak stanuje v kakšnem privatnem stanovanju, ki ga je kateri od kolegov, ki je danes zelo bogat, lahko odkupil po nekaj tisoč evrih in danes seveda tem študentom drago zaračunava. Vsekakor pa je možno, da je na to tvoje vprašanje – jaz ti verjamem to, kar si povedal, Dragan – odgovoril kakšen takšen, kot je recimo Jure Jankovič ali pa, ne vem, gospod Marjan Pišljar. Mimogrede, na današnjem 24ur.com sem prebral: "Pišljar poskuša svoj trimilijonski dolg od Jureta Jankoviča izterjati že od leta 2010". Še več, odvetnik Pečenko je dejal: "Jankovič s svojim stilom življenja ves čas izigrava upnike." Tudi vi, kogice in kolegi v Pozitivni Sloveniji, od vsega začetka, ko ste bili izvoljeni in niste bili sposobni sestaviti vladne koalicije, izigravate državljanke in državljane. Jaz upam, verjamem, da so sicer enkrat nasedli – osel gre dvakrat na led, slovenski narod pa verjamem, da ne bo šel še enkrat na led, tako kot je šel tokrat, ko ste jih z gospodom Zoranom Jankovičem prelisičili na tak način, kot ste jih – tudi s pomočjo vaših medijev, od Dnevnika in ne vem koga vse še, kaj vse so znali o vas poročati. Skrajni čas je, da enostavno nehate zavajati Slovenke in Slovence, da nehate izkoriščati to, kar imate. Imate kapital, nekateri vaši sinovi in hčere niso naredili ene minute dela, pa se vozijo z mercedesi, 150, 200 tisoč evrov vrednimi, imajo okolice hiš za 350 tisoč evrov ... / oglašanje iz dvorane/

Roman, tiho bodi, ker te nihče nič ni vprašal in če bi bil korekten iz Negativne Slovenije, bi bil sedaj tiho, ko jaz govorim.

Torej, imate sinove, ki imajo za 350 tisoč evrov urejeno okolico, kar so jim očetje dali, pa ne vedo, od kod. Veste, tudi meni se postavlja vprašanje, ali ste vi kdaj postavili vprašanje svojemu predsedniku stranke. Od kod pa Marjanu Pišljarju 3 milijone, da je lahko Juretu Jankoviču posodil? Od kod? Ali je od teh 3 milijonov bil plačan davek ali ne? Ne vem, ampak verjetno ne. Zakaj govorim verjetno? Zato, ker vem, da je tudi Jure Jankovič porabil bistveno več, kot pa je prikazal v davčni napovedi, pa vendarle še do danes ni videl epiloga na sodišču.

Torej, kogice in kolegi, okoli zakona o holdingu – enostavno želite, da bi se zgodilo to, kar se je zgodilo s celotnim slovenskim premoženjem pod vašim vodstvom, to pa je, da se je pokradlo. Z zakonom o holdingu, takšen kot je, pa se to ne bo zgodilo, ker bo v prvi vrsti Državni zbor sprejel strategijo, opozicija, katerakoli že bo, pa bo lahko preko nadzora javnih financ vse to nadzirala.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Proceduralno.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite proceduralno.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo.

Proceduralno bi v skladu s prakso, ki jo je uvedel gospod Virant, želel, da, predsedujoča, zaščitite dobro ime ministra Šušteršiča, ki nam je danes povedal, da dogovor med ministrom za finance, ministrom za infrastrukturo in prostor ter Sindikatom delavcev dejavnosti energetike Slovenije o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu drži in da je podpisan. Kolega Pukšič je pa ravnokar na laž postavil Šušteršiča in rekel, da ta dokument ne drži. Zdaj ne vem, kdo se bo komu opravičil – ali se je nam Šušteršič zlagal ali se nam je pa gospod Pukšič zlagal. V vsakem primeru je pa res, da smo že včeraj protestirali, da ni podpisov na ta dokument, ki je bil dan tudi odboru za finance. Ni podpisa ne generalnega sekretarja, ne gospoda Šušteršiča, ne gospoda Černača, ne gospoda Sevnika. Zato proceduralno prosim, da zaščitite enega od imen – ne vem, kdo si je tukaj pred Državnim zborom izmišljal. Ampak glede na to, da danes izginjajo podpisi, se mi zdi čisto primerno, da je panika zavlada na tej desni strani in da govorijo kar vse povprek pa se nihče niti ne posluša med seboj. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: To je res. Na proceduralno ne bom dovolila replike gospod Pukšič, bomo nadaljevali razpravo.

Gospod Jakič, jaz sem prepričana, da bo minister sam znal ustrezno pojasniti in zaščititi svoje ime. Jaz mislim, da je do sedaj to zelo uspešno delal in tudi zelo uspešno pojasnjeval, kar je bilo treba.

Vidim še eno roko, prej je bil gospod Bosnić, samo trenutek. Kaj pa želite, gospod Bosnić?

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Gospod Bosnić želi repliko.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Bil sem narobe razumljen s strani gospoda Pukšiča. Samo povedal bi, da sem bil narobe razumljen in, če bi zdaj razlagal, bi to vzelo dejansko preveč časa, da bi razumel.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Pukšič, želite proceduralno? Izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Rad bi dal proceduralni predlog in sicer, da zaščitimo Romana Jakiča, ki je govoril neresnico – da ne bo tako izpadlo v javnosti. Namreč, v tem dogovoru piše, da bodo ciljni deleži od 75 % do plus ene delnice, 50 % plus ene delnice, ostali, da se bo edino Geoplin prodajal oziroma da bo pri Geoplinu ostalo 25 plus ena delnica. Torej, ni res, da bo ta vladna koalicija energetiko razprodala. Ne bo je! Ne bo

je razprodala in je ne bo pokradla, tako kot je bilo pokradeno slovensko premoženje od leta 1992 naprej. Roman, tvoja je sposobnost, tako da govoriti ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Pukšič, smo razumeli ...

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): ... govoriti in razlagati, vendar nisi korekten in javnosti ne poveš pošteno, tako kot do sedaj žal nikoli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Pukšič. Tudi gospod Jakič, jaz verjamem, da bo znal zaščititi svoje ime. Nadaljujemo z razpravo.

Gospod Alojzij Potočnik, izvolite.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoča.

Govorimo o zadevah in stvareh, ki smo jih v temu zboru že mnogokrat slišali, sedaj tudi videli, prediskutirali, ponovljene so bile v številnih stavčnih zvezah z enako argumentacijo, z enakimi dvomi in seveda tudi z enakimi pomisleki, kot jih danes izražamo. Referendum je seveda eminentno politično sredstvo in dejanje. Je med ključnimi instituti Ustave, ki je družbena pogodba, po kateri se moramo ravnati in se ravnamo državljani in državljanke. K zahtevi poslank in poslancev iz koalicije. Seveda je retorika v obrazložitvi in utemeljitvi nenavadno ostra, v imenu Vlade jo je v nastopnem govoru danes ponovil tudi minister za finance. Zdi se mi, da je v splošnem presegla realnost in je bržčas nesorazmerna s političnim položajem v državi. Predvsem me ni moč, če rečem metaforično, uvrščati na negativno opazovalno listo Moody's – je preveč preprosto in wallstreetovsko, sicer včeraj na odboru za finance še skupaj z nekaterimi poslankami in poslanci ne bi z argumenti spodbujal k političnemu soglasju glede vprašanja, o katerem danes govorimo, k politični rešitvi, k dialogu. Pa takrat še seveda nisem vedel, kar sem izvedel pred eno uro.

Politično soglasje, kolegice in kolegi, kot kažejo izkušnje po demokratičnem svetu, je nujno. Slovenija se bo s tem dejstvom morala sprijazniti slej ali prej. Včeraj sem prebral: "Vladati sebi je največja oblast." In tudi največja, dodajam. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje!

Danes ne govorimo o pravih stvareh. Govorimo recimo o predsedniku države in ga poskušamo degradirati. Pa ne gre za dr. Danila Türka, ampak gre za predsednika države – to je najsvetejše, kar mi imamo in bi morali to čuvati. Prav tako bi morali čuvati tudi ta parlament,

poslanke in poslance, zato da bi dali ljudem upanje, da se lahko še marsikaj dogovorimo.

Pa vendarle, mi odgovornosti, gospe in gospodje, ne prelagamo na ljudstvo. Ljudje ne odločajo namesto nas, ljudi bomo vprašali. Z referendumom bomo ljudi vprašali, ali se strinjajo, da prodajamo slovensko premoženje, ali se strinjajo, da pri tem odloča slovenska vlada, katerakoli je. To bomo ljudi vprašali in z referendumom bomo imeli tudi priložnost, da ljudem razložimo, kaj se v tem trenutku v državi Sloveniji dogaja. Brez evforije, brez grdih besed in brez slabih misli. Nekaj pa je nedvoumno jasno, gospe in gospodje. Mi se bomo v vsakem primeru – karkoli bomo govorili mi kot opozicija, karkoli boste govorili vi kot pozicija in karkoli bo govorila vlada – morali na nek način dogovoriti. Kako pa lahko presekamo to, o čemer smo danes govorili ali morda, o čemer bi danes morali govoriti – o tem danes skoraj nismo govorili. Za blok 6 Termoelektrarne Šoštanj do danes ni bilo sprejetih tistih pogodb, ki bi morale biti. Danes smo 3 mesece po tistem, ko je Državni zbor sprejel poroštvo, slovenska vlada ni naredila nič. V javnosti se pa govori o tem, da je pogojevano s tem ali bo referendum ali ne, ali bo poroštvo ali ne. Ali je normalno, gospe in gospodje, da o tem govorimo? Saj bi bilo normalno, da bi morala vsaka slovenska vlada delati v dobro te države.

Danes smo izvedeli, o tem so že poslanke in poslanci govorili, da prodajamo slovensko premoženje. Nihče se ni odločal o tem, da bomo prodali energetiko, pa jo vendarle prodajamo, ne da bi se o tem Slovenci odločili in ne da bi stroka povedala, kaj si o tem misli – glede preskrbe slovenske energije, stabilnosti slovenske energetike. To ni tako enostavno vprašanje. Oprostite, vlada se je s sindikati izpogajala – v čigavem imenu? V čigavem imenu se je pogajala? Zato, da sindikat ni vložil referendumskega vprašanja. Naj spomnim, tukaj smo zelo nasprotovali sprejemu holdinga, te državne družbe, takšnega kot je, zelo smo nasprotovali – ni bilo posluha. Državni svet je izglasoval veto – ni bilo posluha. Potem je sindikat vložil pobude za podpise – ni bilo posluha. Ali to niso bili signali, ki so zelo jasno govorili o tem, da je nekaj narobe, da moramo nekaj narediti? Ponovno vas sprašujem, pozicija in vlada in tudi nas, opozicijo, kaj bomo naredili za to, da pridemo iz te situacije, ko govorimo o tem slovenskem holdingu oziroma o delniški družbi, o gospodarski družbi, ki bo upravljala edino slovensko premoženje, ki ga še ima in tudi prodajala. V proračun ste zapisali, da bomo 7 % vsega prodanega dali potem tudi v rezervacijo za pokojnine, kar je seveda prav, ampak če je v proračunu 120 milijonov za vsako leto – izračunajte, koliko slovenskega premoženja moramo potem prodati v letu 2013, da bomo to napolnili.

Danes sem slišal, gospe in gospodje, da prodajamo Petrol. Nekdo od tistih, ki ima informacije, je povedal, da prodajamo Petrol. Ali

o tem kdo kaj ve? Ali je o tem kdo kaj spregovoril? Ali to koga boli? Ali kaj vemo o vsem tem? Ni mogoče tako delati in zaradi tega je vprašanje dobičkov. Jaz se popolnoma strinjam, da bi te državne družbe morale narediti dobiček. Kje pa je ta dobiček v letu 2013 v državnem proračunu? Ali mi kdo lahko razloži, kje je ta dobiček v državnem proračunu leta 2013? Ni ga. Zato ne govoriti, da holding rešuje vse tisto, kar seveda ne bi mogel reševati. Zato še enkrat, kampanja in ta referendum je priložnost, da vsi premislimo, ali lahko še kaj naredimo. Če zmoremo kaj narediti, potem to naredimo, gospe in gospodje. Jaz sem popolnoma mirne vesti podpisal in se tudi zavedal odgovornosti, četudi vem, da v Šaleški dolini mislijo nasprotno, da mislijo, da za to ne bo podpore oziroma za to ne bo soglasja za TEŠ 6, da vsega tega ne bo. Če ne bo, potem pa se nam res slabo piše. Ne zaradi tega, ker smo razpisali referendum. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica, kolegi in kolegice!

Več govornikov je pozivalo, da bi se danes pogovarjali tudi glede vsebine tega zakona. Navsezadnje, jaz se nameravam pogovarjati oziroma govoriti o vsebini tega zakona. Zato, da lahko govorimo o vsebini tega zakona, moramo tudi vedeti, kakšna je situacija z upravljanjem državnega premoženja danes. Čisto na kratko, danes z državnim premoženjem ravno tako upravljajo različne družbe, od družb z omejeno odgovornostjo do delniških družb, upravljajo ga Kad, DSU, PDP, d. o. o., itn., in seveda tudi AUKN. To upravljanje je razcepljeno, zaradi tega je neučinkovito in zaradi tega pride tudi na istih skupščinah do različnih predlogov. To se kaže tudi v tem, da je donosnost takšna, kot so že govorili moji kolegi. Gospod Starman je o tem govoril na široko, tudi o tem, kakšna bi morala donosnost tega premoženja biti. Navsezadnje gre večinoma za monopolne družbe. Takšno je obstoječe stanje, gospe in gospodje, in to stanje nam kaže, da bolj neučinkovitega upravljanja in organiziranosti upravljanja v tej državi ne bi mogli imeti.

Kaj želimo s tem zakonom doseči? Centralizirati upravljanje in seveda tudi nadzor opozicije, o katerem je govoril Gašpar Gašpar Mišič, samo jaz si ne morem predstavljati, da bi kar v zakon napisali, da bi bil nadzornik Gašpar Gašpar Mišič. To verjetno res ne bi šlo. Ampak opozicija ima dejansko možnost, da nadzoruje tudi to delniško družbo, ki ni ustanovljena samo po zasebnem pravu, ampak po gospodarskem pravu. Na podlagi tega zakona, Zakona o gospodarskih družbah, so ustanovljene mnoge družbe danes, tudi državne družbe, in poslujejo in so nadzorovane. Navsezadnje govorimo o elektro, o energetiki – vse te družbe so

ustanovljene po Zakonu o gospodarskih družbah, ki daje, če želite, enotirni sistem, dvotirni sistem in omogoča tudi nadzor. Zaradi tega seveda ni res, da tega nadzora ni. Ni res, da tega nadzora ni in ni res, da se ga ne da zagotoviti. Navsezadnje gredo vsi dokumenti o tem, kaj naj bi se prodalo, kaj naj se ne bi prodalo, kakšni so ciljni deleži, v ta Državni zbor. Ta Državni zbor bo navsezadnje tudi določal in odločal o strategiji upravljanja z državnim premoženjem.

Vse te besede, ki so bile danes izrečene, niso čisto resnične ali pa vsaj niso dokazljive. Ta zakon je bil sprejet zaradi tega, ker je upravljanje z državnim premoženjem neučinkovito. Posledično to pomeni, da bo tudi ta nov holding dividendo plačeval v proračun Republike Slovenije, ne kar nekam in ne kar tako. Navsezadnje – lastniku. Če kdo ve, kaj pomeni lastnik, potem mora vedeti, da lastnik – v tem primeru je to država – bo bdel nad tem in seveda tudi zahteval dobičke ali dividende za to, da bo to plačano v Državni zbor. Kdor upravlja to premoženje, ga mora odgovorno, in ta zakon dejansko določa, da bo to upravljanje premoženja tudi odgovorno.

Danes je bilo rečeno tudi o posledicah. Kolega Potočnik je rekel, da realnost ni takšna, da je realnost lahko drugačna in da je morda nekoliko preveč siva oziroma da je retorika tukaj preseгла realnost. Govorimo o tem, da smo zaskrbljeni za državo, predvsem zaradi tega, ker je finančna situacija za to državo slaba, predvsem zaradi tega, ker karkoli že si vsak od nas misli o bonitetnih agencijah in lahko reče, da so vse neke privatne bonitetne agencije in da jih vodijo ameriške družbe, vendar, kakorkoli že, – te bonitetne agencije danes določajo ceno denarja. In cena denarja je danes za Slovenijo visoka. Denar je drag in zaradi tega smo nekonkurenčni. Ker se morajo banke, ker se mora država, ker se mora gospodarstvo zadolževati po 7-odstotni, 8-odstotni obrestni meri, težko konkurira tistim, ki se zadolžujejo po 2-odstotni obrestni meri. Če se zadolžujejo po 2-odstotni ali 3-odstotni obrestni meri, so seveda bolj konkurenčni. S tem, ko ne bomo sprejeli tega zakona oziroma ko se tega zakona ne bo začelo izvajati, bomo prolongirali neko situacijo, ki je slaba in ki glede upravljanja premoženja slabša ne more biti. Tu je pomembno to, da vsekakor lahko pride do tega, da zaradi tega, kot je omenil minister Šušteršič, država ali banke ali gospodarstvo ne bo moglo več priti do denarja in ne bo moglo več poravnati svojih obveznosti. To seveda pomeni, da bo morala sprejeti nek drug program.

To ni strašenje in ne želim strašiti, to je lahko realnost. Ta referendumski pobuda odlaga uveljavitev tega zakona in to da bi začeli poslovati drugače in bolj odgovorno. Seveda to pomeni slabo za državo, po mojem osebnem mnenju je to nedržavotvorno dejanje. Ne pomeni samo slabo za državo, ampak tudi slabo za državljanke in državljane, tudi za socialne

prejemke, tudi za pokojnine, ker tako malo denarja, kot ga sedaj dobimo od upravljanja s premoženjem, še nismo dobili. Vsekakor bi ga s holdingom več. Zato to utemeljujem kot nedržavotvorno dejanje in zaradi tega v tem primeru nasprotujem referendumu. Predlagam pa, da podpisniki zahteve za referendum naredijo državotvorno dejanje in umaknejo podpise za referendum. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Renata Brunskole, naslednji pa bo gospod Matjaž Zanoškar, namesto Mitje Meršola.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Prav lepo pozdravljeni!

Moja volja pod obema zahtevama za referendum je jasno izražena in jo je mogoče preveriti.

Prav je, da je upravljanje državnega premoženja na enem mestu, lastništvo pa tam, kjer je danes. Sedaj veljavni Zakon o Slovenskem državnem holdingu ne zagotavlja transparentnosti. Holding bo gospodarska družba, kar pomeni, da ne bo zavezanec do informacij javnega značaja. Ne bo več odgovoren Državnemu zboru in se bo s tem umaknil tudi parlamentarnemu nadzoru. Včerajšnja dolga seja odbora za finance je bila pestra, tudi zaradi treh prekinitev, odmorov, ravno tako pa tudi zaradi tega, ker smo po več kot 8 urah s strani Vlade prejeli osnutek predloga dogovora med Ministrstvom za finance, Ministrstvom za infrastrukturo in prostor ter Sindikatom delavcev dejavnosti energetike Slovenije o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Z vsebino dogovora je soglašala Vlada na 38. dopisni seji, kar je tudi objavljeno na spletni strani Vlade. V tem dogovoru je pod točko 1 navedeno, da se Ministrstvo za finance ter Ministrstvo za infrastrukturo in prostor zavežeta tudi o ciljnih deležih energetskih podjetij na način, kot je predviden za strateške naložbe.

Nekateri kolegi so o tem že govorili, nekateri očitno tega niso razumeli. Ker niso bili na seji odbora za finance, jim tega tudi ne zamerim, vendar, med drugim je navedeno, da bo ciljni delež Holdinga Slovenskih elektrarn, torej HSE, po novem ciljni delež 50 % plus ena delnica. Gre za več vprašanj, ki se porajajo. Dravske elektrarne je sedaj 100-odstotni delež, Soške elektrarne 100-odstotni delež, Hidroelektrarne na spodnji Savi 51-odstotni delež. Vendar se bo za Dravske in Soške elektrarne – čeprav je eden od kolegov prej govoril, da ne – delež od prodaj očitno zmanjšal. GEN energija, d. o. o., ciljni delež 50 % plus ena delnica. Če podrobneje pogledamo lastništvo tega, to pomeni – morebiti pa jaz narobe razumem –, da se lahko zgodi, da bi bili v Sloveniji prvi v svetu, ki bi prodajali tudi delež v Nuklearni elektrarni Krško. Upam, da temu ni

tako. Zakaj? Pod GEN energija, d. o. o., namreč spada tudi nuklearna elektrarna in tukaj je naveden delež 50 % plus ena delnica. Če to ne drži – upam, da ne – je pa zelo možno pri Savskih elektrarnah Ljubljana, kjer je delež 100 % in tudi pri Termoelektrarni Brestanica, kjer je delež tudi 100 %. Tukaj je dogovor s sindikati ciljni delež 50 % plus ena delnica. Če ne berem prav, če ne razumem prav, bi prosila odgovor ministrstva.

Zanima me tudi, ali sta ministra v okviru vlade morebiti celo prekoračila svoje pristojnosti? Ni pa prav, da se straši ljudi, da je naša zahteva za razpis referendumov vzrok za možnost novega znižanja bonitetnih ocen. Ni res! Ni res – to potrjujejo danes na STA: "Standard & Poor's napoveduje možnost novega znižanja bonitete Slovenije". Vendar, kaj je navedeno kot bistvo? Bonitetna agencija Standard & Poor's je napovedala, da možnost referendumov na zakon o holdingu krepí negotovost glede vladnih zmožnosti. Bistvo je oblikovanje in izvedba strukturnih reform. Sedaj bi ponovila to bistvo, ker so nekateri kolegi napačno interpretirali, katero bistvo je ta bonitetna agencija opredeljevala: proračunske konsolidacije, pokojninske in zdravstvene reforme, reforma trga dela in racionalizacija državne uprave, ki so za slovensko makroekonomsko stabilnost občutno bolj pomembne kot zakon o državnem holdingu. To je strokovno mnenje bonitetne agencije Standard & Poor's – opozarja torej na vladne možnosti in na to, da je bistvena naloga vlade oblikovanje in izvedba strukturnih reform.

To je še dodatna potrditev, da v Pozitivni Sloveniji razmišljamo pozitivno in da smo se odločili prav, ko smo uporabili skrajni ukrep in lastnoročno podpisali zahtevo za razpis referendumov. V dobro Slovenije, državnega premoženja in državljanov in državljanov Republike Slovenije.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Zanoškar, izvolite.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo.

Kot veste, je bila Koroška te dni odrezana od sveta zaradi te ujme, ki je bila na Koroškem, na Štajerskem, tudi na avstrijskem Koroškem. Kolikokrat sem se spomnil razprav v tej dvorani, ko smo razpravljali o tem, da je treba tudi te periferne regije povezati s hitro cesto. Kolikokrat smo razpravljali o tem, da je zelo nesmiselno ukinjati centre za obveščanje v teh regijah in sedaj, ko se najde Koroška tako odrezana od sveta, mi še toliko bolj pride do srca in toliko bolj argumentirano lahko rečem, da opozicija velikokrat daje dobre predloge in dobre sugestije, vendar – tolikokrat kot damo dobre predloge, tolikokrat je koalicija v stanju te predloge tudi povoziti. Zakaj sem se odločil, da kljub vsem preprekam na cesti in popravljenim

območjem pridem danes v Državni zbor? Odločil sem se preprosto zato, da tukaj zelo jasno še enkrat povem, da tudi, če so bili moji podpisi skenirani, izražajo mojo trdno voljo in prepričanost, da moramo nekaj storiti, ker je bila opozicija zopet povožena.

Takrat, ko je bila oblikovana delovna skupina, takrat, ko je bilo glasovanje na Državnem svetu, in takrat, ko je bilo glasovanje v Državnem zboru okoli holdinga in ustanovitve slabe banke, je bila povožena, in takrat, ko ni več drugih možnosti in druge izbire, se poslužujemo te najvišje oblike demokratičnega odločanja, torej poskusa, da vložimo podpise za referendum. Saj veste, da ni naša silna želja, da bi bili referendumi, ampak, ko zmanjka vsega orodja, pravnega orodja, potem se poslužujemo tega – ker pač ne gre drugače. Danes, ko je kolega Bojan Starman govoril o tem, da bi se lahko o marsikateri stvari usedli in pogovorili – bile so priložnosti, bilo je veliko časa. Sedeli smo skupaj v delovnih skupinah, vendar zaman, saj naši predlogi niso bili upoštevani skorajda v nobenem segmentu, in tako smo prišli do te točke danes in tako bomo verjetno prihajali tudi v bodoče, če se bo dogajalo to, da bodo opozicijski predlogi romali v koš ali bodo povaljani z nekim težkim strojem in dani v nič. Osebnostno sem tudi prepričan, da bi se lahko našla kakšna druga oblika, ne ravno referendum. Vendar, tu smo, v tem stanju, kot smo, in naša referendumska pobuda je čista in jasna, z našimi podpisi, za katerimi tudi stojimo.

Danes je bilo veliko govora o vsebini. Pravzaprav veliko več o drugih stvareh kot o vsebini oblikovanja Zakona o Slovenskem državnem holdingu, o kateri smo mi že skoraj vse povedali. Od očitkov o netransparentnosti, do nejasnega upravljanja, vodenja. Na koncu koncev pa je slaba praksa naše države pokazala, da do zdaj nismo pokazali kvalitetnega gospodarjenja z državnim premoženjem. Strah nas je, da se to nadaljuje, tudi z oblikovanjem in sprejemanjem tega zakona – da bo to upravljanje zopet neodgovorno, netransparentno, zamegljeno. Tako bomo na nek način iz leta v leto videli, kako kopni to naše državno premoženje do tistega trenutka, ko bo res tako kot kolega Pukšič govori – da bo prišla trojka iz Bruslja in nam ukazovala oziroma sugerirala naše obnašanje in življenje tu. Tega si nihče ne želi in tudi v tej bojzani opoziciji nastopa, iz tega stališča: treba je oblikovati in sprejemati takšne zakonodaje, ki bodo dajale garancijo in garant za naprej, za našo državo in razvoj naše države.

Glede tega, kar je govoril kolega Šircelj – jaz se glede veliko stvari z njim strinjam, ne morem pa se strinjati s tem, da je tako zveličaven ta zakon o oblikovanju državnega holdinga. Saj tudi ta bonitetna hiša Standard & Poor's, ki daje svoje izjave okoli zahtev referendumov, govori, da eventualno znižanje bonitet ne bo na račun tega referendumskega zahtevka. Na drugi strani govori tudi o tem, da

tudi če sprejem tega zakona ne bo sledil takoj, to ne bo puščalo nekih trajnih in velikih posledic. Govori tudi o tem, da je že zdaj vgrajenih toliko mehanizmov, da bi, če bi želeli in če bi imeli voljo umno gospodariti z državnim premoženjem, lahko gospodarili tudi s tem mehanizmom, ki je zdaj vzpostavljen. Seveda pa so verjetno boljše oblike in boljše načini za gospodarjenje z državnim premoženjem, zato je prav, da vsi skupaj stremimo k temu, da bomo oblikovali boljše zakonodajo, jo sprejeli in da bo dajala rezultate.

Kolegica Damjana ni edina – marsikdo bi v takšnih kritičnih trenutkih najraje želel, da bi takoj ukinili opozicijo. Opozicija opravlja svoje elementarno poslanstvo, to elementarno poslanstvo pa je v tem, kar delamo – da opozarjamo, da dajemo konstruktivne predloge, da spremljamo stvari. Mi nismo odgovorni samo temu Državnemu zboru, mi smo odgovorni tudi tistim ljudem, ki so nas volili. Tako kot nas tu nekateri kregate in črnite za naša dejanja, ker si upamo vložiti zahtevek za referendum – tako na terenu tudi govorijo, da gledate zraven, kako vlada s celotno koalicijo drvi po bregu navzdol, pritiska na plin. Do kod? Do tja, ko bo prišlo do razpada in propada te države – potegnite vendarle za ročno, tu in tam potegnite, saj premalokrat stopite na prste vladi in koaliciji. V takšnem položaju smo, v takšnem. Mi z veseljem tudi poslušamo naše volivke in volivce, ki govorijo o tem, da moramo pogosteje in bolj močno potegniti za ročno zavoro, da ne bo to res dobilo neke nepredvidene oblike in nepredvidenega stanja. Zato nam ne morete očitati tega – mi opravljamo svoje poslanstvo tako, kot je potrebno to za opozicijo, in tako bomo tudi naprej. Vendar tudi tu ni rešitev – ni rešitev v tem, da se ljudje tu v Državnem zboru delimo na vas in na nas, na leve in desne in se o tem prepiramo. Rešitev je v tem, o čemer je govoril kolega Starman – skupaj bi se morali usesti in najti rešitve, sprejemljive za levo in desno stran, tako da bi jih lahko potem potrdili in imeli neko zaupanje v nadaljnji razvoj.

Vse druge stvari – da danes napovedujemo vojno, da gre za neke tajne nočne akcije – lepo vas prosim, to je pač naše delo in to je transparentno, legitimno in legalno in tako bomo delali tudi naprej. Torej, jaz sem za to, da se enkrat zares konsolidiramo v smislu, da se usedemo in da najdemo skupni jezik za takšne pomembne stvari. Se strinjamo – Slovenski državni holding je pomembna stvar. Pomembna stvar je tudi oblikovanje bank in tako naprej, pa še veliko jih bo. Edina pot in rešitev je v tem, da najdemo kompromis in soglasje. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC:
Replika, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Še enkrat, gospe in gospodje. Jaz sem vesel, da se gospod Zanoškar vsaj deloma

strinja z mano, bi pa rad še enkrat povedal, da sem bil najbrž napačno razumljen v tisti svoji izjavi, ko sem povedal, da je treba bonitetne agencije jemati zelo, zelo resno. Bonitetne ocene padajo, denar se draži, zadolževanje gospodarstva, države in bank je oteženo, obrestne mere so višje. Zaradi tega smo nekonkurenčni, zaradi tega je manj denarja za socialo, za pokojnine, za ceste, za katerekoli druge zadeve. Zaradi tega še enkrat pozivam. Tokratni poziv k referendumu je po mojem mnenju nedržavotvorno dejanje. Naredite državotvorno dejanje, umaknite podpise in vsem bo veliko bolje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Vesela sem, da je pred mano razpravljal moj kolega Andrej Šircelj, ker mi marsikatero stvari vsebinsko ne bo treba poudarjati v svoji razpravi. Ampak, ne glede na to, vsi tisti, ki so razpravljali za mojim kolegom, nekako nočejo slišati ali pa hočejo slovensko javnost prepričati v to, da se koalicija ni sposobna dogovarjati in pogovarjati z opozicijo. Če to dolgo ponavljaš, postane laž resnica. Danes je bilo že večkrat povedano, da je v polnem času zasedala delovna skupina, ki je sprejela marsikateri koristen in strokoven predlog tako opozicije, socialnih partnerjev in širše javnosti, ampak tega danes Pozitivna oziroma "Negativna" Slovenija noče slišati. Zato so me današnje razprave poslanskih kolegic opozicije prepričale v to, da zasledujejo v glavnem tri cilje. Borijo se proti temu, da bi se z državnim premoženjem upravljalo odgovorno, gospodarno, transparentno, ne pa na način, na katerega je bilo do danes, vsi zelo jasno vemo – s krajo in s prisvajanjem državnega premoženja. Bojijo se tudi, da ne bi prišlo do razkritja kreditnih map, iz katerih bi morda videli, kako si je nekdo prilastil državno premoženje ali dobil kredit na lepe oči. Glavni cilj je tisti, o katerem bo morda završalo v tej dvorani, ampak to je – rušenje koalicije in vlade Janeza Janše.

Tega ne bi vključila v svojo razpravo, če me državljanka oziroma državljan ne bi danes opozorila na nek sestanek, ki je potekal v Maximarketu v znani slaščiarni, ko se je predsednik SVIZ, gospod Štrukelj, sestel še z dvema gospodoma in je bilo iz razgovora jasno slišano, da je treba na vsak način izvesti demonstracije 17. novembra in da ni pomemben denar, pomembno je to, da se ruši vlada Janeza Janše. Ni pomemben Zakon o visokem šolstvu, zakon o holdingu in podobno. To je tisto osnovno, kar morajo državljanke in državljani slišati. Ko se nekako skrivate za vsem, kar ste danes izražali, ko govorite o nekorektnih razpravah in tako dalje, mislim, da se lahko sami

zamislite nad svojimi razpravami, tudi včeraj na odboru za finance, ko ste pozivali, da se je po teh dolinah začela plaziti pošast fašizma in podobne zadeve, kar vedno pripisujete Slovenski demokratični stranki. Res je legitimna pravica, da ste vložili zahtevo za referendum, vendar je to nedržavotvorno dejanje. Tudi vaše volivke in volivci vas na spletnih omrežjih pozivajo, da umaknete to pobudo, ampak jaz verjamem, da bodo, tudi če bo prišlo do referenduma, državljanke in državljani odločili, da je zakon potreben in da takšen, kot je ni 100 % in da lahko v bodoče pričakujemo tudi kakšno spremembo, da pa je v zaščito Slovenije in interesov države nujno potreben. Seveda teh očitkov, ki jih zdaj v svoji razpravi govorim, nočete poslušati in boste glasno protestirali, kot vedno. S svojim nekulturnim obnašanjem hočete nekako zmeti nas v koaliciji, ki se svojemu delu posvečamo z vso skrbnostjo do države, do državljanek in državljanov in do svojih volivk in volivcev. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor.

Upam, da bo Vlada čimprej prišla v ta Državni zbor z naborom ukrepov, kako sanirati škodo po katastrofalnih poplavih, ki so v teh dneh prizadele Slovenijo. Sedaj pa na dnevni red. "Ne vidimo nobenega smisla, da bi o pravici do napovedanega referenduma odločalo Ustavno sodišče. Menimo namreč, da eventualna zavrnitev zakona na referendumu ne bi povzročila neustavnega stanja v državi. Prepričani smo celo, da je zakon treba zavrniti, ker je v mnogih točkah protiustaven in krivičen." Tako je 10. januarja 2011 svoj nastop začel pooblaščen govorec Slovenske demokratične stranke, ko je bila na dnevnem redu pobuda Pahorjeve vlade za ustavno presojo, da bi lahko zaradi padca pokojninske reforme na referendumu nastale protiustavne posledice. Danes je situacija obratna, danes imamo pobudo Janševe vlade za ustavno presojo, da bi lahko zaradi padca Zakona o Slovenskem državnem holdingu na referendumu nastale protiustavne posledice. Enaki politični prijemi, samo glavne vloge so se zamenjale. Prejšnja opozicija je vse stavila na referendume, kajti to je bil zelo priročen mehanizem, kako se znebiti Pahorjeve vlade. Nič čudnega, tega političnega orodja so se uspešno poslužili tudi v mandatu 2000–2004, še posebej v obdobju Ropove vlade.

Spominjamo se lahko samo referenduma o izbrisanih. Vemo, kako se je odločilo Ustavno sodišče glede pokojninske reforme. Referenduma ni prepovedalo. Vemo tudi, kako se je med kampanjo obnašala največja opozicijska stranka pred megareferendumsko nedeljo junija 2011. Vodja

opozicije je takrat pozval, da naj ljudje glasujejo štirikrat proti – trikrat proti zakonom in enkrat proti Pahorjevi vladi. Vsa ta destrukcija je na koncu pripeljala do prvih predčasnih volitev v samostojni Sloveniji. Drastično pa so se začele nižati tudi bonitetne ocene slovenski državi in slovenskim bankam. Na koncu smo se morali zadolžiti po obrestnih merah, ki so višje od obrestnih mer, po katerih se danes zadolžujejo nekatere afriške države, ki sodijo med najmanj razvite države na svetu. V tem trenutku bi pričakoval, da bi nekdanji vodja opozicije priznal, da je z rušenjem vseh reformnih ukrepov prejšnje vlade ravnal napačno.

Danes smo v opoziciji pred podobnimi dilemami. Sam nisem podpisal pobude za referendum o Slovenskem državnem holdingu, če pa bo do njega prišlo, bom glasoval proti slabemu zakonu, ki razprodaja državno premoženje. Toda, še prej bi pozval tako koalicijo kot opozicijo, da stopimo skupaj ter na podlagi vseh ustavnih, zakonskih in poslovnih možnosti skupaj pripravimo nov zakon oziroma nova dva zakona, ki sta predmet spora. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Grill, pripravi se gospod Ivan Hršak.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Moram reči, da je predvsem v Pozitivni Sloveniji zelo veliko inovativnosti pri pridobivanju podpisov, razmnoževanju podpisov in tudi kritik na račun tega zakona, o katerem danes odločamo za ustavno presojo. Vse te navedbe, neresnice ne držijo, in ni časa, da bi ga ponovno tukaj razlagal v tistih točkah, kjer ste javnosti iznašali neresnice. Ampak, če začnemo že s potrebo po ustavni presoji – dajmo si naprej prebrati Ustavo in temeljno ustavno listino Slovenije, ki v uvodu navaja, da je Slovenija neodvisna in svobodna država. Ampak, kaj to zagotavlja? Ne samo, da je to zapisano v naši Ustavi oziroma v naši ustavni listini, za to je v prvi vrsti treba tudi imeti ekonomsko neodvisnost. Koliko pa smo še daleč od tega, da to ekonomsko neodvisnost ohranimo? Mislim, da je časa ostalo zelo malo, in je treba resnično stopiti skupaj in poiskati način, da se država pobere iz težkega položaja, da da zaupanje mednarodnim finančnim trgov, da bomo lahko dobivali svež kapital po ugodnih obrestnih merah, da bomo konkurenčni, predvsem pa, da bomo lahko prišli do denarja. Spomnimo se poletnih mesecev, ko je bilo samo za 50 milijonov evrov interesa, da kupijo naše obveznice. Tukaj je tista nujnost, da se ta zakon uveljavi.

V opoziciji poskušate kritizirati, da je ta zakon netransparenten, da bo nekako Državni zbor obšlo, da ne bomo o tem nič vedeli, da ne bomo nič odločali o tem, kje so pripravljene smernice, kje je strategija itd. Dajte pustiti, da se

zakon uveljavi. Zelo lepo in natančno piše v zakonu, da bo po smernice in tudi strategijo treba v Državni zbor. Ampak – kdo bo to naredil? Ne očitati vladi, da je ona tista, ki mora to pripraviti – to bo holding potem sam, ko bo uveljavljen zakon. Tukaj je tisto, kar je treba upoštevati. S strani opozicije je bilo izrečenih kar nekaj neresnic, da ne bo nihče iz opozicije imel možnosti nadzorovati ali soodločati v tem holdingu – tudi to ne drži. 4 člane nadzornega sveta se bo imenovalo na pobudo poslanskih skupin. Tudi za opozicijo bo tukaj možnost, da ga dobi. Zagotovo pa ga bo lahko predlagala Komisija za nadzor javnih financ, ki ima večino. To pomeni, da bo opozicija v nadzornem svetu imela vsaj enega. Kaj lahko temu oporekate? Ves čas boste imeli informacije, ves čas boste lahko soodločali in nenazadnje tudi kritizirali.

Pravite, da se tisti, ki nasprotujemo temu referendumu, bojimo ljudstva. Niti najmanj ne. Jaz sem prepričan, da če bo prišlo do referenduma – upam, da se bo kdo izmed vas premislil, da ga bo srečala odgovornost in nenazadnje tudi pamet, da umakne podpis in da ne pride do tega referenduma –, da bodo ljudje odločali odgovorno, kajti brez tega zakona, brez sanacije naših državnih podjetij, pridobivanja svežega kapitala, je pod velikim vprašajem, ali bomo še sposobni financirati pokojnine, naše šolstvo, naše zdravstvo in nenazadnje tudi številne službe. Zato tukaj ni veliko dileme, ali iti v tako spremembo ali ne. Žal mi je, da opozicija jemlje za tarčo celo državo samo zato, da nagaja ukrepom, ki jih ta vlada in ta koalicija dobronamerno pripravljata in tudi sprejemata. Bilo je dovolj časa za sodelovanje, bilo je dovolj časa tudi, da ste lahko dajali pripombe, ki so bile v veliki meri upoštevane – ne vse, ampak v veliki meri pa. Sedaj pa ni več časa. Res bi bilo prav, da bi se ta zakon uveljavil. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Hršak, pripravi se prosim mag. Stanko Stepišnik oziroma – se opravičujem – pred njim še mag. Majda Potrata in še nekaj ostalih.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegi in kolegi!

Da se naša država prvič po osamosvojitvi nahaja v izjemno težkem položaju, smo si verjetno vsi enotni. Da moramo prav zaradi tega izjemno težkega položaja takoj nekaj storiti, smo si enotni v koaliciji, žal pa tega ne moremo reči za opozicijo, žal. Več kot žalostno je, da tudi v teh najtežjih trenutkih naše države pozicija in opozicija nista enotni, da enotno ne podpirata pripravljenih korakov za izhod iz krize. Še več, opozicija, Pozitivna Slovenija plus ostali trije poslanci, je samo 15 minut pred potekom roka vložila celo zahtevo za referendum o Slovenskem državnem holdingu. To je po mojem mnenju nesprejemljivo. Nesprejemljivo iz

razloga, ker si država enostavno ne more več privoščiti odlašanja s prepotrebni nujni ukrepi za stabilizacijo javnih financ, kamor spada tudi Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Zelo pomembno se mi zdi, da so se državljani v raznih anketah v zadnjih dneh večinsko izrekli proti referendumu, saj se zavedajo, da je referendum popolnoma zgrešen in neprimeren v tem času.

Do sedaj mi je bilo jasno, da opozicija lahko v Državnem zboru marsikaj reče, ampak, da lahko reče prav vse, kar ji pada na pamet, tega pa do sedaj nisem vedel. Na kaj mislim s tem? Mislim predvsem na izjave opozicije iz SD, ki govorijo o razprodaji državnega premoženja in o kraji stoletja. Takšna retorika je nedopustna, saj ne vzdrži skozi argumente predlaganega Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Žal to govorijo tisti, ki so zadnja 3 leta vodili slovensko državo, pa zadev niso uredili zadovoljivo – še več, s prekomernim in povsem nekontroliranim zadolževanjem države so bistveno pripomogli k današnjemu finančnemu stanju države. / oglašanje iz dvorane/

Nas niste takrat mešali pri vodstvu države, pa nas tudi zdaj ne mešajte. Namesto, da bi vsaj zdaj konstruktivno delovali v smeri sanacije javnih financ, delujejo žal ravno v nasprotni smeri. Opozicija – sedaj mislim tako na Pozitivno Slovenijo kot SD – dela prav vse, da bi onemogočila, blokirala čimprejšnjo prepotrebno sanacijo in stabilizacijo javnih financ, kot si jo je zamislila koalicija. Z navedenim načinom stabilizacije javnih financ se absolutno strinjam, saj smatram, da je to pravi način za rešitev problema. Na podlagi vsega navedenega menim, da je zahteva za referendum o Slovenskem državnem holdingu nesprejemljiva. Obenem trdno verjamem, da bo Ustavno sodišče modro presodilo, da bi neuveljavitev predlaganega novega načina upravljanja z državnim premoženjem povzročila takojšnjo nepopravljivo škodo za naše javne finance ter posledično nadaljnje zmanjševanje ugleda in zaupanja tujine v našo državo, kar bi seveda lahko pripeljalo do potrebe, da bi Slovenija morala zaprositi za mednarodno pomoč, kar pa bi bilo za naše državljanke in državljane prava katastrofa. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata, pripravi se gospod Ivan Pišek.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Nikomur ne jemljem pravice do odločitve, ali se bo pod referendumsko zahtevo podpisal ali ne. To je stvar svobodne presoje, zato je nedopustno kar nekateri razlagajo o državotvornosti in nedržavotvornosti. Potem bi morala kaj o državotvornosti ali nedržavotvornosti reči tudi na račun sklepa o zahtevi Državnega zbora, da Ustavno sodišče presodi, ali bo dovolilo

referendum ali ne. In moram reči, da se ta zahteva tako bere, da se pod njo ne bi nikoli podpisala zaradi tega, ker kaže nedoslednost – jaz se ne bi podpisala, gospod Tanko! – v celi vrsti stvari. Vem, da se zelo lepo bere. "V ustavni demokraciji je človek subjekt in ne objekt oblastnega delovanja, njegova samouresničitev kot človeka pa je temeljni namen demokratične ureditve. Tako ste bili navdušeni nad tem, da ste to zapisali ne samo na 6. strani, ampak ste na 7. strani ponovili. Tisto, kar me pri tej zahtevi posebej moti, je to, da ste opozicijo pogosto napadali, kadar je ugotavljala, tudi glede neustavnosti Zakona o Slovenskem državnem holdingu, da o neustavnosti odloča Ustavno sodišče. Če boste prebrali svojo zahtevo – polovica teksta temelji na trditvi, da je veljavni Zakon o upravljanju kapitalskih naložb neustaven. Ja, kako zdaj? Ali koalicija sme trditi, da je nekaj neustavno, opozicija pa ne, samo zato ker je opozicija? Dajte imeti neke normalne in enotne kriterije. V mnenju je bilo slišati eno od poslanskih skupin: "Slovenija izgublja kredibilnost. Izgublja kredibilnost še vedno na osnovi opozicije. Zavedati se je treba, da Slovenija ene same reforme ni sprejela od leta 2009, kljub velikim obljubam, in čas bi bil, da se tega zavedamo." Ja, kdaj pa so prišle prve zahteve po reformah, na katere nas je opozarjala tudi Evropa? Leta 2005 – se spomnite magičnega trojčka, Masten, Jože P. Damijan, enega sem izgubila, pa še koga bi lahko dodali.

Kaj je bilo s tistimi reformnimi zahtevami? Tedanja vlada Ivana Janše se je pred reformami ustavila zaradi tega, ker med ljudmi zanje ni bilo podpore. Ko pa je te reforme pripravila Vlada Boruta Pahorja, je nepripravljenost javnosti za reforme spretno izkoristila za štirikratni referendumski ne. Jaz bi vam zdaj lahko povedala, kdaj je bila Vlada Boruta Pahorja v enakem položaju kot je zdaj vlada Ivana Janše – ko je 14. decembra 2010 sprejela pokojninsko reformo, 26. oktobra 2010 zakon o malem delu, 29. marca 2011 Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Kje ste bili takrat? Kje je bila vaša državotvornost? Ne mi, prosim, pridigati o državotvornosti in nobena milost ni, spoštovana koalicija ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Pišek ima besedo, pripravi se gospod Janez Vasle.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala, podpredsednica, ampak rabim malo več, zato se sedaj odpovedujem. 50 sekund samo. Bom potem, hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
V redu. Hvala lepa.

Gospod Janez Vasle, pripravi se gospa Eva Irgl – oziroma verjetno tudi ne bo razpravljala – in potem gospa Tamara Vonta.

JANEZ VASLE (PS NSI): Dober večer vsem skupaj. Po napornem dnevu vse lepo pozdravljam.

Jaz sem bil na predvečer praznika reformacije na državni proslavi in sem opazil, da je bilo tam kar precej sedežev praznih in da je bilo med povabljenimi prisotnih zelo malo vas iz vrst Pozitivne Slovenije. Ko sem prišel domov iz proslave, sem po TV videl, zakaj vas ni bilo. Ampak, takrat ni bilo še nobenih teh dvomov in tudi ne bi jaz o tem sodil. Stalno nam očitete neko ustvarjanje izrednih razmer, ampak se mi zdi, da je tole sedaj ravno to, da se ustvarjajo neke izredne razmere. Tako, da mi dostikrat pri poslušanju teh razprav večkrat pride na misel tisti vzklík: "Stari, držite tatu!".

Sedaj pa še nekaj vprašanj. Zakaj je tak strah pred holdingom? Dokapitalizacije državnega premoženja niso prinesle rezultatov. Vedno znova je bilo treba davkoplačevalski denar vlagati v banke, v Adrio in podobno. Zakaj ne zdaj poskusiti nekaj drugega, uvesti enoten nadzor in tako dalje – da ne ponavljam teh razprav, ki so se vrstile čez cel dan – in zakaj je treba zankati in zavreti začetek ponovnega zaupanja v naše sposobnosti, kot slišimo, da prihaja, da se izboljšujejo naše bonitete in tako naprej. Jaz imam občutek – in v svoji razpravi je moj občutek potrdil tudi gospod Starman –, da se s temi odpori v vseh oblikah skriva eno veliko prepletanje in pretakanje velikega bogastva, ki bi se z ustanovitvijo holdinga lahko razkril. Moja generacija se spomni, ko so naredili atentat oziroma ugrabili Alda Mora v Italiji, njihovega premiera, in ga tudi ubili, te Brigate Rosse – mislim, da so bile Brigate Rosse –, ko so vsi iskali tega Alda Mora, obenem pa prosili boga, da ga ne bi našli, in tako se mi tudi zdaj zdi, da se lovimo okrog tega.

Kot se sliši, je bilo na teh poletnih razgovorih doseženo neko soglasje glede holdinga, zdaj pa, na vrat na nos, referendum in spet prelagati tako pomembno odločitev, komplicirano odločitev na pleča državljanov. Mislim, da bi bil čas – to sem že rekel enkrat v eni razpravi –, da bi se le nekako poenotili, da bi se nehali najedati, tudi to sem že rekel. Bom sedaj kot zdravnik povedal en tak primer, da se mi zdi Slovenija kot nek pacient v astmatičnem napadu. Astma se pa opisuje nekako tako, da te nekdo za vrat drži, da te duši, obenem pa ne stisne do konca, da bi te zadavil. Mislim, da bi bilo dobro, da bi malo odstopili.

Gospod kolega je prej omenil prodajo Petrola – da se nič ne ve, kdo ga prodaja. Mogoče se bo pa, ko bo holding, vedelo, kdo prodaja Petrol ali karkoli se bo prodajalo. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Nekaj sprememb je prišlo pri prijavih in odjavah poslank in poslancev, zato je sedaj na vrsti gospod Jožef Kavtičnik, pripravi se mag. Stanko Stepišnik in potem gremo naprej po seznamu.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa. To izredno sejo je zahtevala koalicija in ne mi – toliko, da ne bi prišlo do kakšne zmote.

V vseh teh mesecih in po dolgih urah najrazličnejših razprav ugotavljam, da je ostalo res izredno malo možnosti, da med opozicijo in vladajočo koalicijo lahko pride do kakršnegakoli dogovora. Med nami je toliko razlik, predvsem pa povsem drugačnih pogledov, da je to skoraj nemogoče premostiti. To sem danes slišal in to slišim že vseskozi. Kje so te ključne razlike med opozicijo in koalicijo? V Pozitivni Sloveniji zagotavljamo načelo demokratičnosti. Vi v koaliciji, predvsem v SDS, pa načelo trde roke in diktata. Mi zagovarjamo socialno državo, vi pa družbo elite. Mi zagovarjamo javno šolstvo in zdravstvo, ki naj bo dostopno vsem pod enakimi pogoji, vi pa vstop kapitala na ta občutljiv prostor ter ustvarjanje privilegijev. Za ene boljše izobraževalne programe, za druge slabše, za ene boljše zdravstvo, za druge slabše – to je vse odvisno od tega, koliko ima kdo pod palcem. Mi se zavzemamo za človekove pravice, za pomoč ljudem, ki to potrebujejo – recimo zakon o osebni asistenci, ki ste ga tako z levo roko povozili – in postavljamo človeka pred kapitalom, vi pa se zavzimate za poostren nadzor nad vsem in nad vsakomur, saj ne zaupate nobenemu, delite ljudi na vaše in naše ter postavljate kapital pred človeka. To smo danes že slišali.

Ko govorimo o ustanavljanju Slovenskega državnega holdinga – mi nismo nasprotovali, sodelovali smo v delovni skupini in dajali tudi ustrezne predloge. Razšli smo se pri nadzoru. Samo tukaj bi vi potrebovali nekaj več odločnosti ali zdravega razuma, pa bi bila zadeva speljana. Seveda, razum tukaj pri vas ni možen, zato ker gre za veliko denarja, za velik posel, za vas pa je denar sveta vladar. Zato se ne želite umakniti iz upravljanja in iz nadzora. Vi govorite, da bo v Državnem zboru nek nadzor, da bo Državni zbor sprejemal strategijo. Ali to je strategija, ki bi jo naj sprejel Državni zbor? Prodaja oziroma dogovor s sindikati o toliko in toliko procentih deleža elektroenergetskih ustanov itn.

Zato jaz osebno pri tem dejanju ne bom sodeloval – še več, pri polni zavesti, in ne s tresočo roko, sem podpisal zahtevo za referendum in se zavedam odgovornosti, polne odgovornosti do mojih otrok, do vnukov in do vseh državljanek in državljanov. V prvi vrsti pa dajem še vedno človeka pred kapital in zato ne bom umaknil tega podpisa, imate pa vso legitimno pravico, da vložite ta zahtevek, ki ste ga naslovili na Ustavno sodišče. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala.

Besedo ima mag. Stanko Stepišnik. Potem je na vrsti gospa Tamara Vonta.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Zakon o Slovenskem državnem holdingu je pripravila vlada in vlada nosi vso odgovornost, ali bo ta zakon sprejet, bo šel po normalni poti, ali bo imel na poti ovire. Takrat, ko predlagate zakon se moraš dogovarjati s socialnimi partnerji, se moraš dogovarjati z opozicijo, moraš jo poslušati in moraš tudi nekaj njihovih zamisli v zakon nesti. Vse, kar se sedaj dogaja – da zakon ne gre po normalni poti – vzemite krivdo nase, vi ste odgovorni za to. Če bi bil zakon dobro pripravljen, bi ga sprejela tudi opozicija, in, če bi bil dobro dogovorjen s socialnimi partnerji, ne bi imeli takih kravjih kupčij, da se je Ministrstvo za finance dogovarjalo z enim sindikatom o ciljnem deležu prodaje energetike v Sloveniji. To pa res ni naloga sindikata, da bi se pogovarjal o lastninjenju z vlado oziroma državo. Zakon ima čisto popolnoma drugo poslanstvo. To vnaša več nemira med ostale sindikate. Boljše bi bilo sindikat odvrniti od tega – da se nima pravice spuščati v lastništvo podjetij, ampak je njegova skrb delitev dobička, skrb, da se izpolnijo osnovni pogoji po kolektivnih pogodbah, in da tudi skrbi in pomaga podjetjem takrat, ko gre za ohranjanje delovnih mest. Najmanj pa to, da se sindikat spušča v lastništvo! V privatno lastništvo se nikoli ne spušča, pa tudi državno se ne bi smel.

Ta Slovenski državni holding je sedaj gospodarska družba – in kaj moti državljanke, državljanke in nas v opoziciji? Motita nas dve stvari. Prvič, da se to državno premoženje, ki je vredno 10, 13 ali pa 50 milijard – posredno, neposredno, če bi dobro gospodarili v 20 letih – prenese iz nadzora države, Državnega zbora, v privatno družbo, v d. d. družbo. Država oziroma Državni zbor potem nima več nadzora nad tem premoženjem. To premoženje je od vseh državljanek in državljanov, ne od aktualne vlade.

Drugo, kar je moteče, je to, da je v temu zakonu skupščina vlada, da ima nadzorni svet 9 članov in večino postavlja aktualna vlada. To ne gre, ne moreš upravljati, ne moreš tudi sam sebe nadzirati. Tukaj bi morali popustiti pri nadzoru, da bi bilo drugače narejeno. Saj vam se ne gre verjetno za nadzor, vam se gre za upravljanje premoženja, da bo čim večja donosnost tega premoženja. Tudi prodaja državnega premoženja bi naj šla v proračun kupnine – zdaj gre samo v dividende. Nevarnost je, da se ta denarni tok, ki je v holdingu, pretaka med različnimi podjetji – tam se lahko ustvarjajo zamegljene stvari in zopet bomo imeli probleme v bodočnosti.

Sedanja ureditev gospodarjenja z državnim premoženjem je narejena preko AUKN

in to, kolikor smo slišali, nas trenutno zadovoljuje, saj so bili narejeni neki donosi v zadnjem letu, in pravzaprav ni nič narobe. Tudi ne vem, kaj bi naj presojalo Ustavno sodišče – ali samo besede, da je nova organizacija SDH boljša kot pa AUKN. Moti nas tudi, da ni nobenih številčnih rezultatov in analiz boljšega gospodarjenja v SDH, boljše transparentnosti, dobičkonosnosti, oziroma, da bi bile kakšne večje koristi za državljanke in državljane. Ko takšen projekt pripravljate in če želiš, da uspe – če že manjši projekt podjetja narediš – morate imeti vnaprej predvideno, da boš prepričal vse ostale, da ga sprejmejo. Postavljajo se vprašanja, kaj bomo imeli Slovenci od tega SDH? Ali bomo imeli zato manjšo zadolžitev? Kolikšna bo manjša zadolžitev, ko bomo prodajali državno premoženje? Ali bomo imeli več zaposlitev, ali bomo celo doživeli gospodarsko rast, če nam uspe prodati polovico državnega premoženja? Trenutno imamo 3 pakete, 300 ukrepov, 16 % denarja iz Evrope v državnem proračunu, milijardo 400 milijonov, predvideno pa 2 % negativno gospodarsko rast za naslednje leto. Ja, za božjo voljo, kaj bomo pa morali narediti, da bomo imeli plus 2 % gospodarsko rast, kar je verjetno naš cilj. Ali bo uravnoteženje javnih financ s SDH boljše, kot je danes? Bo finančni primanjkljaj manjši? Koliko denarja od tega državnega premoženja bo šlo za gospodarsko rast, koliko za porabo, koliko za potrošnjo, koliko za razvoj in raziskave, investicije, izobraževanje ali pa zaposlovanje? To so podatki, ki bi animirali vse državljanke in državljane, če bi imeli neke konkretne številke.

Pozitivna Slovenija je dejansko rekla, da se ne nagiba k referendumu. Referendumi so skrajni ukrep, en referendum stane približno 3 milijone evrov in to je ena osnovna šola. Z vsakim referendumom pošljemo v zrak eno osnovno šolo. Zato je Pozitivna Slovenija že predlagala, da le vsi stopimo en korak nazaj in se nekako dogovorimo, ker ta skrajni ukrep, referendum, ni po naši volji. Mislim, da je to trenutek, ko ne sme zmagati trmoglavost, aroganca, temveč politična zrelost in modrost. To bo zmaga vseh! Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Tamara Vonta, pripravi se gospod Jani Möderndorfer.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Naj začnem s tem, da, če je res, kar se je zgodilo s podpismi, ki so skrivnostno izginili in se menda spet pojavili, da potem upam, da se zavedamo, da smo na pragu ene hujših kršitev in škandalov v tej državi, da je padel še zadnji steber in da resnično nič več ni sveto.

Pričakovati je bilo, da se bodo pojavili veliki apetiti v energetiki, ker je v energetiki moč, suverenost, konec koncev tudi prihodnost. Tega se najbolj zavedajo tiste slabše razvite države, ki se zaradi tega, ker nimajo dostopa do energije,

tudi veliko počasneje razvijajo. Pri tem jim tudi dosti pomagamo in dejansko je tu kleč. Jaz sem bila neprijetno presenečena, ko sem videla ta dogovor, ki ga je vlada sklenila s sindikatom glede prodaje deleža v energetskih podjetjih. Sicer je bilo že nekaj časa jasno, da se bo to zgodilo, recimo prodaja GEN – s tem gre v paketu zraven tudi NEK. Seveda bo država zadržala tisti delež, ki ga mora, tudi po meddržavni pogodbi, zadržati, ampak poskus menjave vodstva v GEN je bil že spomladi in zaradi tega je tudi močno zaškripalo v koaliciji. Eden zadnjih poskusov je bil, mislim, da dva ali tri tedne nazaj, in na čelo GEN naj bi se postavil človek, ki je bolj prijazen vladi – v bistvu gre za nekega poslušnega uradnika iz tistega konca. Seveda se je pojavila potem precej širša in boljša rešitev – to je prodaja GEN. Gre za prodajo posavske kokoši, ki tudi v najhujši recesiji in krizi, nese izključno zlata jajca. Katera država je tako nespametna, da bi to prodala? Očitno naša. Mislim, da je jasno tudi, kam bo ta denar šel, jasno je tudi iz tega dogovora – če si pogledate, kaj je pod 2. točko, pod 2. alinejo, vam bo jasno, kam bo ta denar šel.

Polni smo besed o potrebi po obnovljivih virih energije, načrtujemo pa prodajo hidroelektrarn, na Dravi recimo. Še več, slišim, da je pripravljen nov energetski zakon, ki bo ubil zasebno iniciativo, sesul male investitorje in dolgoročno uničil lokalizirano energetsko samozadostnost. Pa tako radi govorimo o samozadostnosti, energetski in tudi drugačni. Pogosto slišimo – danes smo to slišali vsaj 175-krat –, da država slabo gospodari s svojo lastnino. Ali jo samo zato potem prodajamo? Ja, pa gospodarimo boljše. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je po našem mnenju slab, ne za nas, slab je za ljudi in odnesel bo še tisto, kar je ostalo, zato smo proti. V oholosti te vlade neslišani, naši predlogi niso upoštevani in potem – kako zanimivo – se že drugič v nekaj mesecih izgubijo podpisi, ki so se zdaj menda nekako našli. Ne vem, bomo še počakali, kaj se bo s tem zgodilo. Besedičenj koalicije o referendumu sploh ni vredno komentirati, zato ker prihaja iz ust ljudi, ki so si z referendumimi tlakovali svojo politično pot. Zato je škoda izgubljeni besed. Jaz pa verjamem, še vedno, da ljudje niso neumni in upam, da vedo, da se na holdingu ne lomi obstoj ali pa neobstoj te države in blagostanje ljudi. Tako neumni pa niso. Jaz razumem vašo vnemo pri napadih na našo odločitev o referendumu. Silno se trudite, da bi jo preprečili in to tako, da stopate čez rob okvirov demokracije in zakonodaje, in jasno je zakaj – če ljudje na referendumu ne potrdijo vaših načrtov, potem je že zelo načeta verodostojnost vlade v bistvu na dnu in potem ostane samo še eno – saj veste, kaj.

Nujno potrebne reformne ukrepe ste izkoristili za vašo željo po plenjenju še preostalega državnega premoženja. Katere reforme smo potrebovali že lani, pa še prej, in letos, seveda, še bolj? O tem govori tudi

bonitetna hiša, ki v glavnem govori ves čas o pokojninski reformi in reformi trga dela. To vse govori tista bonitetna hiša, v kateri se danes verjetno vsem članom že močno kolca, ker vsi toliko govorimo o njej. Vendar zakona o holdingu tam ni in z vztrajanjem pri tem zakonu in igračkanjem in s tem, da tule cel dan sedimo in o tem govorimo, vi ogrožate reforme, tiste prave – pokojninska, reforma dela. Za to gre. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jani Möderndorfer, pripravi se gospod Franc Jurša.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): "Glede na navedene razloge zahtevamo razpis zakonodajnega referendumu, na katerem naj se ljudstvo odloči, ali je za uveljavitev zakona, ki bo omogočil zadnjo fazo privatizacije državnega kapitalskega premoženja, tako da se bodo le maloštevilni posamezniki obogatili s premoženjem, ki so ga državljani Republike Slovenije ustvarili oziroma ustvarjali desetletja. S tem zakonom se vladajoča politika izogiba odgovornosti, ljudje pa bodo v še večji socialni stiski. Na referendumu naj se odločijo o zakonu, ki ne bo samo še naprej omogočal, temveč tudi bolj na široko odprl vrata nepravilnostim, ki so se dogajale v preteklosti pri upravljanju in privatizaciji državnega premoženja. Predlagamo, da se referendum izvede skupaj z lokalnimi volitvami leta 2010," se je glasil poziv SDS in pa, mislim, da, SNS, ki so pravzaprav govorili in uporabljali ta jezik za začetek postopka o referendumu AUKN. To vse so spisali leta 2010, ko smo že bili v recesiji, v krizi. Imeli smo resne težave, vlada se je pripravljala na reforme, ampak ta ista stranka je takrat uporabljala besednjak, da je preprosto treba stvari preveriti pri ljudstvu. Seveda tega ni bilo. Ni bilo zato, ker se je SNS premislil, umaknili so podpise in seveda poizkus je bil neuspešen.

Danes uporabljati jezik, ki ga je uporabljal predsednik odbora za finance – v stilu državotvorno, nedržavotvorno in kaj jaz vem, kaj še vse – bi seveda rad predstavil samo zato, da bi pripeljal do točke, ko bi nam se prižgala zelena luč, da je treba nekaj storiti. Lahko vam v miru povem, da smo mi pripravljene marsikaj narediti, ampak ne na način kot je predlagal predsednik odbora za finance, ko je rekel: "Naredite državotvorno potezo in preprosto umaknite podpise". Kaj boste pa vi naredili? Kaj bo naredila Vlada? Saj se ne igramo igrice, saj ne vlagamo kar tako ene zahteve za referendum samo zato, da bi malo časa zabili v tem prostoru. Enostavno s te strani odgovora ne dobimo. Zato je razmislek o tem nujno potreben. Glede na to, da boste danes z zahtevo z glasovanjem uspeli, upam, da boste kljub temu resno razmislili, kaj to pravzaprav pomeni. Imeli ste 30 dni časa, da razmišljate tudi o potezah z vaše strani, ne samo s te strani. Verjamem, da boste to naredili.

Državni sekretar, ki bo šel v anale, ker rad pripoveduje anekdote, je danes povedal marsikaj. Gospod Živkovič je rekel, da je bilo to vse skupaj naprej planirano. Namreč, hotel je povedati, da smo se s sindikati pogovarjali in dogovarjali za vse to, kar danes imamo, in celo povedal, da – in s tem postavil na laž eno od mojih kolegic – je sindikat bil v poslanski skupini in se dogovarjal, ker so zamudili, ker so prišli na pogajanja. Lahko vam povem točno, kaj se je zgodilo, da ne bomo obračali besed in padali v anekdote. Ta anekdota, po mnenju državnega sekretarja, se je zgodila 25. 10. ob 9.20, ko so bili na sestanku v poslanski skupini, sodelovali so pa 3 poslanci. Za ta sestanek so zaprosili s strani sindikata, sodelovali so Renata Brunskole, Jože Velikonja in Stanko Stepišnik. Zanimalo jih je, kakšna so naša razmišljanja o položaju, o samem referendumu. Tisto, kar je najbolj bistveno – želeli so se pogovarjati o energetiki, ker je to bil sindikat energetike in ne gumarski sindikat, kar se nam danes očita. To je bistvena razlika. Zato bo gospod državni sekretar Živkovič moral resno razmisliti, kdaj in na kakšen način koga obtoži – razen, če je bil to spet eden od manevrov, ki jih zelo rad uporablja gospod minister Šušteršič, ko pravi, da je bilo to vse vnaprej dogovorjeno, in da smo imeli figo v žepu ves čas zato, da smo lahko zadnjih 15 minut izkoristili priložnost in vložili zahtevo.

Da bo enkrat za vselej jasno, še enkrat ponavljam, in to sem se navadil v tem Državnem zboru, ker je treba enostavno ponavljati kot papiga kar naprej eno in isto, ker to počnete –, tega nismo načrtovali. In to, zelo preprosto povedano, iz enega razloga. Namreč, mi smo bili obveščeni od tega istega sindikata – in takrat se je zgodil tudi prvi stik s tem sindikatom, o katerem govori državni sekretar gospod Živkovič –, da iz teh podpisov ne bo nič, ker so bili enostavno prepozno obveščeni. Tukaj je naš problem zelo velik. Ne več samo Pozitivne Slovenije, ampak vseh, ki sedimo v tej dvorani in vlade. Namreč, kredibilnost in zaupanje sta padla na tako nizko točko z dejanjem, ki ga danes v Državnem zboru še nihče noče komentirati in se ves čas delamo kot da tega dogodka ni, novinarji na Twitterju pa že vsi sprašujejo, kaj se v resnici dogaja. Ko bomo v posmeh vsi skupaj ugotavljali, da bomo v teh 35 dneh imeli spet pred nami zbiranje podpisov še za en referendum, namesto, da bi se resno usedli in se vprašali, kdo pravzaprav ogroža temelje demokracije. To bo zanimiv podatek.

Zato jaz apeliram na vse, predvsem pa na tiste, ki ste sprožili vprašanje okoli tega, kdo pravzaprav dela za to državo in kdo ne, in kaj je državotvorno dejanje in kaj ne. Državotvorno bi bilo, če bi se dejansko poklicali, usedli in se začeli pogovarjati, kaj je za storiti. Jaz imam konkreten predlog, da se ne bomo sprenevedali. Pripravite zakon s tremi členi, zaradi mene tudi s samo enim, katerega ga boste po hitrem postopku – kar vam je v navadi in ni nobenega problema, ker to znate, to ste dokazali v zadnjih

8 mesecih – sprejeli, in s katerim preklicujete obstoječi veljavni zakon, ki bo nastopil takrat, ko bo čas zanj. Ko bo to sprejeto, bomo mi, ko bomo videli, da je to vloženo, takoj umaknili podpise. Ni noben problem, ker potem se bomo začeli pogovarjati od začetka. Prepričan pa sem, da ta zakon ne prinaša nobenih škodljivih posledic za dolgoročni razvoj, zaradi tega, ker obstajajo danes vsi atributi, ki zagotavljajo, da lahko mi upravljamo to premoženje še naprej do takrat, ko se bomo res dogovorili, kaj je najboljša za premoženje v tej državi, ki je last – ne pozabite – državljanek in državljanov. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi se gospa Barbara Žgajner Tavš.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Še enkrat lep pozdrav vsem kolegom in kolegicam.

Moje ugotovitve so, da je v zadnjih 14 dneh oziroma treh tednih v tej hiši demokracije ozračje zelo naelektreno. Zaradi česa je tako, si verjetno vsak tolmači po svoje. Priznati pa si moramo tudi, da v tej hiši vsak govori vse, kar hoče, lahko se tudi lažemo oziroma lažete, lahko tudi žalijo oziroma žalimo. Tudi sam osebno sem na svoji koži to najbolj občutil. To je za začetek.

Zdaj pa glede samega zahtevka. Res je, da si v koaliciji – vsaj tako sem prepričan – referendum ne želimo. Moram pa reči – nekdo je rekel, da se ga bojimo –, da se ga tudi bojimo ne, predvsem zaradi tega, ker je splošno razpoloženje ljudi v Sloveniji tokrat malo drugačno, kot je bilo morda v lanskem letu ali še malo nazaj.

Referendum prinaša tudi določene stroške, ljudje, državljanje, državljanke, pa mislijo, da so vseeno poslali v to hišo demokracije nas, ki imamo neko odgovornost in dolžnost, da opravimo svojo obveznost, in ta obveznost se mora zgoditi tukaj. Jaz bi vas spomnil – nekateri ste sedeli oziroma smo sedeli skupaj na Gregorčičevi 27 v začetku letošnjega poletja. To so bili predsedniki strank in vodje poslanskih skupin in smo se dogovorili, da bomo skupaj pripravili ta dva zakona – o enem danes govorimo, o enem pa ne govorimo, ker menda niso izpolnjeni pogoji za uvedbo referendum. Od takrat je poteklo nekaj časa. Po mojih informacijah ste tvorno sodelovali in določene stvari tudi dorekli. Potem, ko smo imeli v Državnem zboru razpravo, pa ste določene stvari obstruirali in se niste hoteli pogovarjati. Danes si to očitamo. Zakaj? Zakaj se nismo pogovarjali, ko pa smo imeli dosti časa? Eden izmed mojih dobrih kolegov je danes rekel in ocenjeval, kako funkcionira ... Gospa podpredsednica, zagotovite mi normalno razpravo, kajti kolegice in kolegi me motijo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Samo malo, kolega.

Vljudno prosim vse kolegice poslanke, kolege poslance, da poslušamo razpravo gospoda Jurše.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Ni treba poslušati, če ne želijo, ampak bi prosil za tišino, da bom lahko povedal, kar mislim. Običajno sem zelo kratek, tudi tokrat ne bom predolg.

Funkcioniranje koalicije in funkcioniranje opozicije je nam vsem jasno. Nekateri smo sedeli v koaliciji in še sedimo, nekateri smo nekaj časa sedeli tudi v opoziciji. Moj kolega Matjaž Zanoškar se nasmiha, ker ve, da je biti v opoziciji bistveno boljše, ker si lahko tudi zelo všečen. Tako so govorili svoj čas tudi SDS, če lahko dopolnim. Vedno je lažje biti v opoziciji. Koalicija prevzema neko odgovornost v tej državi. Opozicija pa lahko govori všečno. To, da je danes nekdo rekel, da so socialni, da predvsem skrbijo za šibke itd. – tudi stranka, kateri pripadam, skrbi za to, ampak smo pa tudi v koaliciji in moramo po drugi strani zagotavljati, da bomo čim več sredstev pripeljali v ta proračun, da se bomo čim manj zadolževali in to je ključno vprašanje, tako na lokalni ravni kot tudi na državni ravni. Mi smo rekli, da je to eno najtežjih vprašanj v tem mandatnem obdobju, ko govorimo tudi o holdingu. Poslanska skupina, kateri jaz pripadam, je to podpirala, in tudi v tem trenutku podpira in mislim, da moramo centralno urediti upravljanje z državnim premoženjem. Za nas je zelo pomembno, da je Kapitalska družba samostojna pravna oseba znotraj holdinga, da upravljajo z njo predstavniki upokojencev in sindikalistov in da ta sredstva zagotavljamo za usklajevanje pokojnin. Jaz sem prepričan v to, da bomo v naslednjem letu in tudi leta 2014 – čeravno je med vami ogromno skeptikov – tudi usklajevali pokojnine upokojencev. Pomembno je tudi to, da bomo – eden od kolegov iz SDS je rekel, da česa takega za upokojence še nismo dosegli – 10 % vsega prodanega premoženja v holdingu namenili za kapitalsko naložbo, se pravi, za Kad.

Sedaj pa še čisto na kratko o Zavarovalnici Triglav. Tudi to je v razpravi nekdo načel. V Zavarovalnici Triglav se po moji oceni slabo gospodari. V zavarovalnici Triglav imamo slabe donose. V Zavarovalnici Triglav imamo slabše donose, kot jih imajo nekatere zavarovalnice na Balkanu. To nam nazorno pove, da nimamo dobrega gospodarja in tistega, ki upravlja to zavarovalnico. Jaz bi kolegom iz opozicije – ki jih spoštujem –, ene in druge strani, predlagal da naredijo umik. To ne pomeni, da bi samo oni morali stopiti korak nazaj. Predlagam, da tudi koalicija v celoti stopi korak nazaj in se poskušajmo pogovarjati – ampak, to možnost in priložnost, spoštovani, smo vam že enkrat dali. Niste je izkoristili. Upam, če boste tudi nam dali to priložnost, da jo bomo tokrat izkoristili.

Pa še nekaj o odpravi posledic poplav. Spoštovani, prepričan sem, da posledice poplav iz leta 2010 niso rešene. Kdo je bil – če je bil takrat na oblasti – in kdo je sedaj? Bojim se, da še te ne bodo rešene, ampak – ljudje pa so utrpeli škodo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Jurša. Gospa Barbara Žgajner Tavš, 50 sekund, boste se lahko še prijavili. Naslednji ima besedo mag. Matej Tonin, izvolite.

Pripravi se gospod Janko Veber.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Kolegice in kolegi!

Kolega Möderndorfer je rekel: "Mi smo pripravljeni na marsikaj". Jaz dodajam – samo na nič, kar predlaga ta vladna koalicija in ta vlada. Žal. Radi bi se pogovarjali in smo se pogovarjali, celo pred poletjem prekinili razpravo, ampak pomagalo ni nič. Vaš problem je ta, da uspešen pogovor razumete samo tako, če vaša beseda velja. Žal ta parlament ni Mestna občina Ljubljana. Današnji sklep ne bi smel biti problematičen za nikogar. Če bo Ustavno sodišče reklo, da koalicija nima prav, potem boste dobili svoj referendum. Kaže, da morda tudi drugega, ampak povem pa vam, da s tem ne boste rešili ničesar.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Alenka Bratušek, 55 sekund, tudi ne boste. S strani vlade vidim, da ni želje.

Predlagatelj, gospod Jože Tanko

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo še zdaj ob sklepu, ob zaključku te razprave.

V razpravi je bilo izrečenih veliko stvari, ki držijo tudi pri opoziciji in tudi veliko stvari, ki ne držijo. Dejstvo je, da je treba v tem delu odločiti. Predlagamo, da odločimo tako, da o tej zahtevi presodi Ustavno sodišče. Ustavno sodišče bo na osnovi argumentacije, ki je priložena, presodilo, ali bo referendum prepovedalo ali ga ne bo prepovedalo. Eno ali druga stvar – realiziralo se bo tako ali drugače, brez da karkoli špekuliramo ali pa napovedujemo ali pa kogarkoli obtožujemo za kakšne stvari. Kar zadeva rešitev oziroma predloge, ki so se v tem obdobju pojavili. Po tem, ko je del podpisov odpadel in pogoji za ta del še niso izpolnjeni, to pomeni, da smo mi vse te stvari, o katerih bi se zdaj pogovarjali, imeli. Tam od 15., 20. julija, pa kar tja do konca septembra ali še dlje, so ti pogovori in usklajevanja trajala. Nihče ni rekel, da ti postopki, ki so se vodili, niso bili korektni. Mag. Pogačnik, ki je to delovno skupino vodil, je ta posel opravil korektno. Maksimalno, kar se je dalo, se je v ta zakon vključilo tudi iz opozicijskih predlogov, in mislim, da je mag. Pogačnik že nekajkrat naštel vse, kar se vključilo. Tako da, tukaj govoriti, da je opozicija izigrana ali, da se je ni upoštevalo je, bom rekel, neresno. Vsak, ki je pri tem sodeloval ali pa te zadeve spremljal,

ve, da te zadeve ne stojijo. Tudi te pobude, da bi se še kar naprej pogovarjali, vmes pa sprejeli ne vem kakšno varianto, da bi suspendirali uveljavitev tega zakona – to mislim, da ne gre. Teh podlag v zakonodajnem postopku ni, teh možnosti ni, in predsednik države, ki je bil prvi pobudnik za tako rešitev, bi kot vrhunski pravnik najbrž moral vedeti, da se je s svojim predlogom osmešil.

Tudi tisti, ki za njim ponavljate te variante, jih ne uporabljate na dejstvih oziroma na realnih možnostih. Če hočemo karkoli narediti v zvezi s tem, je treba naprej zakon uveljaviti. Zakon mora iti v objavo in šele potem so možne kakršnekoli spremembe. V primeru, da referendum bo in da bo ta zakon na referendumu potrjen ali zavrnjen, bo to pomenilo, da leto dni ni možno na tej podlagi nobenih sprememb. To pomeni, da se vse tisto, kar bi vi radi na hitro uredili, ne bo dalo. To veljavna ureditev onemogoča. Tisti, ki ste v opoziciji malo bolj večji teh zadev, bi to že morali vedeti in svoje kolege tudi ustrezno podučiti.

Kaj pomeni, če zakon pade na referendumu? To pomeni, da imamo obstoječi Zakon o upravljanju kapitalskih naložb, tako imenovani ZUKN, in agencijo, ki se je do zdaj pokazala kot neka neustrezna inštitucija, kot nek upravljavec drugih upravljavcev, ki v obdobju svojega delovanja ni bil sposoben maksimalizirati donosov iz državnega premoženja, niti maksimalizirati prihodkov iz naslova prodaj državnega premoženja, kar se jih je v tem obdobju realiziralo. O tem govorijo številke. Številke so neizbežne – lahko jih še enkrat ponovim.

V letu 2011 – se pravi s poslov iz leta 2010, to je bilo tam neke na sredi mandata prejšnje vlade – je bilo v državi proračun plačanih za 33,8 milijona dividend od vsega državnega premoženja. Istočasno je bilo v tem letu, 2011, vrnjenih državnemu premoženju skoraj 507 milijonov evrov, da so pomembne državne družbe, v enem delu tudi monopolisti ali pa strateške naložbe, lahko sploh funkcionirale in sploh opravljale vlogo, za katero so bile ustanovljene. Če teh 507 milijonov evrov dokapitalizacije ne bi bilo izvedenih, bi velik del teh gospodarskih družb propadel. To pomeni, da bi šlo na trg brezposelnih dodatnih več tisoč ljudi, ki bi se postavili v čakalno vrsto za novo službo. Vložka v letu 2011 v to, da smo servisirali delovanje državnih družb ali pa družb v večinski državni lasti, je bilo 15-krat toliko, kot je bilo dividend iz tega premoženja.

Sedaj pa naj mi nekdo med vami razloži, kakšna je ta srebrnina, kako delajo tisti, ki bi upravljali premoženje, s to srebrnino. Kako tisti, ki razpršeno upravljajo s to srebrnino, delajo, kako se koordinirajo, koliko so se sposobni uskladiti, da bi maksimalizirali odločitve, da bi maksimalizirali prihodke ali pa prodajne cilje. Kad, Sod, DSU in ostali so marsikaj na skupščinah teh gospodarskih

družb glasovali različno, pa so vsi ti upravljavci v državni lasti in upravljajo državno premoženje. Če bo ta zakon o državnem holdingu, ki ga mi predlagamo, padel, to pomeni, da se bo ta politika, ta agonija v tem delu nadaljevala.

Pred časom sva na eni izmed komisij oziroma odborov, ko smo obravnavali državno premoženje, z gospodom Vebrom razvila neko debato. Recimo občina Kočevje je ena izmed občin, kjer je delež državnega premoženja izredno velik. Mislim, da je med občinami v tej državi krepko nad povprečjem – od gozdov, od ostalih stvari, je praktično vse tako ali drugače državno premoženje, zelo malo je zasebnega premoženja. Ko pogledamo razmerje v tej občini, vidimo, da je to občina z daleč največjimi problemi ali pa enim največjih problemov v državi – po brezposelnosti, po brezperspektivnosti itn. V primerih, ko imamo veliko državnega premoženja in tako razpršeno lastništvo, se dogajajo popolnoma isti problemi. Na tem primeru se pokaže, da država ni dober lastnik, da ni sposobna maksimalizirati zadev. To predvsem zato, ker se je v posamezne družbe inštaliralo uprave in nadzornike iz nekaj političnih opcij in ti potem balinajo, podajajo te stvari med seboj. To je velik problem.

Upravljanje oziroma nadzor med obema variantama, med državnim holdingom, ki ga predlagamo mi, in agencijo, je bistveno drugačen. Medtem, ko je svet agencije sestavljen politično, brez kakršnegakoli predstavnika, recimo Ekonomsko-socialnega sveta ali opozicije, se predlaga v nadzorni svet državnega holdinga strukturirano članstvo. Obveza je, da je eden izmed nadzornikov predstavnik Ekonomsko-socialnega sveta, če se tako odločijo delodajalci ali delojemalci oziroma sindikati, eden pa je zanesljivo iz kvote opozicije, kajti predlagatelj tega je Komisija za nadzor javnih financ, kjer ima opozicija večino. Tega v zakonu, ki bo stal v primeru, da ta na referendumu pade, ni. Nobene možnosti ni, da bi vsakokratna opozicija ali pa predstavniki Ekonomsko-socialnega sveta imeli kakršnokoli možnost sodelovanja, odločanja v upravljavskem procesu. Vse te zgodbe o tem, kako bo prišlo do razprodaj premoženja in morda še česa – to so neka namigovanja, ki nimajo nobene osnove.

Z odločitvijo te vlade, te koalicije se na tem področju ni zgodilo še nič, marsikaj pa se je zgodilo v prejšnjem mandatu, čeprav strategije za upravljanje s kapitalskimi naložbami ni bilo. Tam se je odločalo mimo strategije in politika je vplivala na odločitve. Speljala se je dokapitalizacija Adrie Airways, speljal se je odkup delnic na borzi za Novo Kreditno banko Maribor, in to pod političnim pritiskom, po političnem ukazu. Mislim, da po ukazu takratnega funkcionarja na Ministrstvu za finance in tega ni nihče zanikal. Tam se je neposredno odločalo o tem, kakšno bo ravnanje in se je prisililo tri državne družbe, da so investirale v Novo Kreditno banko Maribor, v

odkup delnic – 47 milijonov evrov, in to je tisti del, ki ga potem ni bilo v dividendah za leto 2011. Koliko je sedaj vrednih teh 47 milijonov evrov, najbrž vidite – nekaj drobiža.

Gospod Kavtičnik je dejal, da analize niso pripravljene. Analize za poslovanje za nazaj obstajajo – lahko jih vse preverite. Za naprej se pa lahko naredijo projekcije – to pa je bistvena razlika –, scenariji, kako se bo upravljalo s tem premoženjem. To bo pa možno narediti takrat, ko se bo to premoženje združilo, ko se bo ovrednotilo po enotni metodologiji, in ko se bo sprejela klasifikacija in strategija upravljanja s temi naložbami. Takrat bo pa možno narediti dejansko projekcijo, o tem, kako in na katerih stvareh se bo to peljalo. Nekaj očitkov je bilo tudi glede tega dogovora s sindikati. To je dogovor med ministri in sindikati. Ko bo prišlo do realne odločitve, se bo to procesiralo preko Državnega zbora in takrat boste imeli, spoštovani predstavniki opozicije, možnost ta predlog tudi amandmirati, brez problema. Lahko ga bomo tudi v koaliciji, če se bomo tako dogovorili. Če vam ta dogovor o tem, koliko energetike mora ostati v takšni ali drugačni lasti, boste lahko ta predlog takrat, ko bomo obravnavali strategijo v Državnemu zboru, amandmirali. Lahko boste določili drugačna razmerja, drugačne kvote med zasebnim in javnim in tako naprej. To je možnost, ki jo nudi zakonodajni postopek in te možnosti je treba takrat, ko so aktualne, tudi izkoristiti. Ni pa korektno, da se okoli teh stvari vodi toliko razprave in to, ko se ni še pravzaprav nič zgodilo, ko se pogovarjamo, ali bomo sploh kakšen zakon dobili ali ne. Veliko razprave je bilo, morda ne toliko danes, ampak v preteklosti, o tem, koliko premoženja se bo pokradlo in prodalo pod mizo na nek netransparenten, nepregleden način. Nič se ga ne bo prodalo na takšen način, naj vas ne skrbi. Če se bo karkoli na temu področju zgodilo imamo tudi ustrezne inštitucije, organe in tudi politične postopke, da se bo lahko to zadevo preverilo in presojal. Nobene težave ne bo.

Gospod Kavtičnik je naštel oziroma nekako definiral to razliko med nami kot, bi rekel, neko socialno skupino, koalicija, in pa med njimi kot strašno socialno skupino v temu Državnemu zboru. Če bi večino teh svojih trditev dal na inverzno funkcijo $1/z$, bi to držalo. Sploh, če upoštevate dejansko stanje in dejanske razmere. Ker pa je to tako, je to tako, kot je. Pozabil pa je povedati eno trditev, da imamo v tej državi tudi javne funkcionarje, ki dajejo prednost Cipru pred Slovenijo, ki so svoje naložbe, svoje premoženje prenesli na Ciper zato, ker je tam najbrž bolj ugoden milje za finančno poslovanje, ali pa na kakšne druge destinacije, tukaj pa prejemajo plače iz javnih sredstev. To pa je po mojem etično ali moralno sporno. Jaz nimam nič proti, če ima javni funkcionar premoženje in ga ima lahko veliko – hvala bogu, vsaj ne bo problemov po izteku mandata. Ampak, da govorite o dvigovanju davkov, o dvigu DDV in tako naprej, o splošni stopnji in tako naprej, istočasno pa so

nekateri iz kvote, ki to govori, prenesli svoje premoženje v davčno oazo, prej so imeli pa plačo iz javnih sredstev. To pa najbrž ni najbolj primerno ravnanje, najbrž ni. Preden kogarkoli obtožujete, bi bilo dobro, da te stvari razčistite pri sebi.

Zdaj pa še nekaj glede teh podpisov. Veliko očitkov je bilo tudi na to, da sem predlagal na kolegiju, da se te zadeve preverijo na Generalni policijski upravi. En kolega je govoril celo o vračanju v neke temaçne sfere in tako naprej. Prav zanima me, kje ste bili v prejšnjem mandatu, ko smo doživeli takšno blagostanje, da je bruto družbeni produkt padel največ v Evropski uniji, da smo se zadolžili za 8 milijard evrov, pa nismo uspeli s tem denarjem odpreti enega neto delovnega mesta, ampak smo pridelali 60 tisoč neto brezposelnih na uradu za delo in še nekaj 60, 70 tisoč tistih, ki so izgubili licence in delovna dovoljenja, to se pravi, tujci, ki so delali v Sloveniji. Rezultat tega enormnega zadolževanja je bilo približno 120, 130, 140 tisoč izgubljenih delovnih mest in za to smo porabili 8 milijard evrov in na koncu niti enega neto zaposlenega. Te podatke lahko, gospod bivši minister, pogledate, lahko jih preverite, če ne držijo. Glasovali ste za njih, odločali ste o njih, in to je nastalo na koncu. Sedaj smo v situaciji, ko moramo, hoteli ali ne hoteli, sprejemati tudi ukrepe, ki niso priljubljeni, niso prijetni. To so ukrepi, ki bi se jih najbrž otepala vsaka vlada, ampak jih je treba sprejeti. Ta mandat je prišel na nas in mi moramo to nalogo opraviti in jo bomo opravili.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu je eden izmed petih nujnih ukrepov, ki jih moramo sprejeti v tem mandatu. Poleg tega je tudi konsolidacija finančnega sistema in tudi druge stvari še, in tu je treba te stvari realizirati.

Karkoli kdo misli o teh stvareh – Državni zbor o istih stvareh ne bo nikoli enotno mislil, ne znotraj koalicije, ne znotraj iste stranke v koaliciji, ne med koalicijo in opozicijo. Ta dejstva, če smo v parlamentu, je treba sprejeti in jih tudi razumno obravnavati, vendar je problem, ko se te stvari argumentirajo na način, ki ni primeren. Tudi niso izjema, jaz in moji poslanci najbrž tudi včasih kakšne stvari argumentiramo na neprimeren način – ampak, samo na tak način argumentirati pa je najbrž problem in dobro bi bilo, da bi te stvari naredili.

Prej sem omenil to vašo kritiko glede podpisov in teh negativnih reakcij, ki so bile. Če ste tako prepričani v svoj prav, lahko daste vi na GPU preveriti svoje podpise. Bi bilo zanimivo, ker ste tako prepričani, da je vse korektno izpeljano – morda ne bi bil problem in bi odpravili vse dvome o teh stvareh. Korajžni ste dovolj, če pa niste, potem pa vidim, da je tudi v tem delu določen problem, zavora o tem, da bi se karkoli naredilo, je kar huda. Predsednik Državnega zbora nekaterim verjame na besedo, druge za podobne sume je pa pribil na križ in jih je obravnaval kot primer tistih, ki si ne zaslužijo

parlamentarne funkcije. Ni ravnal enako in primerno do vseh.

Mislím, da bo to zadosti. Ostalo pa še morda kasneje, če bo prilika in potreba. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel – imamo še 29 minut – sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člana Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Vsak se lahko prijavi, možno je najmanj minuto in maksimalno 5 minut. Izvolite.

Prijava poteka. Zaključujem prijavo. Prijavljenih je 49 razpravljavcev, časa je premalo.

Ugotavljamo, da razdelitev časa ni možna, zato je zaključujem razpravo.

Ker k predlogu sklepa matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati.

Na zahtevo Pozitivne Slovenije v času seje, bi vprašala vodjo Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, gospoda Möderndorferja, ali še zahteva 45 minut odmora pred glasovanjem.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Žal vas moram razočarati – slišim tukaj vzklike: "Ne, ne, ne!" – ne boste šli tako hitro domov, ker jaz čakam predsednika Državnega zbora. Še vedno nisem dobil odgovora in najmanj, kar je, pričakujem odgovor, to, kar je bilo podano na samem začetku, ko sem najavil to, in ker to ni bilo izpolnjeno, pričakujem, da boste Pozitivni Sloveniji po Poslovniku odobrili 45 minut odmora. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

19.11, 45 minut. Torej ob 19.55 nadaljujemo sejo Državnega zbora. Seveda bom to tudi sporočila predsedniku, ki bo zagotovo prisoten pri glasovanju.

(Seja je bila prekinjena ob 19.11 in se je nadaljevala ob 19.53)

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Obveščam vas, da se bo glasovanje o točki izredne seje Državnega zbora začelo ob 20.15. Zatorej še 20 minut odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 19.54 in se je nadaljevala ob 20.17.)

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovani kolegice in kolegi, obveščam vas, da zaprta seja kolegija, ki je bil zahtevan s strani gospoda Janija Möderndorferja, vodjo Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, že v teku seje Državnega zbora, da se razjasnijo nekatera vprašanja, še poteka, zato je predvideno

nadaljevanje seje z glasovanjem ob 20.25.
Prosim za razumevanje. Še 10 minut!

(Seja je bila prekinjena ob 20.18 in se je nadaljevala ob 20.28.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovani kolegice in kolegi, preden preidemo na odločanje o predlogu sklepa bi vas rad informiral o temi, o kateri je tekla razprava tudi na neformalnem posvetu vodij poslanskih skupin, ki smo ga ravnokar zaključili.

Gre za problematiko podpisov pod pobudo za začetek zbiranja podpisov za zahtevo za zakonodajni referendum o zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. V zadnjih dneh smo se veliko ukvarjali z dejanskimi in pravnimi vprašanji zahtev, ki jih je vložila skupina poslancev za dva referenduma. V tem istem času pa je bilo v zraku tudi vprašanje podpisov pod pobudo, ki jo je vložil Sindikat kemične, nekovinske in gumarske industrije. Sindikat je namreč navajal, da je oddal večje število podpisov, kot pa je bilo to kasneje ugotovljeno v preverjanju na Ministrstvu za notranje zadeve. Zaradi odprtih in spornih vprašanj – ker je bilo očitno, da se tu nekdo moti – sem pobudnike povabil v Državni zbor, da si skupaj z našimi strokovnimi službami ogledajo, kako ta postopek poteka in da tudi dobijo vsa potrebna pojasnila. Ta sestanek naj bi bil jutri. Pred tem sestankom sem želel pridobiti vsa potrebna pojasnila, da bi bil tudi sam na sestanek dobro pripravljen in sem zaprosil strokovne službe za poročilo in opis postopka.

To poročilo je pokazalo, da je v Državni zbor prispelo takšno število listov s podpisi, bom kar konkretno povedal, 307 listov s podpisi. Po navedbah tistih, ki so v teh postopkih sodelovali, teh oseb pa je v Državnem zboru 6, so bile, kot običajno, kot postopki tečejo že 15 let, kopije teh podpisov poslane preko kurirja na Ministrstvo za notranje zadeve, in danes, ko sem zahteval, da se preveri, da se primerja število listov z originalnimi podpisi in število teh fotokopij, smo ugotovili, da je razlika 36 listov. Jaz sem vseh 6 oseb, ki so imele opravka s tem dokumentarnim gradivom, poklical, se z njimi pogovoril. Gre za 6 uslužbencev, ki že vrsto let delajo v Državnem zboru, od 6 let in pol do preko 20 let, vsi varnostno preverjeni, vsi z dovoljenjem za dostop do tajnih podatkov. Vsi so mi ustno zagotovili in tudi napravili uradni zaznamek, da so bili vsi postopki pri njih izpeljani popolnoma korektno in v skladu z dosedanjo prakso.

Opozoriti moram, da ta 15-letna praksa ne vsebuje kontrol na posameznih točkah, ampak temelji na zaupanju o predaji podpisov v Državnem zboru, o predaji iz Državnega zbora na MNZ, in obratno. Na nobeni točki ni uradnega zaznamka, zapisnika ali kaj podobnega. 15 let zadeva na takšen način funkcionira, po mojem mnenju vprašljivo in problematično. Tisto, kar imamo, so zagotovila 6 naših sodelavcev, ki jim

jaz osebno verjamem. S tem nočem povedati, da je do napake prišlo na Ministrstvu za notranje zadeve, pač pa sem se z ministrom dogovoril, da tudi on izvede podobno interno preiskavo, kot se je izvedla v Državnem zboru, in pokazalo se bo, ali je do napake prišlo tam ali se je zgodilo kaj drugega. To je vse, kar lahko do tega trenutka povem. Ves dan sem se ukvarjal s sleherno podrobnostjo v tem postopku, tako da se vam opravičujem za odsotnost in vodjem poslanskih skupin še posebej za pomanjkljivo informiranje. Zdelo se mi je izjemno pomembno, da o tem takoj obvestim pobudnike. Zlasti o tem, da originalne liste s podpisi imamo v Državnem zboru in da jih bomo takoj poslali v preverjanje, kar zelo verjetno pomeni tudi drugačno število veljavnih podpisov, kot je bilo ugotovljeno prej. Izrecno bi želel poudariti, da, prvič, nimam nobenega razloga, da bi dvomil v ravnanje kateregakoli od zaposlenih v Državnem zboru, seveda tudi ne, da bi dvomil v ravnanje kateregakoli od zaposlenih na Ministrstvu za notranje zadeve. O vseh drugih vprašanih pa v naslednjih dneh.

Predlagam, da sedaj preidemo na glasovanje o sklepu.

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Glede na to, da ste za medije, ne vem sicer kolikokrat, dali danes izjavo ali pa izjave, je iz teh izjav po teh medijih in portalih, ki jih lahko spremljamo, očitno, da so težave nastale na Ministrstvu za notranje zadeve. Jaz vam predlagam, da, glede na to, kar ste sedaj povedali, nemudoma daste izjavo, kjer to zadevo demantirate, popravite, tako, da bo zadeva verodostojna. Očitno postopki niso zaključeni, izjave, ki so jih povzeli mediji pa so take, kot da se je ves ta problem dogodil na Ministrstvu za notranje zadeve.

Predlagam, da to zadevo nemudoma popravite.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovani gospod Tanko, na tiskovni konferenci, ki sem jo imel v zvezi s to problematiko, sem izrecno, eksplicitno dejal, da ne sumim, da je prišlo do nepravilnosti na Ministrstvu za notranje zadeve in da na nikogar ne želim kazati s prstom.

Povedal sem samo tista dejstva, ki jih je 6 sodelavcev, ki so rokovali s tem gradivom, dobesedno navedlo v uradnem zaznamku. Nič preko tega nisem izjavil. V naslednjih dneh pa bova ta problem odnosov z javnostmi reševala skupaj z ministrom za notranje zadeve, če je to problem.

Predlagam, da preidemo na glasovanje o predlogu sklepa. Lahko glasujemo?

Proceduralno, gospod Möderndorfer. Obrazložitev glasu?

V imenu poslanske skupine, gospod Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Glede na to, da smo pred odločanjem materije, katero je predlagatelj, skupina poslancev koalicije, vložila za ustavno presojo samega zakona, lahko rečem, da smo na odboru za finance, kjer smo skupaj obravnavali predlagan material, v imenu poslanske skupine predlagali tudi amandma, ki bi tudi izločil posamezno navajanje členov ustave, na podlagi katerega je ta predlog za ustavno presojo bil tudi spisan.

Sami menimo, da je takšna presoja nesmiselna in tudi neutemeljena, še posebej zato, ker v 7. točki tega materiala ta dokument eksplicitno navaja pod točkami – to je na strani 18 – 1., 2., 3., 4., 5. kup stvari v zvezi z znano materijo, katero smo danes in včeraj večkrat premlevali, to pa so podpisi. Posebej naj opredelim in povem naslednje. V poslanski skupini ne bomo podprli takšne ustavne presoje, ne zato, ker ne bi želeli, da se kakršnakoli ustavna presoja dela na samo zahtevo o smiselnosti oziroma upravičenosti referendumskega vprašanja, ampak predvsem zato, ker se istočasno daje za podlago tudi ugotavljanje, ali so poslanke in poslanci Pozitivne Slovenije dali svoj podpis oziroma izrazili svojo voljo. Glede na ustavo in zakon je zelo jasno, in tudi vsi poslanci, razen poslanke Melite Župevc, ki danes ni prisotna, ker je na porodniškem dopustu in je to vam, predsednik, in tudi javnosti je znano, je pisno izjavila, je bil namen več kot jasen.

Zato je takšna ustavna presoja nesmiselna in zato tega predloga tudi ne nameravamo in ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ne bomo podprli predloga za ustavno presojo referendumskega vprašanja. To smo napovedali tudi že v stališču poslanske skupine, kajti menimo, da prav nobena trditev, ki je zapisana v tej zahtevi, ne drži, in se pravzaprav zelo odmika od tega, kar je dejanska vsebina Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

V celotnem postopku sprejemanja Zakona o Slovenskem državnem holdingu smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov redno in argumentirano opozarjali na pomanjkljivosti zakona in nevarnosti, ki jih prinese takšen prenos premoženja v višini 12 milijard na holding, ki je podjetje. S tem država trajno izgubi premoženje v vrednosti 12 milijard, s katerimi bo potem upravljala družba, ki bo povsem politično imenovana s strani vladajoče koalicije. Ni pričakovati, da bo ta družba sledila interesu države in ljudi, zato da se gospodarski položaj v Sloveniji izboljša, ampak da se predvsem poskrbi za ozke strankarske interese. To je

nekaj, kar je po našem mnenju nesprejemljivo za ravnanje katerekoli vlade ali koalicije v trenutku, ko nujno potrebujemo učinkovite rešitve za gospodarski razvoj in zagotavljanje ustrezne finančne stabilnosti.

Naj tudi opozorim, da je po našem mnenju predlagatelj te točke v svoji zadnji razpravi zlorabil priložnost in možnost, ki mu jo daje Poslovnik, da ima zadnji besedo in nekako poskuša strniti razpravo ali razmišljanja, ki so bila posredovana v razpravi s strani poslank in poslancev. Ta monolog kaže na to, da ne obstaja niti majhnega občutka za to, da bi skupaj reševali te probleme. Ker je bilo izpostavljeno, kako slabo je v Sloveniji, če je neke državna lastnina, želim samo pojasniti, da je diskriminacija tega zakona lahko tudi v tem, da bo državna lastnina vseh tistih občin, ki jo imajo, prešla na holding. Zakaj bi, recimo, ena od občin, ki je bila imenovana, kočevska, plačevala milijon evrov letno za to, da se bo poplačevalo denacionalizacijo? Tudi to je dodaten razlog, ki nas v Poslanski skupini Socialnih demokratov navaja k temu, da te pobude ne moremo podpreti, ker je škodljiva z več vidikov ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine?

Mag. Marko Pogačnik, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo podprla ustavno presojo. Ocenjujemo, da so argumenti, ki smo jih našli, dovolj trdni, kajti posledice nesprejetja ali časovne omejitve izvajanja tega zakona bodo lahko hude, ne izključujemo tudi potrebe po kakšni mednarodni denarni pomoči. Ocenjujemo, da je ta zakon dober, pregleden, da omogoča odgovornejše, racionalnejše in predvsem transparentnejše upravljanje državnega premoženja. Seveda ocenjujemo, da je legitimna pravica, da poslanska skupina ali posamezni poslanci dajo referendumsko pobudo, vendar smo prepričani, da vsebinskih razlogov za referendum ni, da je zgolj političen.

Predvsem nas zanima kredibilnost poslancev, ki so podpisali to referendumsko zahtevo, kajti v njihovem ustanovnem aktu je med 12 ključnimi projekti zapisano, da referendum le kot državljanska pobuda za pomembna družbena vprašanja. To pomeni ponovno sprenevedanje – vsi so kandidirali pod istim programom. Prepričani smo, da opozicija tukaj poskuša na vsak način zaustaviti in rušiti obstoječo vlado, predvsem zaradi tega, ker vlada najde rešitve, se dogovori s socialnimi partnerji, ocenjujemo pa tudi, da je zelo pomembno za vzdržnost in stabilnost pokojninske blagajne, da se ta zakon sprejme in uveljavi.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi kdo obrazložiti glas v svojem imenu?

Proceduralno, gospod Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Spoštovani predsednik, naj mi bo dovoljeno kot tistemu, ki je se je od leta 1990 ali pa recimo že od 80. let boril za človekove pravice in za demokracijo v tej državi, organiziral proteste in štrajkal pred CK ZK, da izrazim ogorčenje, da gremo tako lahkotno mimo referendumske goljufije, ki se je danes pokazala kot fakt. Govorim o predsedniku, ki ni vreden nobene demokratične države, nasprotno – je nekaj nezaslišanega, ne v tej državi, ampak v tem svetu!

Mene kot poslanca Državnega zbora in predstavnika volivk in volivcev ne zanima, ali se bosta vidva z Gorenakom zmenila, kje je zmanjkalo toliko in toliko podpisov za referendum. Mene skrbi dejstvo, da so zmanjkali ti podpisi! To me skrbi in mimo tega gremo in se delamo: "Ah, bomo o tem jutri povedali, govorimo o vsebini tega". To, kar delamo danes je isto, kar smo naredili tem ljudem v sindikatu ali ste naredili, so naredili – ne vem, kdo je to naredil, boste se že zmenili. Referendumska kraja je predsednik v katerikoli demokratični državi in tako lahkotno iti skozi to – to je največja kršitev in največja blamaža za to državo! Za Slovenijo, ki je zrastle na človekovih pravicah in svoboščinah! To državo smo naredili zato, ker smo branili človekove pravice. Zdaj smo jih pa poteptali in mimo njih šli, kot da se ni nič zgodilo.

Predsednik, jaz predlagam, da se danes ne odločamo o ničemer, ampak da začnete intenzivno preiskavo, zakaj je to šlo. Ker jaz sem prišel iz Ukrajine, iz Kijeva, kjer sem za mednarodno skupnost komentiral, da je goljufija najhujše zlo demokracije in prišel v Slovenijo, kjer sem ugotovil, da se je to zgodilo in da cel dan vemo, da se je to zgodilo, zdaj bomo pa iskali krivca in bo spet tisto, o čemer sem jaz govoril – iskali bomo krivca, kje se je to zgodilo, ali v DZ ali v MNZ, Me na zanima – gre za objektivno odgovornost, da se je to zgodilo! To se ne bi smelo zgoditi v demokratični državi in zato predlagam, da danes o ničemer ne odločamo. / aplavz/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro. Sejo bomo nadaljevali.

Naj vas pomirim, da ne gre za nikakršno goljufijo, da o goljufiji lahko govorimo takrat, kadar imamo kakšne dokaze. Da so podpisi tu in da sem danes sindikate o tem tudi obvestil in so mi zelo jasno povedali, da ne izražajo nobenega dvoma v funkcioniranje Državnega zbora in njegovih služb.

Gremo naprej. Kdo želi obrazložiti glas? Odpiram prijavo.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

"V kultiviranem svetu se vrstijo dejanja, v nekultiviranem svetu vlada govorjenje." To so misli kitajskega filozofa Konfucija. Jaz seveda podpiram spremembo zakonodaje, vendar ne na slabše. Govora je bilo o privilegijih – ali naj morebitne privilegije iz preteklosti zamenjajo privilegiji v prihodnosti. Reforme smo potrebovali približno 6 let nazaj. Leta 2006 je takratni minister Jože P. Damijan predlagal reforme, je bil preslišan in je odstopil kot minister. Danes se z reformami hudo mudi, res je, da se mudi. Vendar je treba takšne rešitve najti, domisliti, ki bodo sprejemljive za pozicijo, opozicijo in strokovno javnost. Jaz sicer temu sklepu za preverbo na Ustavnem sodišču ne nasprotujem. Menim, da je dobra priložnost za razmislek in spremembo zakonodaje – takšne, ki bo omogočala ustrezen nadzor, upravljanje in vodenje državnega premoženja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerko Čehovin, za njim mag. Branko Grims.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala.

Danes smo se naposlušali napada na opozicijo in moram reči, da ko sem poslušal nekatere poslance koalicije, sem imel občutek, da se dosti boljše znajdejo v opozicijski vlogi.

Na koncu sem bil tudi razočaran, ker s strani predlagatelja nisem slišal nobenega pozitivnega odziva na predloge, ki smo jih dali – da se dajmo še pogovoriti, dajmo zadeve popraviti, še vedno je bila ta možnost dana, vendar je bilo to kategorično zanikano. Moram povedati, da gre za zakon, s katerim vlada koncentrira moč upravljanja državnega premoženja, ob servilni asistenci našega Državnega zbora, v rokah peščice, pod nadzorom vladajoče politike. Za nič drugega ne gre. Parlamentu se jemlje pravica, da razpolaga z ustavno pravico o razpolaganju z državnim premoženjem in se prenaša na gospodarsko družbo. Tukaj se pa strinjam, citiram, lansko leto je nekdo rekel: "Ljudje so glasovali proti slabim rešitvam, ker menijo, da obstajajo boljše. In imajo prav". Kdo je že to rekel? Sam presvetli gospod Janez Janša. In kdo je rekel, drugi citat: "Škoda, ki jo lahko povzročita slab parlament in slaba vlada, je precej večja od škode, ki jo povzročita en ali dva referenduma"? To je pa rekel podpredsednik vlade, gospod Šušteršič. Jaz se z njima strinjam in zato bom glasoval proti temu.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Branko Grims, za njim gospa Tamara Vonta.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Seveda bom glasoval za, saj je argumentacija, ki je v predlogu za presojo, vsekakor upravičena. Naj pa k tej argumentaciji dodam še en ustavnopravni argument, o katerem danes še nismo govorili. Pokojni dr. Jože Pučnik, dejanski oče samostojne Slovenije, je dosegel, da se je, ko se je oblikovalo slovensko Ustavo, v 67. člen

zapisalo, da mora zakon določati uresničevanje lastnine tako, da je zagotovljena tudi njena gospodarska, ekološka in socialna funkcija. Koliko je ta člen spoštovan pri sedanji ureditvi – že, ko gre za vprašanje polnega uresničevanja njene gospodarske funkcije –, je seveda veliko vprašanje. Ampak, ko pa gre za vprašanje njene socialne funkcije ob zgolj simboličnih vsotah ali celo izgubi, ki prihaja iz orjaškega denarja, ki je investiran v tisto lastnino, ki je zajeta v podjetjih, v katerih je javna lastnina, pa je najbrž očitno, da bi tovrstna razprava spominjala na tisto debato, ali je mogoče s tal sploh še kam pasti. Zagotovo je novi zakon, katerega cilj je, da bi bila ta lastnina bistveno bolj izkoriščena, bistveno bolj produktivna – in s tem bi bila polno omogočena tudi njena socialna funkcija, to se pravi, da bi prilivi iz tega krepili zdravstvo, šolstvo, socialno varnost ljudi, splošno blaginjo ljudi –, v polni meri uresničevanja ustavne določbe, o kateri sem govoril. Sedanja ureditev pa je iz tega vidika neprimerna in očitno neustrezna.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Tamara Vonta, za njo mag. Stanko Stepišnik.

TAMARA VONTA (PS PS): Oprostite, jaz pa ne morem čisto mimo tega, kar smo danes slišali in kar se mi danes zdi resnično največja tema, in o čemer je danes, mislim da, najbolje govoril kolega Roman. Jaz sem nova v parlamentu, ampak vam rečem, da sem osebno iskreno pretresena zaradi tega, kar se je zgodilo. Sprašujem se, kolikokrat se je potemtakem na podlagi zaupanja to lahko že zgodilo, ali pa morda že zgodilo. Ne razumem, resnično ne razumem, kako smo lahko ob tem tako mirni in se delamo, kot da se nič ni zgodilo. Te podpise ste po neki modrosti verjetno fotokopirali in spravili, in fotokopije poslali na ministrstvo, ali kakorkoli že, in originale ohranili v Državnem zboru, zato so vsi podpisi tukaj. Ampak, če je to res, potem nihče, nikoli in nikdar, ne bo mogel ničesar reči v tem parlamentu. Jaz ne vem, če se tega zavedate. Jaz sploh ne razumem, kako lahko sedaj tukaj hladno sedimo. Ne razumem, kako ne vidite, kaj se je zgodilo. Zgodilo se je nekaj groznega. Če je to res, se je zgodilo nekaj groznega. Nekaj, kar se ne bi smelo nikakor zgoditi.

Seveda bom glasovala proti. To je itak, to je drugorazredna tema sedaj. Oprostite, to je drugorazredna tema. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Vonta, lahko samo rečem, da sem velik del današnjega dneva delil vaše občutke. Tudi sam sem bil pretresen in šokiran na tem, kar se je zgodilo, le da je moja interpretacija drugačna. Jaz ne verjamem, da je tukaj prišlo do kakšne goljufije, kajti vedno izhajam iz tega, da v osnovi ljudje niso goljufi in da jim je treba dokazati goljufijo, če do nje pride, tako da v to ne verjamem. Je pa zanesljivo na neki točki prišlo do človeške ali tehnične napake. Zanesljivo so ti

postopki očitno že 15 let tekli in še danes tečejo preveč površno in se bo treba tega zelo resno lotiti. Bil sem enako zgrožen in šokiran kot ste bili vi, verjemite, od trenutka, ko sem izvedel za to dejstvo. Mi ni vseeno, zato sem tudi takoj odreagirala in sindikatom sporočila, da so ti podpisi na varnem in da bodo šli v preverjanje in da jih bo po vsej verjetnosti tudi dovolj za začetek zbiranja, 40 tisoč.

Besedo ima mag. Stanko Stepišnik, za njim gospa Maša Kociper.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Zadnje čase je izredno veliko prepusta v tem državnem zboru. Slišali smo že, da je bilo za določene zakone s strani Zakonodajno-pravne službe rečeno, da so neustavni, tudi strokovnjaki so to napovedovali, vendar ste vi jih vseeno dopustili, da se je izsililo, da so se izglasovali. Zaupanje v državo je vedno bolj načeto. To je izredno velika skrb. To zadnje, izguba referendumskih podpisov, to je pa skrajni primer nedoslednosti, vendar ne opere objektivne odgovornosti nikogar, še najmanj vodje tistega resorja, kjer je nastala ta napaka. Tudi, če se bosta med seboj premetavala, bosta oba tista, ki sta odgovorna za to in upam, da bosta odstopila, drugače bomo probali poskrbeti, da se bo to zgodilo po pravni poti. V pravi demokratični družbi bi sama odstopila. Zadnje čase to, kar gledamo, kriminalizacija, stigmatizacija, nesposobnost doseči gospodarsko rast ob tako veliki pomoči iz EU – 1,4 milijarde – in s 300 ukrepi sprejetimi na področju gospodarstva, vendar še vedno kaže za naslednje leto, da bo gospodarska rast negativna za 2 %. To pomeni, da vlada ni sposobna peljati tega vlaka naprej in moje mnenje je, da se čim prej pogleda v ogledalo in odstopi.

Glasoval bom proti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maša Kociper, za njo gospod Matevž Frangež.

Kolega Stepišnik, če se samo izklopite, prosim.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Zahteva koalicije po ustavni presoji naše zahteve za referendum je popolnoma neutemeljena in glede na dosedanjo jasno prakso Ustavnega sodišča nima nobene možnosti za uspeh. Je samo še en manever te koalicije, da onemogoči, tokrat opozicijo, pri izvrševanju svojih ustavnih pravic na način, kot ste na svoj način onemogočili tudi sindikate. Pač pa je zahteva 30 poslancev, da udeležijo svojo ustavno in zakonito pravico, legitimna in na mestu, kadar gre za tako pomembna vprašanja te države. Opozicija je uporabila vsa zakonita orodja, da bi ospravala ta zakon, dno pa je zbil to, kar ste naredili sindikatom. Prav je, da imajo ljudje možnost odločati o tako pomembnem vprašanju kot je to, kako bo

potekala zadnja faza privatizacije edinega premoženja, ki nam je še ostalo. Ali bo transparentna, pregledna in v interesu vseh državljanov, ali pa bo omogočala zlorabe in okoriščenja po politični poti.

Zato smo poslanci Pozitivne Slovenije še s tremi poslanci to zahtevo podprli in temu je referendum kot ustavna institucija tudi namenjen. Res je, da smo včasih govorili, da referendumu ne podpiramo. Še vedno ga ne. Ko pa tehtamo med našo zavezo, da bomo delovali v korist te države in državljanov, pa pri tem tehtanju ni dileme. Delovati moramo v interesu državljanov. Če je to referendum o vladi, kot sem rekla, potem pač naj bo. Karkoli bodo ljudje odločili, bomo to spoštovali. Če bodo rekli, da to vlado in njena dejanja po enem letu restriktivnega varčevanja in spornih odločitev, podpirajo, potem naj bo tako. Lahko pa, da bodo rekli, da imajo tega vladanja in uničevanja dovolj, in da si želijo kaj drugega. Morda si želijo drugačni način, drugačno reševanje krize in predsednika, ki vidi luč na koncu tunela. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matevž Frangež, potem gospod Darko Jazbec.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Ko sem danes popoldne utemeljeval razloge, zakaj bom glasoval proti tej zahtevi, sem jasno in glasno izrazil zahtevo, da odgovorna, predsednik Državnega zbora in minister za notranje zadeve, dasta zelo jasne utemeljitve, kaj se je zgodilo s 394 podpisi delavk in delavcev, ki so zahtevali začetek postopka za referendum o slabi banki. Takrat še nisem videl medijskih objav o postopkih, ki so verjetno že tekli v Državnem zboru. To sem pospremil z mislijo, da medtem, ko smo mi pazili na to, da nam ne ukradejo premoženja, nam je očitno nekdo ukradel demokracijo.

Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora! Ne gre za iskanje krivca med šestimi posamezniki. Ne gre za to. Gre za to, da je bila v tem postopku storjena elementarna napaka, ki je resno ogrozila izvrševanje ene od najosnovnejših človekovih pravic, državljanskih, političnih pravic – pravica do referendumu. Ne referendumu, ki ga zahteva politika, ampak referendumu, ki ga zahtevajo ljudje. To je bilo ogroženo bodisi zaradi zlonamernih dejanj – in pri tej vladi te možnosti ne odrekam – ali zaradi malomarnosti. V vsakem primeru želim opomniti na to, da bi predsednik Državnega zbora z aktom o koncu postopka v prejšnjem tednu moral imeti vsa potrebna zagotovila, da je s postopkom vse v redu. Ne iščemo odgovornosti med šestimi, gospod predsednik Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Darko Jazbec, potem gospod Srečko Meh.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa.

O čem sedaj sploh glasujemo – ali zaradi njegove zavrnitve na referendumu lahko nastanejo protiustavne posledice? Gospod Pirnat je dejal, da je tudi zakon sam protiustaven. Če jaz prav razumem, glasujemo o tem, če damo v presojo, če so protiustavne posledice, če ne sprejmemo protiustavni zakon. To se sliši zelo komplicirano, ampak točno o tem zdaj debatiramo. Današnja seja, menim da, je popolnoma nepotrebna. Prvič. Zakaj? Ker je volja poslancev popolnoma jasno izražena in jo je treba upoštevati. Drugič, ker je volja sindikatov popolnoma jasna in je tudi to treba upoštevati. Res, da so se nekateri podpisi izgubili, pa spet pojavili, ampak treba je povedati tudi to, da če ne bi imeli sindikati teh fotokopij, se ti podpisi danes ne bi pojavili. Tako da, ne gre za napako, ampak gre za neko načrtno delo, ki se ni izšlo. Dejal bi pa to, da sta oba zakona sprejeta po nujnem postopku. V Avstriji v zadnjih letih so enkrat sprejemali po nujnem postopku, in sicer, ko so bile velike poplave. Danes, ko je ena tretjina Slovenije pod vodo, ko ljudje premrazeni rešujejo, kar se rešiti da, mi debatiramo o tem, kako zaobiti eno referendumsko pravico.

Glasoval bom proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Srečko Meh, potem gospa Janja Klasinc.

SREČKO MEH (PS SD): V bistvu sem žalosten, zgrožen, razočaran zaradi veliko različnih zadev. Te seje danes pravzaprav ne bi smelo biti zato, ker bi lahko bila jutri. Danes bi morali razpravljati morda o ujmi, o tem, kaj bomo res naredili. To sejo bi bilo treba prekiniti zato, da ne bi tukaj govorili o zadevah, ki jih mi ne poznamo do podrobnosti. Evidentno pa je zmanjkalo 400 podpisov ali 370 ali koliko jih je, in jih ni, in je nekdo za to odgovoren. Evidentno bi se lahko pravzaprav vprašali, koliko tega se je zgodilo v vseh teh zadevah, o katerih danes govorimo. Že danes je bilo govora o tem, da bomo sprejeli amandma, ko bomo razpravljali o tem, kaj bomo naredili z energetiko – četudi je nekdo podpisal s sindikati dogovor, da se bo tega držal in da bo 50 % energetike privatizirane oziroma prodane. Danes, v tem Državnem zboru, je nekdo govoril o tem, da se lahko sprejmejo tudi amandmaji.

Mi smo Državni zbor, gospe in gospodje, in zato o tem ne bi smeli. Proceduralno predlagam – prekinimo to zasedanje, ker bomo očitno razpravljali tudi o referendumu za slabo banko in bomo tudi takrat govorili enako razpravo, kot jo razpravljamo danes. Meni se zdi, gospod Tanko, popolnoma neprimerno, da tukaj v Državnem zboru vi govorite o tem, da ni dokazano, kdo je to bil, da to ni minister Gorenak in da naj, dokler tega ne dokažemo, predsednik Državnega zbora popravi tisto informacijo, ki jo je danes dal.

To se mi zdi pa resnično deplasirano in bom seveda glasoval proti temu.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Janja Klasinc, potem gospa Renata Brunskole.

JANJA KLASINC (PS PS): Seveda bom tudi jaz glasovala proti tej zahtevi. Glasovala bom proti zaradi tega, ker je ta zakon slab – to so povedali prav vsi strokovnjaki. Glasovala bom proti zaradi tega, ker je netransparenten, zaradi tega, ker na široko odpira vrata vplivu politike v odločanje o premoženju prav vseh državljanov Republike Slovenije in dopušča samo peščici, ki je trenutno na vladi, da odloča o prodaji ali pa razprodaji tega premoženja. Predvsem mislim, da je razlog v slednjem. Prepričana sem, da gre za dobro načrtovano razprodajo tega premoženja z obljubljenimi dobrimi provizijami in prav to mora biti razlog tej paniki, da se je koalicija poslužila tako skrajnih in tako umazanih iger, kot je sum kraje 394 referendumskih glasov in norčevanje iz glasov in podpisov naše stranke, ki je predlagatelj tega referendumu. Za to vaše igranje, ki je ne samo nedemokratsko, ampak meji – ne na Ukrajino, na Belorusijo ali še kaj drugega – na kriminal, boste kolegi morali zelo, zelo resno sprejeti težko odgovornost.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole, nato mag. Dejan Židan.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Ustavne presoje ne bom podprla. Moja volja pod obema zahtevama za referendum je jasno izražena in jo je mogoče preveriti. Iz priložene zahteve za ustavno presojo je razvidno, da koalicija nima pravih argumentov. Gre za izrabo procedure v Državnem zboru in s tem se kruši ugled Državnega zbora. Vendar je ob današnjih novicah in informacijah o drugih podpisih sindikatov to danes dejansko tema pod točko 2. Točka 1 je ta zadeva, o kateri smo lahko brali iz medijev. Seveda se koalicija lahko pritoži na vsebino, ne pa na postopek. Naj poudarim, postopek v Državnem zboru vodi predsednik Državnega zbora in predsednik Državnega zbora je ugotovil, da naša zahteva za razpis referendumu vsebuje vse z zakonom predpisane pogoje za razpis referendumu.

Naša odločitev za lastnoročni podpis zahteve je skrajni ukrep. Skrajni ukrep opozicije, ko resnično vidimo, da drugega izhoda ni. Želimo zadržati državno premoženje, s katerim bi se upravljalo na enem mestu, transparentno in da bi še vedno bilo odgovorno Državnemu zboru, pa tudi parlamentarnemu nadzoru. S takim predlogom zakona o holdingu, ki je sprejet, temu ne bi bilo tako.

Zatorej ustavne presoje ne bom podprla in nihče se nima česa bati, saj mislim, da je prav, da se referendum razpiše.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Ker je bilo omenjeno tudi moje ravnanje v zvezi s to zahtevo, naj pojasnim kolegicam in kolegom, kar sem tudi doslej pojasnjeval samo

javnosti – da nimam nobenega razloga, da bi dvomil, da so podpisi pod to zahtevo pristni, kljub drugačnim navedbam in pisanjem v medijih. Meni beseda vodje poslanske skupine in poslanke zadošča. Povedal sem, da me je na tisti dan, ko je bilo v medijih veliko govora o spornem podpisu poslanke, poslanka poklicala po telefonu in mi osebno zajamčila, da je podpis njen in mi dala tudi pisno izjavo v zvezi s tem, in to je bilo zame popolnoma dovolj. Še enkrat bi rekel, mislim, da si moramo na tej ravni toliko zaupati, da se nimamo v osnovi za goljufe. Če to ugotovijo drugi organi, potem je to druga stvar. Med seboj pa se menda ne bomo na tak način obravnavali.

Naslednji ima besedo mag. Dejan Židan, potem gospod Gašpar Gašpar Mišič.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, predsednik, za besedo. Še pozdrav pred koncem dneva.

Ne bom podprl današnjega sklepa, bi pa rad ugotovil, da današnja razprava je razprava o dveh aferah in enem napačnem podatku. Prvo afero sem imenoval afero izginulih podpisov. Proti ministrstvu ministra Gorenaka se odnese 307 podpisanih listov, ministrstvo ministra Gorenaka jih pošlje nazaj 271. Današnja razprava je že pokazala, kaj boste iskali – iskali boste kurirja, ki se je nekje verjetno ustavil in je pomotoma verjetno liste izgubil, ostali bomo pa iskali politično odgovornost. To je verjetno v tem trenutku že jasno.

Druga afera je afera diskreditacije poslancev Pozitivne Slovenije. Včeraj ste jim zagrozili s kriminalisti, danes jim grozite z Ustavnim sodiščem, ostane samo še vojska. Upam, da se zavedate, kaj počnete.

Kot tretje – zakaj je nemogoče podpreti vaš zakon. Z vsakim zakonom, ki ga sprejmete, zmanjšate gospodarsko aktivnost v tej državi. Vlada Boruta Pahorja ob izjemno težkih razmerah, pa bi pustila gospodarsko rast 0,6 %. V tem trenutku se gibljemo na minus 2, minus 3, na koncu bomo z vašimi ukrepi prišli na minus 5. Tako se države ne rešuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič, potem gospod Matjaž Han.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi. Danes so se že zgodile protiustavne posledice, ki so se razkrile šele potem, ko so na srečo sindikati imeli kopije svojih originalnih podpisov, ki so bili vloženi tukaj v Državnem zboru oziroma v hramu demokracije.

Hram demokracije in Ministrstvo za notranje zadeve, ki naj bi varovala interese državljanek in državljanov, tukaj ali tam se je zgodila kraja in to kraja podpisov, ki so nosili voljo državljanek in državljanov, delavk in delavcev. Zato – Pukšič naj se kar smeji –

ampak zato, gospod predsednik, če se bo ugotovilo v preiskavi, da se je to zgodilo v Državnem zboru, potem pa pričakujem vaš odstop isto sekundo. Če se bo pa ugotovila objektivna odgovornost, da je to na MNZ, potem pa isto sekundo odstop ministra za notranje zadeve. To je presedan, nesramnost nad nesramnostjo, višek vseh viškov.

Ugled Državnega zbora je že tako ali tako močno načet. Ključne so ekonomske teme in ne način upravljanja. To vam tudi danes potrjuje bonitetna agencija Standard & Poor's – da ni pomembna oblika upravljanja, ekonomske teme so pomembne. Tega vi ne znate, dragi gospodje, narediti.

Danes ste nas napadli, napadate nas cel teden – diskreditacija, vse ste nam natrpali na glavo, nam v Pozitivni Sloveniji in tistim trem poslancev, ki so podpisali vlogo za referendum na slab zakon, ki onemogoča transparentno poslovanje in upravljanje z državnim premoženjem Republike Slovenije, edinim premoženjem, ki nam je še ostal. Nimate otvoritvene bilance, nimate ničesar, s čemer bi lahko razpolagali, da bi ustanavljali tako veliko podjetje, kot je državni holding.

Seveda bom glasoval proti vsej tej nepotrebni presoji in obremenjevanju našega Ustavnega sodišča ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Han, potem gospa Alenka Pavlič.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Že dopoldne sem povedal, kaj si mislim o referendumu. Jaz te zahteve sicer ne bom podprl, ker ima koalicija dovolj glasu, in Ustavno sodišče naj naredi, kar mora narediti.

Upam pa, spoštovani visoki funkcionarji, tako v Državnem zboru kot tudi na ministrstvih, da v tej situaciji ne boste reševali svojih visokih položajev na račun zaposlenih tako v Državnem zboru kot tudi na Ministrstvu za notranje zadeve. Tudi odgovornost je tista, ki dela politika velikega. Sedaj še nekaj o holdingu. Gospe in gospodje, že en mesec poslušam, kako je holding reformni zakon, ampak, ko prebereš tale zakon, ki ga imam v roki, ki govori o holdingu in ko preberem ocene finančnih posledic, ki jih je napisalo Ministrstvo za finance – veste, kaj piše o teh finančnih posledicah? "Predlagani zakon nima finančnih posledic na državni proračun in na druga javnofinančna sredstva".

Je pa reformni zakon – jaz si tega ne znam predlagati, zato predlagam, da ga zavrnemo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): 13 milijard razlogov imam za to, da lahko trdim, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu slab, da ima škodljive posledice, zato ne bom glasovala

oziroma bom proti ustavni presoji za referendum.

Zdi se mi pa tudi absurdno in nedopustno, da se vodja Poslanske skupine SDS, gospod Tanko, spotika ob naše podpise in nas, poslanke in poslance, pošilja na presojo naših lastnih podpisov. Medtem pa se predsednik Državnega zbora, dr. Virant, in dr. Gorenak, minister za notranje zadeve, ne moreta dogovoriti, kako bi pravzaprav uvedli neko osnovo pisarniškega poslovanja, ki se jim reče primopredajni zapisnik, to je nekaj, kar praktično vsak začetnik z ekonomsko srednjo šolo zelo dobro pozna.

Zdi se mi, da gre tu za objektivno odgovornost, bi pa vprašala, če je do tehnične napake prišlo tudi pri referendumu o TEŠ 6.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Še obrazložitev glasu?

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Pravzaprav je malo absurdna situacija – v prejšnjem tednu je koalicija z velikim pompom napovedala vložitev Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi, v katerem je zahtevala 5 tisoč overjenih podpisov za začetek sproženega postopka za referendum. Gre torej za zaostrovanje pogojev, zmanjševanje prostora za izražanje ljudske volje. Ampak tam je bil temeljni argument, da je treba dobiti verodostojne podpise. Zdaj so pa korektno oddani podpisi izpuhteli. Zelo zanimiva situacija! V Državni zbor smo dobili pismo s pozivom, da skušajmo preprečiti in se skušajmo dogovoriti tako, da ne bi bilo treba izvesti referenduma. To, da glasujemo proti zahtevi za presojo ustavnosti, je tudi eden od možnih korakov za to, da se zgodba konča tako, da ne bi bilo treba izpeljati referenduma. Pa pri tem ne oporekam pravici do razpisa referenduma, zaenkrat Ustava poslancem še daje to možnost. Tisto, kar je pa zanimivo pri vsem tem, pa je, da nekateri nočejo slišati, da morata obe strani sodelovati pri iskanju skupne poti, ne samo ena. Nekateri menijo, da je velika milost, če se koalicija sploh hoče pogovarjati z opozicijo. Jaz ne vem, poslušali smo, kako so nekateri trpeli, ker so se morali poleti pogovarjati o tem, kako izboljšati zakon. Ja, kaj ni to naša naloga?

Ne morem podpreti takšne zahteve, ki je mimogrede še slabo sestavljena.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Pukšič, potem gospod Jožef Kavtčičnik.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Jaz bom predlog sklepa podprl. Prvič zato, ker je za državo nujno potrebna stabilizacija javnih financ. Drugič zato, ker je upravljanje z državnim premoženjem bilo do sedaj zelo slabo ali katastrofalno, pravzaprav v veliki meri velikokrat tudi na meji kriminala. Tretjič pa zato ker, če tega ne sprejmemo, bodo

potem ukrepi še hujši. Tako daleč bomo prišli, da bodo tisti, ki so na robu preživetja, več kot polovica slovenskih upokojencev, ki je pod 600 evri pokojnine, padla še daleč pod to. Zato so ti ukrepi nujni.

Kolegice in kolegi, ali se spomnite afere v Belgiji, ko je s sodišča pobegnil pedofil Dutroux? V štirih urah so trije, če se dobro spomnim, trije ministri iz vlade nepreklicno odstopili. Jaz bi danes glede na to, kar se je dogajalo, gospod predsednik – in seveda glede na to, da imam tudi sam eno zelo slabo izkušnjo –, pričakoval, da bo v tem trenutku odstavljena tudi generalna sekretarka. Ne more in ne sme se izgovarjati na to, da je 15-letni postopek takšen.

Mogoče pa so bili ti podpisi, ki so bili vloženi originalno, 307, bili skopirani in so kasneje dobili mlade, dodante originalne podpise. Tudi to je možno, ampak to je stvar kriminala in kriminalnega dejanja, in to je stvar pregona kriminalistov. In še nekaj, govorite o tem – kriminal je tudi podpise ponarejati –, da vaše podpise, opozicijske, pošiljamo na presojo ali pregled. Ko ste vi bili na vladi, ste poslali kriminaliste v Državni zbor in zaplenili pisarno poslancu, vodji poslanske skupine, predsedniku stranke, gospodu Jelinčiču.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Kavtčnik, potem gospod Jani Möderndorfer.

JOŽEF KAVTČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Tega predloga ne bom podprl, kajti, spoštovani koalicijski poslanci, polna usta so vas, ko govorite, da se mora politika umakniti iz gospodarstva, istočasno pa ustvarjate holding, ki bo politično voden in nadzorovan. Vsebinski razlogi – danes sploh ne vemo, koliko bo holding stal. Rečeno je bilo in tudi priznan ekonomist Kraljič je dejal, da je zahteval otvoritveno bilanco, ki je ni dobil. Veliko je neznank, veliko je sprenevedanj.

Kar se pa tiče dogodkov, ki smo jim danes priča in ki smo jim priča te dni – ne žalosten, jaz sem zgrožen nad tem, kar se dogaja. Tukaj se pogovarjamo o tem in dajemo ljudem nekakšno sporočilo, kdo je večji lopov tu notri v Državnem zboru – ali tisti, ki so sprejeli te podpise, tisti, ki so jih dali naprej ali tisti, ki so pregledovali. Kdo bo pa še zaupal Državnemu zboru, kdo bo pa še upal v tej naši državi? Oprostite, to je pa resnično za premisliti. Ne bi se jaz smejal ne levi in ne desni. Jaz bi prekinil to sejo in resnično danes ne bi glasovali. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jani Möderndorfer. Gospod Mirko Brulc.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Tega predloga ne morem podpreti iz preprostega razloga, ker je bilo v zadnjem tednu toliko enega ogorčenja glede postopka vložitve same zahteve za referendumsko vprašanje, glede zahteve o samem referendumu, in toliko nekega

nezaupanja – potem pa, kot strela z neba, pride novica, da v resnici sploh nihče ni preverjal postopka, kako se zbirajo podpisi za referendumsko vprašanje, ki ga je vložila skupina podpisanih. Toliko preverb, toliko ogorčenja, toliko nekega suma in nezaupanja in sedaj gremo še v ustavno presojo. Tisto, kar je najbolj zanimivo, je to, da sedaj pozivamo vse tiste, ki pravijo, da zaupajo poslankam in poslancem in verjamejo v njihov podpis, da ne podprejo te ustavne presoje, ker v 7. točki je točno to, ponovno dajemo na Ustavno sodišče.

Takšna ustavna presoja je v čistem nasprotju s tem, kar govorimo na glas in s tem, kar se hoče podpreti. Tisti, ki to govorijo, tudi vedo. Tisto, kar je pomembno je, da te ustavne presoje preprosto ni mogoče podpreti, samo zato, ker se ji očita, da je škodljiva za državo, V debati smo dokazali, da nima nobene posebne posledice za tisto, kar ji vi rečete reforma. To reforma ni, je navaden zakon. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mirko Brulc, potem gospod Jožef Horvat.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Najprej sporočite predsedniku vlade v Laos, naj se vrne domov. Ne vem sicer, kaj tam počenja pri razpravi o svetu brez genocida, mogoče razlaga izkušnje z izbrisanimi ali kaj.

Socialni demokrati smo z argumenti poskušali prepričati pozicijo, da gre za hude napake. To, kar se je danes zgodilo s podpisi – ali je to mini požig Reichstaga? Ljudi v tej državi je strah. Upokojenca, zaposlene, nezaposlene – ljudi je strah. Upravičeno, ker SDS je stranka, ki že ima izkušnje z ponarejanjem dokumentov. Kako bomo verjeli sedaj ministru za notranje zadeve, za katerega veste, kako je združil vse resorje zato, da ima popolno oblast. Jaz se bojim, da do resnice ne bomo prišli. Res je, v tem zakonu je zapisana vloga Državnega zbora, je pa tudi zapisano, da o poslovni tajnosti odloča vlada. Naša izkušnja s prodajo Slovenske industrije jekla je – še danes je to poslovna skrivnost in ljudje ne vedo, kaj smo Rusom prodali, kaj smo iztržili in kdo je dal kaj v žep. Zato bom seveda glasoval proti temu zakonu. Mislim, da gremo s to spiralo dol, vse želimo prodati. Samo vprašam – kdo je videl letos na morju avtomobile z madžarsko registracijo? Velike, BMW in podobne. Revez ne more, ker je Madžarska vse prodala – banke, gospodarstvo, vse. Na tej poti smo tudi mi. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Podprl bom sklep, pod katerega sem se tudi podpisal, in v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije sporočam našim kolegom iz Pozitivne Slovenije plus še trem, da vam mi v ničemer ne želimo prikrajšati ali pa vas onemogočati pri vaših

demokracijskih željah. Vaša zahteva za referendum je legitimna, referendum o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu je irelevanten – šlo bo za referendum o vladi. Govorimo o državnem premoženju. Kaj pa je, ljudje, premoženje? Kolega Jurša je govoril o tem, kako drastično je padlo premoženje Zavarovalnice Triglav, nekoč paradnega konja. Poglejte, narediš neko napakico – pridejo in ti zarubijo premoženje. Seveda, če si kriminalce – in kolegialno vam želim svetovati, da se ne družite s kriminalci, ker: "Povej mi, s kom se družiš, pa ti bom povedal, kdo si".

Če smo že pri premoženju, gospe in gospodje, predsednik, danes sem v razpravi že govoril – nekateri so te dni izgubili vse premoženje. Predlagal sem in prosim to naredite – jutri odprite pisarno, dajte notri tri vaše sodelavke, da zberemo do Martinove nedelje prostovoljne prispevke. Predlagal sem do 5 %, lahko tudi več. Hvala, kolegica iz generacije, dr. Andreja, ki se bo odpovedala celotni plači. Dajmo nekaj narediti, nekaj konkretnega. Dajmo, predsednik, naredite to jutri. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa, gospod Horvat. To je bilo nekaj najlepšega, kar sem danes slišal in to vašo pobudo z velikim veseljem sprejemam.

Mag. Židan, proceduralno.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Spoštovani gospod predsednik. Verjamem, da ste opazili, da je poslanec vaše koalicije grobo napadel vašo generalno sekretarko Državnega zbora, gospo Mojco Prelesnik. Predlagam proceduralno, da kakor ste zaščitili sami sebe ne dosti dni nazaj na eni od sej, da tudi v primeru vaše sodelavke enako naredite. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala za opozorilo. Kot rečeno, jaz poudarjam in sem danes že v javni izjavi poudaril, da vsem akterjem v Državnem zboru, vsem sodelavcem, ki so kakorkoli odgovorni za poslovanje z dokumentarnim gradivom, zaupam. Tem ljudem tudi zaupam, da v tem postopku ni nihče naredil nobene napake. To sem že rekel. O odgovornosti bo pa verjetno še v naslednjih dneh, tednih in mesecih tekla beseda.

Gospa Maja Dimitrovska.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo.

V današnjem mediju sem zasledila, citiram: "Današnja izredna seja je očitno ena najbolj nenavadnih v zgodovini slovenskega parlamenta." Strinjam se. Vladna koalicija želi z vso vnemo preprečiti referendum, zelo očitno stopa čez rob demokracijskih okvirov in celo zdrave pameti. Zaradi lastne omejenosti ne morete omejevati ljudstva, ker v demokraciji je moč omejena z zakoni, vendar je za pravo demokracijo značilno tudi samoomejevanje oblasti. Prav je, da spoštujemo voljo ljudi in

referendum je najvišji izraz ljudske volje državljanov. Glasovala bom proti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Glasovali bomo o predlogu sklepa.

Še obrazložitev, mag. Barbara Žgajner

Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Tudi sama ne morem mimo tega, kar se je danes dogajalo, in zgodba še ni končana. Jaz pravim, da ta vlada res ne izbira sredstev za doseg svojih političnih ciljev. Vi, predsednik, ste dejali, da se je zgodila napaka. Jaz pravim – ne, to ni napaka. To je organizirana prevara. Zakaj? Ker preprosto ne verjamem v naključja. Rekla bom celo, da se je zgodila največja javno razkrita politična goljufija, predsednik. S tem, ko je minister za notranje zadeve dejal, da podpisov ni dovolj, ste vi ustavili referendumski postopek. Brez, da bi imeli na mizi črno na belem, da argumenti, s katerimi ste zaustavili, preprečili, ljudsko voljo, držijo. Ne precedens, še enkrat pravim – to je največja politična goljufija, kraja ljudi, tiste najvišje stopnje demokracijskega izražanja ljudske volje.

Zakaj sem proti zakonu, za katerega trdim, da je slab? Tudi zato, ker so zakon pisali tisti ljudje, ki so že sodelovali pri prodaji državnega premoženja. Računsko sodišče je ugotovilo, da so bile te prodaje več kot sporne. Tisti nas danes prepričujejo, da se bo zgodba v okviru SDH odvijala transparentno. Ni res – odvijala se bo pod preprogo, brez nadzora Računskega sodišča, ki je v preteklosti ugotovilo te nepravilnosti. Zato bom glasovala tudi proti sklepu, ki ga predlagate.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Odgovornost za to, kar se dogaja danes je vsekakor na vladi. Začela pa se je že takrat, spoštovani kolegice in kolegi, ko ste bili še v opoziciji.

Danes večkrat omenjate bonitetne ocene ene bonitetne hiše, ki govori o velikem tveganju glede vladnih zmožnosti za oblikovanje in izvedbo strukturnih reform. Med temi reformami, mimogrede, ni Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Kdo bi vam pa verjel, da boste reforme izpeljali? Jaz verjamem, da se tudi te hiše in ljudje in vsi, ki tukaj sedimo, spomnimo vašega "štirikrat ne". Reforme bi danes lahko bile sprejete in veljale.

Zato obstaja gromozanska, velika, tveganost za to, da ta Vlada teh reform ne bo speljala. "Štirikrat ne!" Poglejte, na spletni strani še obstajajo vaše parole, in nič vas ni skrbelo za Slovenijo, nič vas ni skrbelo za državljanje, nikoli niste omenili trojke, pa je bilo vse lepo in prav. Danes, ko pa govorimo o zakonu, ki nima finančnih posledic – to izhaja iz predloga zakona

–, se pa Slovenija podira. Še podpise sindikatov je treba skriti ali ukrasti, kakor želite.

Če bomo zaradi tega, kar se danes dogaja dobili vam tako želeno trojko, to ne bo zaradi neodgovorne opozicije, to ne bo zaradi nerazumnega naroda, vendar samo zaradi nesposobne vlade.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo o predlogu sklepa. Prosim, preverite glasovalne naprave.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 36.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

V skladu z Zakonom o referendumu in o ljudski iniciativi bo zahteva Državnega zbora posredovana Ustavnemu sodišču, ki mora po zakonu odločiti v roku 30 dni.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 19. izredno sejo Državnega zbora. Hvala lepa.

Seja se je končala 6. novembra 2012 ob 21.37.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT	41
AMBROŽIČ, MAG. BORUT	41

B

BATTELLI ROBERTO	28
BEVK, SAMO	52
BOSNIČ, DRAGAN	32, 47
BRANISELJ, RIHARD	26
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	12, 70
BRULC, MIRKO	69
BRUNSKOLE, RENATA	49, 67

Č

ČEHOVIN, JERKO	64
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	30

D

DIMIC, IVA	41
DIMITROVSKI, MAJA	70

F

FICKO, BRANKO	38
FRANGEŽ, MATEVŽ	23, 66

G

GAŠPAR MIŠIČ, GAŠPAR	42, 44, 45, 67
GRILL, IVAN	52
GRIMS, MAG. BRANKO	29, 64

H

HAN, MATJAŽ	34, 68
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA	34
HOČEVAR, MAG. KATARINA	42
HORVAT, JOŽEF	27, 69
HRŠAK, IVAN	53

J

JAKIČ, ROMAN	36, 46, 47, 64
JAZBEC, DARKO	66
JEROVŠEK, JOŽEF	32
JURŠA, FRANC	10, 58

K

KAVTIČNIK, JOŽEF	55, 69
KLASINC, JANJA	67
KOCIPER, MAŠA	21, 34, 65
KOS, SAŠA	39

L

LISEC, TOMAŽ	43
--------------------	----

M

MEH, SREČKO	47, 66
MÖDERNDORFER, JANI	36, 37, 57, 61, 63, 69

P

PAVLIČ, ALENKA	68
PETAVAR DOBOVŠEK, MAG. DAMJANA	9, 37
PIŠEK, IVAN	54
POGAČNIK, MAG. MARKO	13, 15, 63
POJBIČ, MARIJAN	40
POTOČNIK, ALOJZIJ	47
POTRATA, MAG. MAJDA	53, 68
PREVC, MIHAEL	18
PUKŠIČ, FRANC	45, 47, 68

R

RAMŠAK, SONJA	51
---------------------	----

S

STARMAN, BOJAN	16, 31
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	55, 65

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	48, 51
ŠULIN, PATRICIJA	20
ŠUŠTERŠIČ, DR. JANEZ	10, 25

T

TANKO, JOŽE	7, 20, 59, 62
TONIN, MAG. MATEJ	11, 59

V

VASLE, JANEZ	54
VEBER, JANKO	15, 63
VELIKONJA, JOŽE	29
VOGRIN, MAG. IVAN	38, 64
VONTA, TAMARA	56, 65

Z

ZANOŠKAR, MATJAŽ	50
------------------------	----

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	70
ŽIDAN, MAG. DEJAN	39, 41, 67, 70
ŽIVKOVIČ, ALEŠ	27
ŽVEGLIČ, ROMAN	35

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DLGV – Poslanska skupina Državljanska lista Gregorja Viranta
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec